Any 56.—Núm. 18.750.—Preu: 15 cèntims

Diumenge, 16 de setembre de 1934

ABONAMENTS

Barcelona, mes ... ... 5'00 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 10'— »
América llatina i Portugal, trimestre... 15'— »
Països convení postal, id. ... ... 15'— »
Altres països, id. ... ... 20'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 559, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19803

EL TEMPS Pressió al nivell de la mar: 763'7 millimetres. Temperatura mitjana: 22'5 graus. Humitat relativa: 89 per cent. Velocitat del vent: calma. Visibilitat horitzontal en promedi: 500 metres. Estat del cel: 9/10 de Cumb., Alt. i Stcu. En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 26'4 graus. Temperatura mínima: 20'1 graus. Recorregut del vent: 173 quilòmetres. Precipitació: nulla. Insolació en el dia d'ahir: 11 hores zero minuts.

UNA CRISI FRUSTRADA

A les dretes se'ls ha esbullat la troca

La nuvolada que dies enrera començava a formar-se a l'horitzó polític de la República sembla que ha estat esvaïda i que acabarem el setembre sense crisi. El govern Samper es presentarà al Parlament per donar compte de l'ús que ha fet del vot de confiança amb què l'aiavori la majoria, i fins aleshores no sabrem si el Govern ha de sobreviure's o si ha de donar-se per mort políticament. La situació general es tan singular, les pressions contradictòries que l'amenacen són tan insegures, que tant podria caure a la primera escomesa com revifar-se per una temporada la duració de la qual seria molt difícil de preveure. El fet és que per ara el marro que s'havien combinat les dretes i el senyor Lerroux s'ha esbullat en tots sentits. Realment hauria estat excessivament còmode de provocar una crisi de passadissos, perquè els interessats poguessin tallar i cosir al seu gust a l'esquena del Parlament. D'altra banda, hauria estat una anomalia massa estrafolària veure caure un Govern que aparentment ha viscut gràcies a la injecció d'un vot de confiança, abans que ningú li tetirés aquesta confiança atorgada al Parlament.

Es clar que aquesta concepció de la mecànica parlamentària, que és la bona, ha contrariat els que cuinaven la crisi darrera el telló, però de contrariets com aquestes se n'han de passar moltes quan es juga a l'embolica que fa fort. Per a la Ceda i les altres forces dretistes el Govern presenta tres punts vulnerables: la qüestió de les relacions amb el Vaticà, la de la llei de Contractes de Correu de Catalunya i la dels Ajuntaments bascos; és per aquests tres punts que l'ofensiva parlamentària pot determinar-se. Deixant de banda la primera qüestió, que és d'aquelles que no volen soroll, cal preguntar si les dretes parlamentàries envestiran les altres amb gaire empenta. Podria donar-se el cas que adoptessin una actitud reticent i que es reflessin més dels vots que dels discursos, per produir l'escampadissa al bane blau. En aquest cas, però, la Ceda i els agraris, acompanyats de la Lliga, haurien de renunciar a les gallardies verbals, i aquesta austeritat perillaria d'ésser interpretada de maneres ben distintes pels que justament esperen manifestacions explícites, fogoses, violentes, contra les suposades defeccions del Govern. La decepció que fatalment es produiria en alguns dels seus afiliats, per força hauríen d'ésser en perjudici de la cohesió dels rengles cedistes i en detriment de les formacions extremistes de dreta i declaradament monàrquiques. Aquests perills eren els que es volien estalviar amb la crisi de passadís que projectaven d'acord amb el senyor Lerroux. El truc ha fallat, perquè algú que pot dir-hi l'última paraula no s'ha avingut a una sofisticació tan perniciosa del règim parlamentari. Cal esperar els esdeveniments que han de produir-se al llor i a l'hora que els escau. Vinga la crisi si ha de venir, però donant-hi tot la cara i jugant-se cadascú davant del país allò que tingui per perdre.

Pel que toca a Catalunya, el Govern ha fet oficialment que domini per definitivament resolt el conflicte plantejat per la nefasta sentència del Tribunal de Garanties; és al Parlament on el Govern ha de donar compte de l'ús que ha fet de la confiança que li fou concedida respecte d'aquesta qüestió. Si algú no ho troba bé, és allà que ha de dir-ho; la qüestió, però, és definitivament i jurídicament acabada. Comprenem que no era pas aquest el final que la Lliga esperava quan va instigar el recurs contra la llei. Podia estar-se de fer-ho i no en va saber; la realitat li ha fet veure l'error que significava aquella lamentable iniciativa, que l'ha portada a la situació difícil en què es troba. Ningú sinó ella, però, té la culpa de les decepcions que s'ha preparat, decepcions que podrien tenir conseqüències molt pitjors per a ella, perquè els errors i els fracassos d'aquest ordre acostumen a deixar senyal per a tota la vida.

En el XXX aniversari de l'Observatori Fabra

El telescopi de l'Observatori Fabra

A la nostra joventut, que moltes vegades freqüenta l'Observatori Fabra i admira els planetes, la lluna i les estrelles amb la potent equatorial de què està dotat, li deu semblar que sempre ha existit aquesta magnífica estada de la Ciència Astronòmica. No res menys, tan sols fa trenta anys que es va inaugurar gràcies a l'esplendidesa d'un gran patrici, que, imitant els molt més nombrosos de l'Amèrica del Nord, no va voler que Barcelona estigués cega respecte de la contemplació del cel i va regalar a la ciutat l'important Observatori que porta el seu nom. Aquest va començar les obres de construcció l'any 1903, per a inaugurar-se oficialment l'any 1904, treballant des de llavors sense cap interrupció.

La història de l'Observatori en la part astronòmica, està intimament lligada amb un home de ciència català, En Josep Comas i Solà, que en porta la direcció des del mateix dia de la seva fundació i que va orientar els treballs i les adquisicions dels formosos aparells que conté. Els qui han visitat l'Observatori Fabra han pogut admirar aquella magnífica ullera equatorial, que com un monstruós canó està dirigida sempre cap al cel, no en to de desafiament, com els altres canons de guerra, que encara constitueixen els homes, sinó més aviat de súplica pacífica, per a sondejar les profunditats de l'espai, on els astres caminen sense aturar-se mai, descrivint llurs òrbites majestuoses que tot just ara comença la Ciència a desxifrar.

L'Equatorial de l'Observatori Fabra és una de les més poderoses d'Europa i, llevat de la de l'Observatori de Nicia, és la més potent de la Mediterrània. Està composta de dos aparells muntats sobre un mateix eix, l'un destinat a les observacions visuals i l'altre a les fotogràfiques; l'obertura dels dos vidres que componen els objectius és de 38 centímetres i van ésser tallats per Maillat, de París, el qual també va construir tota la part mecànica. Malgrat el pes enorme de l'aparell, aquest es mou amb tota precisió i senzillesa, seguint el moviment dels astres per mitjà d'un rellotge, situat dintre del mateix suport de l'instrument. Aquesta disposició és del tot necessària per a fer observacions astronòmiques amb veritable profit, tanmateix si no existís l'aparell de rellotgeria, els astres desaparèixerien tot seguit del camp de l'instrument, a causa de la rotació de la Terra que ens emporta continuament.

Enric CALVET

(Continua a la pàgina 7, col. 3)

L'obertura del Teatre Català

"Un partit nou de dretes, o qui la fa la paga", tragèdia en un acte de Dijeta; i un a sa germana

El plet de la Justícia

Ahir tots els magistrats es reintegraren a llurs càrrecs

Manifestacions del senyor Lluhí

Ahir al matí es reintegraren als seus respectius càrrecs els magistrats de l'Audiència. Tots ells complimentaren el president, senyor Emperador, i els magistrats del Tribunal Suprem senyors de Buen i Garcia González.

Canviaren impressions entre ells sobre els fets ocorreguts al Palau de Justícia.

Per ordre del magistrat inspector es començà la informació sobre els dits incidents. Com sigui que l'estada del senyor de Buen té un caràcter purament informatiu, foren desarxivats tots els sumaris i causes que han motivat l'afer. Declararan en la dita informació tots els que hi hagin intervingut, ja com a jutges, ja com a magistrats.

Ahir al matí foren interrogats els senyor Jovino Fernández Peña i Francesc Caplin.

Demà seguiran declarant els altres, el resultat de les declaracions en serà informada la superioritat. Mentre duraven les dites declaracions, els senyors Emperador i Lecea, aquest darrer inspector dels Tribunals nomenat per la Generalitat, i el tinent fiscal senyor Díaz Sala, anaren a visitar el conseller de Justícia i el president del Tribunal de Cassació.

Els fiscals també es reintegraren als seus llocs.

Els que encara mancaven i ho han fet avui són el tinent fiscal senyor Julí Díaz Sala, el qual ocupa la fiscalia per malaltia de seyor Bonilla, i els advocats fiscals senyors Carballo, Forés, Marquez, Garrido i Huertas.

Tots ells es reuniren sota la presidència del senyor Díaz Sala. Aquest es lamentà de la malaltia que pateix el fiscal en propietat.

Els fiscals anaren a saludar el fiscal inspector, senyor Vara, que ha vingut exclusivament a Barcelona per informar-se dels fets ocorreguts a l'Audiència i per animar els seus companys d'ací en nom de tots els fiscals d'Espanya.

El senyor Vara i el senyor Ayala marxaran demà, diumenge, a Madrid, d'on tornaran a començaments de mes per tal de realitzar la inspecció reglamentària.

S'ha disposat que d'ara endavant el repartiment de les Sales als fiscals es faci atenent-se a l'ordre següent:

Secció primera: Senyors Valdecasas, Castor García i Solano.

Secció segona: Senyors Matoses, Carballo i Marquez Flores.

Secció tercera: Senyors de Jaime, Sancho, Jiménez i Garrido.

Secció quarta: Senyors Altés, Huertas, Insausti i Díaz Merry.

Els fiscals han acordat celebrar els primers dissabtes de cada mes un àpat de confraternitat, al qual seran invitats tots els fiscals de Catalunya.

També complimentaren el senyor Emperador i els magistrats del Tribunal Suprem.

Els jutges també es possessionaren dels jutjats respectius i complimentaren després el president de l'Audiència.

Tots es negaren a fer declaracions, dient que la superioritat era la que manava.

EL SENYOR LLUHÍ DIU...

Uns periodistes parlaren amb el conseller de Justícia, senyor Lluhí, el qual manifestà que no coneixia encara oficialment la comunicació del Govern de la República, que publiquen els diaris del matí, afegint que, per tant, no podia comentar-la.

Digué que, pel que havia llegit, no creia que tingués eficàcia de cap mena, i que esperava rebre-la per tal de prendre posicions.

Digué també que l'havia visitat la Sala de Govern per donar-li compte de l'obertura dels Tribunals.

EL SENYOR EMPERADOR VOL SABER QUI ES EL TINENT QUE SALUDA EL SENYOR BADIA

El president de l'Audiència, senyor Emperador, ha reclamat la presència al Palau de Justícia de l'oficial que abans-d'ahir comandava les forces d'assalt al dit centre oficial.

Aquest oficial és el que en sortir el senyor Miquel Badia de declarar es quadrà i el saludà militarment.

Si governa Lerroux, els comunistes declararan la vaga general revolucionària

Castelló, 15. — S'ha celebrat, sense incidències, un miting del Bloc Obrer i Camperol. Han parlat diversos oradors, que han atacat el ministre de la Governació, i han anunciat que si a l'actual Govern li succeeix un altre de majoritari, presidit pel senyor Lerroux, es declararà la vaga general revolucionària a tot Espanya.

Les tasques ginebrines

El Consell de la Lliga decideix l'admissió de la U. R. S. S.

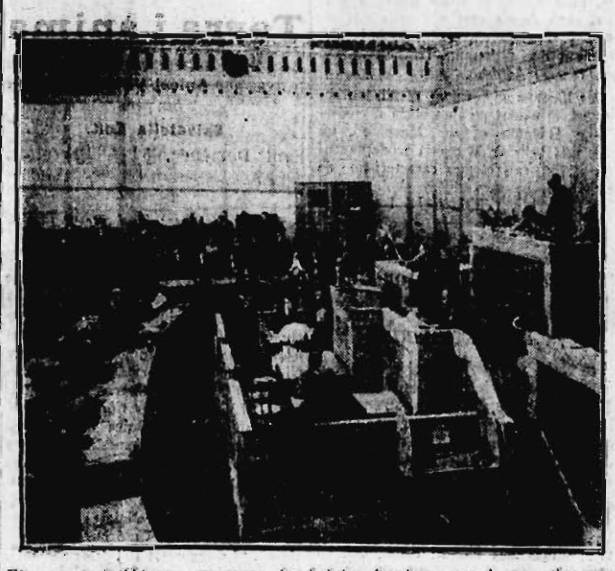

El ministre d'Afers estrangers de Suècia, Sandler, en el seu discurs presidencial de la XV Assemblea de la Societat de les Nacions

Ginebra, 15. — El Consell de la Societat de les Nacions ha celebrat aquesta tarda, a dos quarts de set, una reunió privada, que ha estat presidida pel senyor Sandler, i en la qual Espanya ha estat representada pel senyor Madariaga.

El President ha comunicat al President del Consell els documents següents:

Primer. — Una invitació signada per 30 Delegacions, en la qual es demana a la U. R. S. S. que ingressi en la Societat de les Nacions.

Segon. — Resposta del Govern dels Soviets a aquesta invitació, expressant el desig del dit Govern d'ésser membre de la Societat de les Nacions.

El President del Consell, senyor Benes havia rebut, encara, una carta signada pel cap de la Delegació suïssa, en nom dels caps de les delegacions danesa, finlandesa i noruega, relativa a l'entrada de la U. R. S. S.

Després d'examinar aquests documents, el Consell ha adoptat per unanimitat, menys tres abstencions (Argentina, Panamà i Portugal), la següent resolució:

"Com sigui que el Consell s'ha assabentat d'una lletra del 15 de setembre del 1934, adreçada al President de l'Assemblea per la U. R. S. S., respecte a l'ingrés d'aquest Estat en la Societat de les Nacions, es decideix, en virtut dels poders que li confereix l'article corresponent del Pacte, accedir-hi, des del moment en què l'Assemblea hagi aprovat la seva admissió, demanant a aquesta que adopti aquesta decisió.

El dia d'avui ha estat, doncs, decisiu, i com sigui que més de les dues terceres parts dels membres de la Societat de les Nacions han signat la invitació, es pot dir que és un fet l'entrada dels Soviets, amb lloc permanent en el Consell.

L'Assemblea ratificarà aquest ingrés en una Assemblea plenària que celebrarà dilluns o dimarts, previ dictamen de la sisena Comissió.

Ha estat molt comentat un missatge especial d'Holanda, que ha acompanyat la invitació tramesa per 30 estats a Litvinov.

La labor de les Comissions

La Segona Comissió s'ha ocupat avui de la Conferència de premsa celebrada a Madrid l'any 1933, i ha pres coneixement de l'informe del ponent, delegat romanès senyor Visoiano, en el qual exposa les conclusions de la dita Conferència.

Es proposa la continuació de les Conferències de premsa, i es presenta un projecte de resolució perquè s'autoritzi la Secretaria general de la Societat de Nacions a organitzar les Conferències futures.

S'ha entaulat discussió, en la qual han intervingut els delegats de Dinamarca, França, Polònia, Holanda, Africa del Sud, Itàlia, etc., etc.

En nom d'Espanya ha fet ús de la paraula el senyor Tomàs Sierra, el qual ha pronunciat un discurs advocant per la continuació de les Conferències de premsa, per tal d'aconseguir els fins de la de Madrid, les resolucions de la qual tendeixen a evitar la difusió de falses notícies.

Després ha subratllat la importància de l'obra informativa de la premsa en relació amb la pau i la S. de N. de la necessitat que es procedeixi a la Federació de les Agències i organitzacions de premsa, per tal de reprimir les falses notícies, i l'Organització professional del periodisme.

El delegat romanès ha fet el resum del debat, adreçant grans elogis a Espanya per l'organització de la Conferència de premsa que se celebrà a Madrid.

La proposició ha estat acceptada per unanimitat.

La reelecció d'Espanya en el Consell

Dilluns al matí se celebrarà la votació per a la reelegibilitat d'Espanya i de Xina com a membres del Consell de la Societat de les Nacions, i a la tarda del mateix dilluns, l'elecció per a cobrir els tres llocs del Consell que queden vacants.

La impressió que es té sobre la reelecció d'Espanya és francament optimista. S'elogia en termes altament laudatoris per a aquest país l'actuació del seu representant al si del Consell.

John Simon torna a Londres

Le Bourget, 15. — El ministre de Negocis estrangers anglès, senyor John Simon, ha marxat en avió cap a Londres.

De València a Barcelona en una iola

València, 15. — Demà sortirà d'aquest port una iola de cinc metres tripulada per Ernest Gadés, del Club Tiburon, i Emili Rogent, del Marítim.

Tenen el propòsit d'arribar a Barcelona per la Costa en sis etapes.

Els fets de diumenge passat a l'Audiència

Ahir, requerits pel fiscal, declararen tres periodistes, testimonis presencials dels fets, els quals formularen greus acusacions

Ahir al matí, davant del Jutjat número 9, que és el que instrueix el sumari pels incidents ocorreguts el diumenge passat a l'Audiència amb motiu de la celebració de la vista contra l'advocat senyor Xammar, declararen tres periodistes, els quals, en compliment de llur deure informatiu, es trobaven presents a l'Audiència durant la celebració dels fets.

Cal consignar que aquests testimonis foren proposats pel fiscal. Tots tres van manifestar-se en català, i en català va consignar-se per escrit llur declaració.

Les manifestacions d'aquests testimonis van revestir singular importància. A l'Audiència ahir no es parlava d'altra cosa, i àdhuc arribà a dir-se que les seves declaracions impetririen un nou tomb al sumari que s'ha començat a incoar.

També es deia que és la primera vegada que els periodistes han estat cridats a intervenir d'una manera tan directa en una causa. Els periodistes no han volgut negar-s'hi, en atenció a l'interès que tots els ciutadans senten pel plet actual de l'Administració de la *Justícia*.

Les declaracions, que van ésser molt extenses, foren prestades davant del jutge d'Instrucció senyor Mesanza i del fiscal senyor Solano.

LA DECLARACIÓ DEL SENYOR XICOTA

El primer testimoni que va prestar declaració fou el redactor de LA PUBLICITAT senyor Josep Maria Xicota, el qual va entrar al Jutjat pels volts de les deu, i estigué prestant declaració per espai d'una hora i mitja.

(Segueix a la pàg. 6 col. 4)

Alacant i Catalunya

Alacant. — L'Ajuntament ha invitat el President de la Generalitat perquè vagi a Alacant a presidir l'acte de donar a una plaça d'aquesta ciutat el nom de Catalunya. També ha estat pres l'acord de donar el nom de Francesc Macià a un carrer d'aquesta població.

L'ODISSEA DEL "TXELIUSKIN"

AVIONS I VAIXELLS CAP AL CAMP DE NEU

Wellen — "el cap de les eternes tempestes de neu" — ha esdevingut el centre de l'expedició de salvament. Centenars de milers de persones, en el continent, han retallat el mapa del diari, l'han clavat a la paret i han plantat una banderola sobre aquest punt.

Però què és això de Wellen?

Dos grans pobles estan situats prop del cap Dejnev, l'un txuktxe: Wellen, l'altre esquimal: Naukan. Aquestes dues poblacions — els txuktxes i els esquimals —, malgrat els llargs anys de viure aplegats, guarden cada un la seva llengua, els seus costums i la seva indumentària.

Naukan és més gran; està situat a la mateixa vora d'un enorme penyal del cap Dejnev. Està compost de 45 "yarangues" i d'una dotzena de cases a l'europea, la majoria d'elles construïdes amb les desferres de vaixells naufragats i amb "schooners" que la mar ha llançat a la costa.

Wellen s'estén sobre un promontori arenós d'una dotzena de quilòmetres, que separa una profunda llacuna de la mar de Txukotsk. Aquesta llacuna constitueix, estiu i hivern, un excellent aeròdrom natural.

Generalment la població de Wellen està constituïda per 300 persones, europees i txuktxes. Ara, però, després del vol efectuat per Lapidevski, la població del "cap de les neus perpètues" ha augmentat de dotze persones.

Les dones arribades del camp del "Txeliuskin" han estat instal·lades en les millors cases de Wellen, on són ateses amb tota cura pels seus habitants. Les dones han pres part immediatament en els treballs de l'Estació polar. La bióloga Sukaina, la quinica Lobza, l'ajudant de medicina Rytsk, treballen en llur especialitat. La meteorològa Komova s'ha instal·lat a l'estació meteorològica, en la badia de Saint Laurent.

Les dones i les criatures han estat tretes a temps. No havien passat vint-i-quatre hores que els gels atacaven novament el camp.

"Amples esvorancs, escriu Schmidt el 6 de març, s'han obert de pronto al camp. El glaç continua desplaçant-se i apilotant-se. Durant la nit, la barraca de fusta ocupada per la meitat dels naufrags del "Txeliuskin" s'ha partit en dues. Abans de la sortida de l'avió, aquesta barraca era habitada per les dones i les criatures. Sense esperar-se, els habitants de la barraca obriren les portes de socors que havíem tingut la prudència de construir. Sortiren cap al gel, i quan el glaç s'hagué immobilitzat, cadascú torná a la meitat de la barraca on estava allotjat i es posaren a aixecar de nou les parets que faltaven. La cuina s'ha partit igualment en dos trossos, i cinquanta metres de distància separen l'un de l'altre.

Tot això no ens esvera gaire, però ens crea un suplement de treball degut al transport de les reserves i de les parts de construcció."

Les veus del món no paraven de ressonar en els auriculars de Krenkel. Però, fora de la ràdio, no hi ha res que pugui obrir-se camí, a través de les boires i les borrasques de neu, cap al camp de Schmidt. Els huracans de neu impedeixen d'emprendre el vol a l'avió de Lapidevski. L'Artic és capriciós: a Wellen regna la tempesta, mentre que a 300 quilòmetres més a l'oest, en el radi de Wancarem, hi ha calma i la velocitat del vent no passa de 4'8 metres per segon.

El "Stalingrad" i després el "Smolensk" surten cap al campament de Schmidt i els seus companys.

El darrer vapor porta set avions. Llur comandant, l'aviador militar Kamanin, està fermament convençut de l'exit de l'expedició.

...Els aparells, per llur construcció, responen amplament a les exigències formulades respecte al treball que han de portar a cap i a les condicions de l'hivern polar. L'aterratge podrà fer-se sobre patins i sobre rodes.

La tripulació de l'expedició comprèn aviadors experimentats de la flota aèria, que han estudiat el caràcter específic dels vols polars.

A les vores de la badia es treballa nit i dia en el muntatge dels avions. Mentrestant, de Nova York, per Alaska, Utxakov, Levanevski i Slepnec corren en socors dels naufrags.

En cas de fracassar aquestes columnes, un tercer vaixell, el "Soviet", s'està preparant al port de Vladivostock a aparellar cap al Nord. Transportarà dirigibles i aero-trineus.

Els dos dirigibles "U. R. S. S.-V-2" i "U. R. S. S.-V-4" poden simultàniament embarcar 18 persones i transportar-les a una distància de 400 quilòmetres.

Els dirigibles no temen ni els icebergs, ni el caos dels "torosS", però a l'Artic el més difícil és procurar-se gas. El vent acompanyat de neu és un enemic mortal d'aquests enormes cigars.

Contràriament, ni el vent ni la neu no dificulten la marxa dels aero-trineus. Aquests només temen els "torosS" i les superfícies d'aigua lliure.

Aquests "avions sense ales" poden fer 80 quilòmetres en una plana de neu llisa, portant tres passatgers a bord.

Però un eriçament de gels rodeja el camp d'una barrera infranquejable.

L'hivern àrtic agonitza lentament. Ha arribat l'època dels tifons i de les boires. La veu de Schmidt, però, ressona tranquil·la com abans i fins amb una punta de bonhomia.

"...Naturalment, no vivim amb luxe, però tenim tot el necessari. Estem suficientment proveïts de vestits foirats, de robes d'abric. I això, gràcies al reball meticulós acomplert pel meu suplent Kopussov, per tal d'equipar i aprovisionar l'expedició.

Durant el mes actual no s'ha registrat al camp ni un sol cas de malaltia seriosa, ni tan sols de congelació. Hem tingut particularment cura de tenir ben abrigades les dones, les criatures i els camarades menys resistents. L'estat moral i físic de la col·lectivitat és excel·lent."

El remarcable treball acomplert durant la catàstrofe i la disciplina exemplar al campament són el resultat lògic de l'esperit de disciplina que regnava a bord del "Txeliuskin"...

...Des de fa alguns dies el temps està sereno. La temperatura es manté al mateix nivell, —38°. Gens de vent. Ja no ens inquieta el carrisqueig dels gels.

LA VIDA AL CAMP DE GEL

La vida al campament transcorre sense esdeveniments remarcables; comença a les sis del matí. A la mateixa hora es desperta la ràdio. Comencen les converses amb Wellen sobre la possibilitat de la sortida dels avions. A les vuit del matí esmorzem. Tot seguit les brigades es dirigeixen al treball. En la meitat de la barraca que ha quedat intacta, el cercle dialèctic segueix els seus treballs, sota la direcció de Schmidt. Les noves rebudes del continent per ràdio són comunicades des d'allí a tota la col·lectivitat.

El país, però, sap el que costa a Schmidt mantenir la seva calma; s'adona del perill. En els primers dies calorosos, el camp dels naufrags del "Txeliuskin" està en perill d'anar-se'n a fons. Cal apressar-se.

L'avió de Lapidevski es troba encara paralitzat per la tempesta de neu i l'avaria del motor.

Els trineus del desert glaçat corren de Wellen a Wancarem, portant gasolina i oli per als avions lleugers de Kamanin.

El 10 de març, Calitxev i Doronin munten les ales de llurs avions, a l'aeròdrom de Khabarovsk. Dos dies més tard, Vodopianov arriba en l'exprés. Des d'allà, per la vora escarpada que domina l'Amur encadenat pel gel, comença la ruta aèria cap al campament de Schmidt.

Sobre el mapa, fins al camp del "Txeliuskin", en línia recta, només hi ha quatre mil quilòmetres de "taiga", muntanyes, mars i "tundra".

Però som a l'hivern,
40° sota zero.

El tifon atuca el teu a la costa,
Les regions muntanyoses, de neu enlluernadora, encara no conteu en el mapa.

(Segueix a la pàg. 6, col. 6)

Stalin, Vorotxilov, Kalinin i Kubytxev saluden davant la tomba dels naufrags del "Txeliuskin"

Lletres, sons, imatges...

TEATRE

El regionalisme al teatre

Sovint els cronistes de la premsa diària de Barcelona, quan al·ludeixen el teatre català, l'anomenen "nuestro teatro regional". No sabem què és més vexant, si el pronom o el qualificatiu. Per a un català nacionalista el nostre teatre és tan nacional com el de qualsevol altre país amb esperit i idioma propis. És l'únic teatre nacional. Comprenem, però, que per al català que avui encara no se senti nacionalista, una tal denominació li repugni. De totes maneres podrien estalviar-se les explosions d'impúdic provincianisme, abstenint-se de donar la denominació de regional al nostre teatre. Si no volen o no gosen anomenar-lo teatre nacional, el poden anomenar, sistemàticament, teatre català. Sempre serà més exacte que teatre regional. Perquè deixant de banda la qüestió de si Catalunya és una nació o una regió, és evident que teatre regional no vol dir solament teatre pertanyent a una regió determinada, ans indica també que és un teatre limitat a representar els costums pintorescos d'aquella regió. I són aquests els límits del teatre català actual?

El teatre català no pot vanar-se, certament, d'un origen sagrat ni d'un origen heroic. Els seus orígens són modestos i casolans. Però aviat se li desvetllen les ambicions i no triga, en algunes ocasions, a vestir-se de seda i a calçar coturns. De Guimerà ençà, sobretot, i a desgrat d'una innegable manca d'audàcia, és evident que comencen a temptar-lo les inquietuds més universals. Altrament, quan algú esperona els autors a cercar en la nostra societat els temes per a llurs obres, a ésser ben catalans, no significa pas una vocació de limitar-se, ans un desig de trobar una base més ferma i més segura per a assolir la universalitat. Ningú, per exemple, tan castellà i alhora tan universal com Calderón en escriure "El alcalde de Zalamea".

Però és precisament el teatre castellà actual que sembla renunciar a tota ambició d'universalitat. Es reclou. Es limita. Esdevé regional sense proposar-s'ho. Per adonar-se'n, basta recordar que llevat d'alguns autors joves, com García Lorca, que encara troben dificultats per estrenar—i en els quals hi ha posades les úniques esperances de redempció de l'escena castellana—, Benavente és encara avui l'autor més inquiet, l'autor castellà que se sent més atret per temes d'interès universal. Però la producció de Benavent, fatigada de retòrica, ¿és ben bé teatre? Ja fa anys que Pérez de Ayala l'assenyalava com un valor negatiu, i els assaigs d'Ayala no han perdut pas actualitat. El que Benavente ha produït d'aleshores ençà, fan encara més vistents les falles que denunciava Ayala. Però així i tot Benavente és no solament l'autor castellà d'un interès més universal, ans el més intel·ligent, el més agut, el més propici a ésser traduït.

Davant de Benavente ha estat dreçada, com una rèplica, la figura d'Arniches. Arniches és, sens dubte, l'escriptor castellà més ben dotat per al teatre. Ell ha creat una pila de personatges inoblidables. Ell ha creat tot un dialecte pintoresc, d'una gran força teatral. És d'un humor inexhaurible. És sovint delicat i tendre i molt sovint us fa sensible la poesia dels sentiments i de les coses familiars i humils. Però pintoresc, carregat de color local, sovint es limita a ésser només un costumista. Poques idees, poques inquietuds circulen per la seva obra.

Altrament, els seus nombrosos imitadors—i ell mateix imitant-se, de vegades—han confós l'accidental amb l'essencial i han acabat per crear aquest teatre baix de sostre, sense altre atractiu que unes quantes dites pintoresques, que una mica de color local, que és el teatre madrileny d'avui.

D'aquest retret no se n'escapa pas, en general, ni el més enginyós d'aquests imitadors, Pedro Muñoz Seca, a desgrat que sovint el canemàs de les seves obres sigui manllevat a l'estranger. El de les seves obres i el de molts altres autors madrilenys d'avui. Car el teatre castellà, que, amb els seus clàssics, és el més original que existeix, ha arribat a una tal decadència, que fa els èxits a base de rescalfats. I això no ja d'avui. El famós Vital Aza fou un dels primers a adoptar un procediment tan còmode, un dels primers a descobrir, entre els vodevilistes francesos, una mina abundant i inesgotable de temes a refer, i des d'aleshores no han deixat d'explotar la mina.

Al costat d'aquests autors hi ha els senyors Quintero, que s'han vist també mil vegades repetits i espoliats. El seu teatre, molt menys vigorós que el d'Arniches, més convencional i ensucrat, ha estat també gràcies, i únicament, al color local que triomfa. Tot el que avui, al teatre castellà no s'assembla a Arniches, és als Quintero que s'assembla. Benavente és massa difícil d'imitar i les imitacions que en fan tenen poc èxit. Tot és, així, o cromo madrileny o cromo andalús. Color local i tipus pintorescos. ¿Qui no diria que som davant d'un teatre regional? I és curiós que el geni de Castella que els castellans s'esforcen a presentar d'un abast tan universal, i al qual els altres acusen d'assimilista i d'unitari, hagi arribat així, en teatre, a la consagració del regionalisme, al destriament de la diversitat de les Espanyes.

Bo o dolent, un tal teatre—i per desgràcia generalment més dolent que bo—ha de veure per força la seva expansió limitadíssima. No pot ésser traduït perquè el que té de pintoresc s'evapora gairebé completament amb el canvi d'idioma. No pot ésser transportat tampoc gaire lluny dels llocs on té les arrels, ja que per copsar-ne tota la gràcia íntima, cal no sols un absolut domini de l'idioma, ans la coneixença de les seves familiaritats més secretes. Cal conèixer altrament l'ambient per tal no ja d'evitar que les al·lusions s'escapin, ans per tal, sobretot, de recollir-les amb agilitat. D'ací que sovint els actors espanyols s'emporten la impressió que el públic de Barcelona és més difícil. Uns creuen que més intel·ligent, i altres que menys sensible, que els de la resta de la Península. I no és això. No és sinó una manca d'agilitat per poca familiaritat a copsar les al·lusions, o els matisos de certa manera de dir i d'expressar-se. Potser també a manca de veritable simpatia.

I no és pas que els costums populars d'Andalusia o dels barris baixos matrilenys ens repel·leixin. Només que no sabem considerar-los amb aquella il·lusió i amb aquella tendresa que solen per provocar per ells tots sols un esclat d'entusiasme. Montero, per exemple, ha tingut grans èxits quan ha passejat per Catalunya algunes de les seves famoses exaltacions de Barcelona o de la terra catalana. Bona o dolenta l'obra, l'èxit provenia en gran part, més que d'ella mateixa, de la simpatia, de la tendresa que els catalans sentim pel que és típicament català o barceloní. Però ¿què hauria esdevingut si hagués passejat les seves obres per tot Espanya? Segurament les haurien trobades puerils, ingènues, d'un fals sentimentalisme, d'un insuportable narcisisme regional.

I això és el que ens esdevé a nosaltres amb el teatre regional que ens importen de Madrid. Això és el que allunya sovint la nostra gent de moltes sales d'espectacles i que fa àdhuc que el tant per cent d'espectadors no catalans sigui superior al que en realitat pertocaria. Però aquest públic nostàlgic dels ambients que evoquen les comèdies de costums madrilenys o andalusos, o basta per a mantenir diversos teatres castellans a Barcelona. D'ací que, llevat de casos excepcionals, els èxits grossos de teatre castellà no els donen sinó les traduccions.

Domènec GUANSÉ

MESTRES: LLEGIU
PER CATALUNYA
de Domènec Guansé
Preu: 5 pessetes
30 % descompte adreçant-vos a B. C. A. I. - Apartat 1222. - BARCELONA

Els llibres nous

"Selected Poems"

per D. H. Lawrence

(Martin Secker, Londres, 1932)

★

Aquest recull de poemes dóna una excel·lent visió del conjunt de l'obra poètica de D. H. Lawrence, poc coneguda, àdhuc dels familiaritzats amb bona part de la seva abundant producció en prosa.

La selecció s'ha fet seguint l'ordre cronològic. D'aquí que els primers poemes del llibre no tinguin l'expressió artística dels que va escriure a Itàlia i Mèxic (les èpoques millors de la seva vida) ni la força dramàtica dels que va compondre un cop ja tocat per la mort ni el neguiteig constant dels últims dies, el neguit etern de l'home encarat amb Déu. Vegeu:

I si aquesta nit la meva ànima troba la pau
en el son, i en bell oblit cau,
i al matí es desvetlla com una flor tot just esberlada,
aleshores hauré estat submergit en Déu, altra vegada, i creat de nou.

Aquest verset del poema "Shadows", el poema "The Ship of Death" i els últims, crec que són l'expressió més autèntica de l'estat d'esperit de Lawrence en els últims moments de la seva vida. Pocs poemes revelen una tragèdia interior tan intensa com aquesta.

El vers emprat per Lawrence és lliure, molt lliure; el ritme d'aquella poesia, però, més plaent a l'orella que als ulls. I els efectes que obté amb la flexibilitat que representa la llibertat són sorprenents de debò.

És llàstima que en un recull tan selecte com aquest no hi trobem el poema "The Triumph of the Machine", un dels més bells de la poesia moderna anglesa, i ensems el més característic de Lawrence.

J. L. GILI I SERRA

★

"Boticelli - El pintor de la Primavera"

per PAUL SCHUBRING

★

Ningú no ens sembla més indicat que Paul Schubring, l'autor, entre altres obres igualment remarcables, del volum consagrat a l'"*Art de l'Alt Renaixement*" de la *Propyleen-Kunstyseschichte* o la monografia sobre la *Capella Sixtina*, i sobretot l'estudi de l'aspecte més suggestiu de la pintura florentina del quatre-cents, o sigui la pintura del "cassoni"; ningú més indicat, doncs, que ell per a comentar el pintor més suggeridor i fascinant d'aquella època, l'Alessandro Filipepi dit el Botticelli, el pintor preferit dels *cervells alambinats* de les èpoques o tendències ultraespirituals i refinades i dels enamorats de la línia nerviosa i expressiva.

En aquesta monografia Paul Schubring *situa* amb el seu mestratge acostumat dintre de l'evolució i dintre l'ambient de l'època el pintor de *La Primavera* i del *Naixement de Venus* i al final d'ella es pregunta: ¿Quin fou el present de Botticelli a la Pintura florentina? ¿Quin és el do de Botticelli en el temps actual? D'aquestes preguntes, per manca d'espai donarem traduïda solament la segona, per la justesa amb que ella ofereix a la valor essencial del pintor estudiat. ¿Quin és el do de Botticelli al temps actual?, pregunta Schubring; i respon: "Primer que res les seves obres mestres, en les quals hom es pot orientar sempre de nou per a saber el que és un bon quadre. Després ens ofereix ell la valentia pel *pathos*, per a la *species subaeternitatis*. Tot allò que passa no és més que un símbol i solament tenen una valor d'eternitat aquelles pintures en les quals troben ressò les fondes esdevinences de l'ànima humana. Nosaltres no volem cap il·lustració, sinó confessions. Tothom pot pujar l'escala del Dant, que cerqui símbols per a l'inexpressable. Sigui com sigui que ell els trobi, l'artista ha d'estar conscient que ell és el custodi dels més elevats enigmes. En aquest sentit Botticelli serà sempre un exemple per a ell".

M. A. CASSANYES

EL CORREU D'AVUI

★ *Els dos assaigs*, densos, que publica el número 80 de "Revista de Catalunya" són una aportació excepcional que la nostra primera publicació actual fa a la història política i literària de Catalunya. Els noms de Rovira i Virgili i de Joan Teixidor, que els signen, són una bella garantia.

★ *Si encara no teniu* el número 80 de "Revista de Catalunya", afanyeu-vos: els exemplars que queden són ben pocs.

★ *Fundació Bernat Metge*. — Les "Comèdies" de Plaute, el primer volum de les quals ha estat publicat fa poc per la "Fundació Bernat Metge", han estat traduïdes per Marçal Olivar. És imperdonable no llegir aquesta bel·líssima versió de les immortals i agradabilíssimes comèdies del gran escriptor llatí.

★ *Avui, a Sant Feliu de Codines*. — Aquesta tarda, a les quatre, a Sant Feliu de Codines, tindrà lloc el repartiment de premis del concurs literari organitzat per "Palestra", el veredicte del qual donàvem ahir.

EXIT EDITORIAL
Terra i ànima
Lectures sobre coses de Catalunya, per **Anicet Villar de Serôhs**
2'50 ptes.
Salvatella Edit.
Sant Domènec, 5 — Barcelona

★ *En Francesc Trabal* està malalt. Li desitgem una ràpida millora.

★ *"Al servei dels Ideals"*. — Sota aquest títol, la Llibreria Catalònia ha recollit en un volum els principals discursos parlamentaris pronunciats pel senyor Joan Estelrich, diputat a Corts per Girona, durant el període de les Constituents. Conté: "Observació preliminar", "L'Estatut a les Corts", "La política militar i la política internacional d'Espanya", "Els problemes de la cultura a Espanya", "La cultura de les masses i l'organització de la investigació científica", "La crisi de la indústria surera", "Les Congregacions religioses i la llibertat", "Espanya i la Unió interparlamentària", "La seguretat i el desarmament", "Les relacions entre Portugal i Espanya".

PERMAMENT COMPLETA
sense corrent
sense perill
sense fracassos
6'95
Saló Anita
Francesc Giner, 25 (GRÀCIA)
(cantonada Domènech), Travessia carrer Bonavista
Telèfon 73207

ACUMULADORS
Prest-O-Lite
POTENTS I SEGURS
ACUMULADORS ELÈCTRICS, S. A.
ESTACIONS DE SERVEI
A. G. A. - Passeig de la República, 43
S. Aillué. - Calàbria, 107
J. Boncompte. - Lafont, 6 i 8
J. Comajuncoses. - P. Lesseps, 3
Seida. Rosselló, 132
Tallers Watt. - Còrsega, 295

BORSES ESTRANGERES

Nova York, L., 50093. — Holanda, L., 7302. — França, L., 7309. — Bèlgica, L., 2108. — Itàlia, L., 5768. — Alemanya, L., 1238. — Suïssa, L., 151650. — Espanya, L., 3621. — Dinamarca, L., 23397. — Suècia, L., 19393. — Noruega, L., 19903. — Lisboa, L., 10012. — Praga, L., 122226. — Àustria, L., 2650. — Argentina, L., 2918. — Rio Janeiro, L., 390. — Montevideo, L., 1950. — Buenos Aires, sobre L., 2930.

MERCAT DE COTONS — Dia 15 de setembre de 1934

LIVERPOOL	Disp.	Gener	Març	Maig	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	7.10	6.76	6.74	6.72	6.70	6.83	6.73
Obertura		6.74	6.72	6.70	6.67	6.80	
Segon telegrama	7.09						
Tanca		6.74	6.72	6.69	6.67	6.60	6.76
Alça							
Baixa	8	2	2	3	3	3	1
NOVA YORK							
Tanca anterior	13.03	12.92	12.94	13.05	13.01	12.79	12.90
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca	12.95	12.91	12.91	12.95	13.00	12.72	12.82
Alça							
Baixa	10	8	3	1	1	7	8
NOVA ORLEANS							
Tanca anterior	12.97	12.93	12.94	12.98	13.01	12.82	12.92
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca	12.91	12.86	12.91	12.94	12.99	12.76	12.85
Alça							
Baixa	6	7	3	4	2	7	7

EGIPTE (Liverpool)	UPPER Maig	UPPER Juliol	UPPER Oct.	SAKELLARIDIS Maig	SAKELLARIDIS Juliol	SAKELLARIDIS Oct.
Tanca anterior	7.13	7.19	7.99	8.02	8.05	12.80
Obertura	Nom.	7.12	Nom.	Nom.	Nom.	8.02
Tanca	7.08	7.12	7.18	7.97	8.00	8.03
Alça						
Baixa		1	1	2	2	2

ALEXANDRIA	ASHMOUNI Juny	ASHMOUNI Oct.	ASHMOUNI Des.	SAKELLARIDIS Maig	SAKELLARIDIS Juliol	SAKELLARIDIS Nov
Tanca anterior	12.85	13.01	15.07	15.20	15.39	12.62
Obertura						
Tanca						
Alça						
Baixa						

	Bales	Disp. en plaça (10 quilos) (Base tanca anterior)
Arribades als ports dels Estats Units	64	
Any anterior	32	
Des de l'1 d'agost	1.029	TEXAS 15/16 ...
Any anterior	655	ORLEANS ...
Tranferència	5.01	ANY-PORT ...

MERCAT DE LLOTJA — Dia 15 de setembre de 1934

CEREALS, FARINES I DESPULLES

BLATS		**FARINES**	
Aragó segona classe	80 a 85	Força	80 a 100
Navarra id. id.	a 80	Extra local	70 a 72
Castella id. id.	[illegible]	Corrent local	67 a 68
Manxa	[illegible]	Extra Castella	
Extremadura corrent	[illegible]	Corrent Castella	
Extremadura [illegible]	80 a 80'5	Aragó segona classe	
Urgell		Aragó id. id.	67 a 68
Penedès i comarca		(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)		**DESPULLES**	
MORESC, ORDI I CIVADA		Número 3	27 a 29
Moresc Plata disponible	42'5 a 44	Número 4	26 a 27
Ordi Urgell i comarca	[illegible]	Segones	[illegible]
Civada Extremadura	[illegible]	Terceres	[illegible]
Civada Manxa	[illegible]	Quartes	[illegible]
Escaiola Andalusia	[illegible]	(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
ARRÒS			
Bomba [illegible]	125 a 130	Menuts (primera)	[illegible]
Bomba	[illegible]	Segones	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Bagé	[illegible]
[illegible]	[illegible]		
Selecte	[illegible]		
Matisat segona classe	54 a 57		
Benlloc B	[illegible]	(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)	
[illegible]	40 a 47		
[illegible]	40 a 70		

LLEGUMS, FARRATGES I ALTRES

FAVES, VECES, ERS I LLENTIES		Andalusia 52/54	74 a 75
Faves Mahonesa [illegible]		id. 54/58	70 a 71
Faves Extrem. i Andalusia	44 a 46	id. 58/60	60 a 61
Faves Mallorca		id. 60/63	58 a 60
Favons Extrem. i Andalusia	41'5 a 42	Pelons	65 a 70
Veces Andalusia	39 a 40	(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
Veces Estrangeres	36 a 36'30		
Ers País	39 a 40	**GARROFES**	
Ers Estrangers	40 a 40'5	Negra Vinaròs	a 40
Guixes	41 a 43	Negra Castelló	a 40
Pèsols Estrangers	[illegible]	Negra Matafara	37 a 37'5
Llenties Salamanca	115 a 150	Roja	a 36
Llenties Andalusia	90 a 100	Eivissa	a 34
MONGETES		Mallorca	a 27
Castella selectes	133 a 135	(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)	
Castella corrents	118 a 120		
Estrangeres segona classe	60 a 104		
Mallorca	77 a 78	Alfals primera	[illegible]
València segona classe	85 a 100	Alfals segona	[illegible]
Prat	95 a 100	Palla d'Urgell	[illegible]
CIGRONS		Palla curta	[illegible]
[illegible]	170 a 190		91 a 111
Mexicans segona classe	110 a 160	(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona)	
Morocs segona classe			
Andalusia 44/46	180 a 185		
id. 48/50	[illegible]		

Revista de Premsa

El Reglament de Conreus

LA HUMANITAT

Subratlla que, amb l'aprovació del Reglament de Conreus, queda de cos present la famosa sentència del Tribunal de Garanties que prohibia de legislar sobre aquesta matèria:

"Queda enterrada, pel gest del Govern català, sever, decisiu, categòric. Veurem aviat—així que s'obrin les Corts—la gesticulació i la cridòria de Gil Robles i companyia. Diran que això és una burla, acusaran d'indignitat el Govern de la República, etc. Però la Llei és llei i el Govern català la farà complir a tothom per mitjà de les seves autoritats, que no han de discutir pel seu compte, en cap cas, sinó complir estrictament les instruccions del govern i imposar l'acatament rigorós a les lleis establertes."

Afirma que la llei no li satisfà completament, perquè hauria volgut que tingués un sentit més esquerrista. Però mentre sigui llei—diu—caldrà que la compleixi tothom, igual els propietaris que els rabassaires:

"A l'autoritat governant li podria plaure en certs moments, segurament, no contenir la natural excitació del proletariat enfront d'una vaga, o d'una protesta popular de caràcter social o polític contra l'injust muntatge econòmic establert. Però, evidentment, l'autoritat té una responsabilitat i ha de fer complir la llei i mantenir l'ordre públic, amb lleial interpretació del deure i de la missió de conjunt. Per això la Llei de Contractes de Conreu es complirà per a tots, sense tolerar desacatament per part de ningú, per molt que pugui doldre'ns la parquedat dels seus extrems. Que no seria possible governar si per entendre-la ara esquifida als conreadors del camp l'apliquessin d'altra manera que la preceptuada, retenint més fruits dels adequats, amb debilitat dels encarregats de sancionar la falta, per molt que ho estimessin moralment just, o bé si els propietaris es resistissin a acatar-la per entendre que és una expoliació o un abús."

EL DEBATE

Molt acalorat, es pregunta si tota la solució del problema havia de consistir en aquesta nova claudicació de l'Estat, de lliurar els Jurats Mixtos a la Generalitat. Això, tres dies després de la isidrada dels propietaris catalans, li sembla una burla inaudita:

"¿Qué resuelve esa nueva claudicación del Poder público? ¿Resuelve acaso el problema fundamental del incumplimiento de una sentencia del Tribunal de Garantías? No. Porque lo que sentenció el alto Tribunal fué la incompetencia del Parlamento de la Generalidad para dictar la ley de Contratos de cultivos, y la nueva ley votada hace horas en el Parlamento particular de la Esquerra, aceptando la cesión de los Jurados Mixtos, dice que, a consecuencia de la lei del 14 de julio, se promulga ahora ésta nueva. Si el Parlamento de Cataluña era incompetente para votar esa ley del 14 de julio, sigue siendo incompetente para sacar de ella consecuencias de ningún género. Esa ley nunca ha existido.

¿Solución porque se aceptan todos los puntos de la sentencia del Tribunal de Garantías, aun saltando por la grave cuestión del fallo de incompetencia contra el Parlamento catalán? ¡Tampoco! Porque esa incompetencia se fundaba en seis grandes transgresiones de la Constitución y del Estatuto, y todas ellas se mantienen, excepto la de los Jurados mixtos, en la qual se cede tan poco que casi es nada. Y los demás extremos de la sentencia del Tribunal, ¿van a quedar sin cumplirse? Evidente que sí. La contestación ya la ha dado la Generalidad en Barcelona, con el nuevo Reglamento de la ley de Contratos de cultivos elevado a ley, que mantiene todo lo esencial de aquélla.

Ahora, además, les entregan los Jurados mixtos de la Propiedad rústica, y serán los de la Esquerra los que formen los censos para elegir los propietarios y los colonos, y ellos dictarán las normas de estas elecciones y las harán como mejor les plazca. Por si fuera esto poco, aun quedarán en libertad de nombrar los jueces, con lo cual los Jurados mixtos en manos de la Generalidad no son sino las mismas Comisiones arbitrales de la ley de Contratos de cultivos, que constituyen un verdadero escarnio a la justicia. Con los Jurados mixtos de la Propiedad rústica de Cataluña en manos del Estado Español, su constitución se haría con arreglo a las normas dictadas ya de modo permanente por el ministerio de Agricultura, y las apelaciones vendrían al Tribunal Supremo. Ahora las primeras irán a que las resuelva la Generalidad, es decir, la Esquerra, y las apelaciones quedarán en el Tribunal de Casación de Cataluña, es decir, también dentro del radio de influencia de la Esquerra.

¿Y habrá alguien que se atreva a decir que eso es una solución? ¡No! Eso es una claudicación más."

El cos dels funcionaris judicials a Catalunya

L'OPINIÓ

Comenta, en tons sarcàstics, la resposta del cap del Govern de la República, que considera pueril, a la comunicació del conseller de justícia i Dret. Fa observar que el Govern de la Generalitat ja sabia perfectament que no pot obligar els magistrats que no es volen sotmetre a l'autonomia a traslladar-se. Però...

"Apel·lava només a la cavallerositat dels magistrats que anomenava, i apel·lava al sentiment del propi honor, que poguessin tenir. Ells han de dir ara, amb llur actitud, si són gaire "cavallers" i quina estima els mereix llur honor.

Advertint, que admetent que ara facin una rebequeria i es quedin, de moment els semblarà que han guanyat una batalla, però tard o d'hora, i més aviat d'hora que tard, hauran d'acabar anant-se'n, i com més triguin, més malament quedaran.

Aquest és un plet fallat. Ja es poden donar per acomiadats, i poden començar a considerar-se residents fora de Catalunya, encara que els sàpiga greu. Són indesitjables, i quan una persona és indesitjable, el millor que pot fer és agafar la porta i anar-se'n.

I si el senyor Anguera, que ha anat a l'Audiència—de la qual fou tret—, a remenar la cua, els aconsella actituds de resistència, els dóna un mal consell, com tantes d'altres vegades. Els magistrats indesitjables podran tenir la solidaritat dels seus companys de les Audiències espanyoles, i això no ens ha de sorprendre, però a Catalunya, que és on els fets es descabdellen, ja no tenen ni la solidaritat dels jutges de Primera Instància de l'Audiència de Barcelona. Això és prou eloqüent perquè els faci rumiar—a pesar que el Govern els digui que el document del conseller Lluhí "no tiene fuerza de obligar"—que el millor que podrien fer seria prendre la maleta i sortir en el primer tren."

LA HUMANITAT

Troba que el document del conseller senyor Lluhí, sobri i enèrgic, precisa admirablement el cas de certs funcionaris judicials a Catalunya. Assenyala que el punt neuràlgic del malestar en aquest problema és el de l'idioma. Amb la seva sensibilitat patriòtica acostumada, afirma que els magistrats haurien d'ésser catalans:

"En un règim d'autonomia, és cosa lògica i usual que els funcionaris siguin gent del país. I això no és cap exclusivista tesi del catalanisme, ans bé és un aspecte normal de l'autonomisme veritable. Aquest principi que sostenim el podem veure en la Constitució alemanya de Weimar. ¡Tantes coses que van ésser copiades d'aquest text famós en elaborar-se la Constitució espanyola i hom va passar per alt aquell just i excel·lent article 16, que diu: "Els funcionaris encarregats de l'administració directa del Reich en els Països, han d'ésser, per regla general, ciutadans del País. Els funcionaris i obrers de l'administració del Reich, han d'ésser, segons llur desig, col·locats en llurs territoris d'origen, en la mesura del possible i mentre no s'hi oposin consideracions relatives a llur formació professional o les exigències del servei".

¿Hi ha a la Constitució espanyola o en alguna llei o decret d'Espanya, algun precepte semblant? Ni pensaments. I la veritat és que el transcrit precepte de la constitució de Weimar té molta més raó d'ésser quan es tracta, com en el cas de Catalunya, d'un país autònom que té idioma propi i distintiu.

Com a principi general, els funcionaris de l'Estat que exerceixen llurs funcions a Catalunya haurien d'ésser catalans. I amb més motiu encara ho haurien d'ésser els funcionaris de la Generalitat.

"Que siguin catalans els qui a Catalunya exerceixen càrrecs públics", deia la vella "Unió Catalanista". No hem pogut encara aconseguir-ho. No hem pogut tan solament aconseguir que sàpiguen obligatòriament el català tots els funcionaris. Aquesta reivindicació tan modesta és considerada per certes persones de toga, d'uniforme i de manegueta, com una intolerable insolència catalanista.

Heu-vos ací la causa del mal. Heu-vos ací una de les falles de l'actual règim. Ho hem de tenir present, a fi d'aplicar, quan l'ocasió arribi, el remei oportú."

Qui mana a la República?

S'ho pregunta EL LIBERAL, i diu, davant de les ingerències del senyor Lerroux en les direccions polítiques de l'actual Consell de ministres:

"La dirección política corresponde al jefe del Gabinete.

Cuando cree contar con la confianza del Parlamento y con la de las Cortes, no tiene por qué presentar la dimisión del Ministerio.

La más alta dirección política la tiene por su prerrogativa constitucional el jefe del Estado. Es él, y nadie más, quien nombra y separa libremente al jefe del Gabinete, y a propuesta de éste, a los ministros.

Constitucionalmente, ya no manda nadie más. El jefe del partido gobernante, con su Comité nacional ejecutivo, es institución de escaleras abajo, que puede, en efecto, decidir sobre una situación determinada; pero no haciendo indicaciones al jefe del Gobierno, sino actuando sobre la minoría parlamentaria para que le retire su confianza con una votación adversa. Entonces, sí; pero siempre en el Parlamento; puede ser árbitro de una situación ministerial el jefe del partido gobernante, porque al faltarle la confianza de las Cortes, el jefe del Estado tiene que separar forzosamente al jefe del Gobierno.

En interregno parlamentario, la crisis sólo puede surgir por falta de la confianza presidencial.

Y de producirse antes, se denunciaría con ello la injerencia partidista en las altas esferas de la gobernación del Estado.

Comprendemos que hubiera expectación por el Consejo celebrado en Palacio; pero no comprendemos que defraudada esa expectación con la nota oficiosa, se trasladara a los postres de un banquete de homenaje al caudillo radical. Por mucho efecto que se quiera atribuir a los vapores del champán, no será justo prometerse de ellos una ofuscación de razón tan notoria como la que impidiera a los comensales darse exacta cuenta de las circunstancias.

Sería funesto el precedente de que los brindis en los banquetes suplieran a los discursos parlamentarios para determinar cambios ministeriales.

Estando las Cortes cerradas, no puede haber crisis sino cuando la estime oportuna su excelencia el presidente de la República."

L'Estatut català vist des de Castella

[illegible]TE DE CASTILLA *segueix la seva campanya caòtica contra l'Estatut i contra Catalunya. Caòtica, diem, perquè els senyors que la menen, mancats d'un veritable ideal castellà i hispànic, tan aviat es mostren autonomistes com unitaris, separatistes com imperialistes. En l'únic que estan d'acord és que l'Estatut consuma la ruïna de Castella. Veieu, ara, aquest fragment del senyor Felipe de las Heras:*

"La situación actual de Cataluña, en el orden político y en el económico, merced al famoso Estatuto, engendro del tristemente célebre pacto de San Sebastián, trastorna la convivencia ciudadana en el país y dificulta las relaciones comerciales con otras naciones de distinta producción agrícola e industrial.

Por el favor arancelario, Cataluña ha dado un desproporcionado y falso incremento al industrialismo, que se desarrolla a expensas del consumo de Castilla y de las regiones agrícolas de España; los productos naturales de nuestro suelo no pueden salir del recinto nacional, porque las murallas que aquí se alzan para impedir la entrada de los artículos manufacturados en el extranjero tienen idéntica contextura en los países que rinden culto al intercambio comercial.

El favoritismo siempre otorgado a Cataluña por la "opresora" nación española, favoritismo que se acentúa mediante el privilegio que señala el Estatuto, impide el progreso económico de Castilla y anula la obra espiritual de la región que impuso su idioma, sus leyes, su religión y su cultura a cuatrocientos millones de habitantes en remotos lugares del mundo."

EXPOSICIONS D'ART
LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRÀCIA, 34
Exposició permanent de pintura catalana
Marcs - Gravats - Motllures

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
Mobles i objectes d'art

MONTFALCON
Quadres, Gravats, Relleus, Miralls
Tapissos, Marcs Motllures
BOTERS, 4 - FINAL PORTAFERRISSA

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarel·les
el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venda a preus inversemblants a:
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 31 baixos de la Sala Mozart

El president de la Generalitat a Manresa

Va anar-hi a inaugurar un grup escolar

L'honorable senyor President de la Generalitat, Lluís Companys, sortí ahir a les onze del matí de Barcelona en automòbil, cap a Manresa, per tal d'assistir a la inauguració d'un Grup Escolar bastit a l'esmentada ciutat per l'Ajuntament. L'acompanyaven el conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, els diputats Riera i Sellés, el cap de cerimonial, senyor Rubió, i els dels serveis de Premsa, senyor Vilà.

A l'entrada de la població esperaven l'arribada del senyor Companys el comissari de la Generalitat senyor Pruners i l'alcalde de Manresa, senyor Marcet. La primera visita que féu el senyor President fou a l'Ajuntament. A la plaça de la República s'havia aplegat una gran gentada que el féu objecte d'aplaudiments i d'altres mostres d'admiració i apreci.

Un batalló del Regiment de Manresa, amb bandera i música, li rete els honors d'ordenança, i desfilà davant d'ell, després d'haver-lo revistat, en columna d'honor.

Seguidament el senyor Companys i el seu seguici entraren a l'Ajuntament enmig de grans aplaudiments. Al saló de sessions desfilaren pel davant del President de la Generalitat, ultra l'Ajuntament en corporació, totes les autoritats locals i diverses representacions de pobles d'aquella rodalia. Recordem, entre altres, els Ajuntaments de Monistrol, Castellví, L'Hospitalet, Sant Vicenç, Sallent, Súria, Sant Mateu, Callús, Sampedor, Castellgalí, Sant Joan de Vilatorrada, etcètera.

A continuació es traslladà al lloc on està emplaçat el Grup Escolar Renaixença, on també hi havia una gran gentada. A l'arribada del senyor Companys i dels que amb ell anaven, una orquestra executà "Els segadors", que foren escoltats amb molta atenció i llargament aplaudits.

Acompanyat de la comissió de Cultura de l'Ajuntament, de l'alcalde i de l'arquitecte, recorregué detingudament les diverses dependències i feu grans elogis de la grandiositat de l'edifici i de la sobrietat de la seva installació. Es tracta d'un bell i grandiós edifici de tres pisos, on tindran cabuda set-cents infants.

Acabada la visita el senyor Companys i altres autoritats es dirigiren a la sala de gimnàs, on havia estat aixecada expressament una estrada per a la presidencia, en la qual prengueren seient el President de la Geeralitat, el conseller de Cultura, l'alcalde i els diputats senyors Sellés i Riera.

Obrí l'acte el senyor Marcet, qui amb un breu però entusiasta parlament donà la benvinguda al President i al conseller de Cultura. Afegí que des de la proclamació de la República la qüestió de l'esenyament havia agafat una gran volada. La ciutat de Manresa no ha volgut quedar enrera, com es pot veure amb aquest edifici. Elogià seguidament el senyor Pruners, que era alcalde quan sorgí la idea de la construcció d'aquell grup escolar; la comissió de Cultura que l'ha dutà a terme i l'arquitecte que féu els plans. Acabà dient que encara que aquest edifici tal vegada no resoldrà del tot les necessitats pedagògiques de la població, amb l'Ajuntament actual es durà a terme tot el que calgui per tal que tots els infants, rics o pobres, puguin rebre la necessària instrucció. Fou molt aplaudit.

Parlà a continuació el conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol. Digué que seria breu, car el President de la Generalitat havia de tornar aviat a Barcelona per tal de tornar a sortir en direcció a Lloret de Mar.

Es amb un gran plaer—afegí—que avui acompanyo el President de la Generalitat a Manresa. Manresa fa alguns anys que es preocupa intensament de l'ensenyament i de la cultura popular. Es aquest un problema interessantíssim i vosaltres, que des de la República encà haveu pogut tenir uns representants del poble, les activitats dels quals s'han esmerçat principalment en la resolució de tan interessant afer.

Felicità a continuació tots els que hi havien intervingut, especialment els pares de familia i els infants, perquè d'ara endavant podran rebre la tan necessària instrucció, i acabà dient que installacions com aquesta són planter de bons republicans i enforteixen, per tant, la República.

En acabar el seu parlament, el senyor Ventura Gassol fou llargament aplaudit.

En aixecar-se a parlar el President de la Generalitat, tots els assistents, a peu dret, li dedicaren una xardorosa ovació, que no s'acabà fins que el senyor Companys ho hagué demanat diverses vegades amb gestos.

Em sap greu—digué en començar—que no em sigui possible de romandre llarga estona entre vosaltres a causa d'ocupacions urgents del meu càrrec, però us prometo que així que em sigui possible faré una llarga estada a aquesta ciutat.

Les meves primeres paraules han d'esser de felicitació per a l'Ajuntament de Manresa i per a les altres persones que han contribuit a l'edificació d'aquest admirable grup escolar. Amb obres com aquesta portareu al poble l'amor a les institucions republicanes, car tots recordeu que durant la monarquia les escoles eren insuficients, bastides sovint en pisos foscos i antihigiènics.

Quantes vegades he pensat en els nens de cases pobres que no han pogut rebre la cultura i instrucció necessàries, essent, per tant, intelligències no aprofitades per a la civilització. ¿Qui sap si una d'aquestes intelligències no aprofitades hauria pogut descobrir un altre món filosòfic en aquests moments de desig de renovació? ¿Qui sap si una d'aquestes intelligènceis hauria pogut descobrir una màquina que hagués revolucionat la indústria? ¿Qui sap si hauria pogut descobrir un remei per a les moltes malalties inguaribles que encara hi ha?

En canvi, es llancen diners i més diners damunt d'una intelligència obtusa del fill d'un ric, diners que servirien tal vegada per donar instrucció a deu fills de cases pobres, però amb molta més intelligència que l'altre.

La Generalitat es preocupa aferrissadament dels problemes de sanitat i cultura. Darrerament s'han establert diverses beques per tal que els nens pobres puguin cursar els seus estudis. Beques que importen una quantitat força crescuda. I seguirem endavant procurant sempre per la sanitat, la cultura i la defensa dels nostres ideals de llibertat i justícia social.

Les darreres paraules del President de la Generalitat foren ofegades per un unànime aplaudiment i nombrosos visques. Una comissió de senyoretes de Manresa oferenà al senyor Companys un bell ramell de flors que ordenà que fos traslladat a la tomba on reposen les despulles de l'ex-conseller de Governació Joan Selves i Carner, i immediatament emprengué el viatge de tornada cap a Barcelona, on arribà a les tres de la tarda.

A les cinc l'honorable senyor President de la Generalitat emprengué el viatge cap a Lloret de Mar.

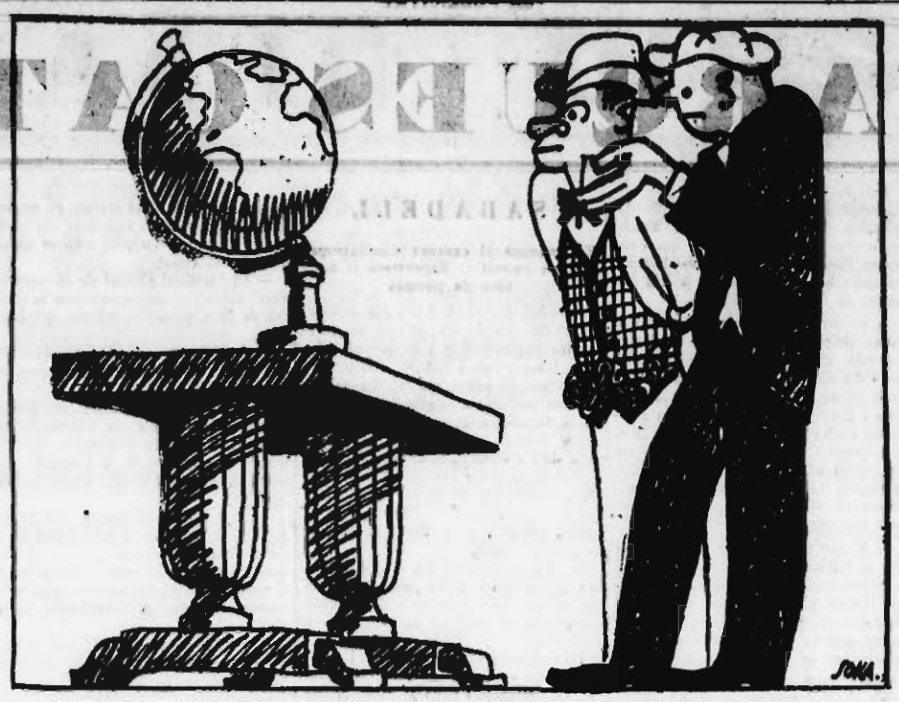

—Quin bullit!, ara s'ha descobert que el món no és rodó.
—El rebombori s'armarà el dia que s'adonin que no té aquest pedestal.

En el XXX aniversari de l'Observatori Fabra

(Ve de la primera pàgina)

Annexos al gran Equatorial de l'Observatori Fabra hi ha el cercle meridià, ullera que només pot moure's en sentit del pla vertical per a determinar els passos dels astres i en conseqüència l'hora sideral, que podríem dir-ne l'hora oficial dels astrònoms, diferent de la nostra hora civil, i que tan sols coincideix amb ella una vegada a l'any, o sigui, quan la Terra passa per l'anomenat punt vernal, que correspon a l'equinocci de primavera, el dia 21 de març. La causa que l'hora astronòmica o sideral sigui diferent de l'hora civil o corrent, està en què, per la vida ordinària, comptem els dies i les hores prenent per punt de referència el Sol, quan la Terra dóna una volta completa al voltant del seu eix. En canvi, els astrònoms, que necessiten mesurar el temps amb molta major precisió, no poden comptar els dies prenent per punt de referència el nostre astre principal, perquè el moviment de la Terra al seu voltant està molt lluny d'esser regular i, en conseqüència, no tots els dies tenen la mateixa duració exacta. Així, doncs, a l'Astronomia es mesura el temps amb referència a les estrelles, que, com a astres molt allunyats de nosaltres, resten aparentment fixes durant espais de temps relativament llargs. El dia sideral és quelcom més curt que el dia civil perquè no ha de tenir en compte la traslació de la Terra al voltant del Sol, ço que fa que la Terra necessiti donar un petit fragment de volta més, per tornar a tenir-lo en el mateix punt de referència que el dia anterior. El rellotge sideral de l'Observatori s'avança, doncs, a poc a poc, del rellotge ordinari, i fins passat un any just no torna a coincidir, que és el dia que la Terra entra a la Primavera, com abans hem dit.

L'instrument meridià de l'Observatori Fabra és veritablement meravellós per als profans: consta d'una ullera proveida d'un objectiu de 20 centímetres, installada sobre dos suports rigidament fixats a terra, i la nivellació rigorosa de la qual s'obté per mitjà d'un nivell de gran precisió. Al voltant de l'eix de l'instrument, uns grans cercles graduats, que porten diversos microscopis de lectura, donen la posició de l'ullera en qualsevulga situació dintre del cercle meridià. Observant per l'ocular, es veuen uns fils finíssims de platí que resten fixos al centre del camp de l'instrument, mentre que els uns i els altres poden moure's paral·lelament a aquells i llurs posicions queden matemàticament determinades per uns petits visos micrométrics exteriors, que aprecien les milèsimes de volta, representatives del moviment dels fils.

Els clixés fotogràfics obtinguts a l'Observatori Fabra s'examinen en un altre aparell extraordinàriament curiós, anomenat "macromicròmetre" en el qual es poden determinar amb tota seguretat i precisió les posicions dels milers d'estrelles que queden registrades sobre les plaques fotogràfiques, sabent la d'algunes estrelles principals que es troben al mateix clixé, i les posicions de les quals són conegudes prèviament. Gràcies a aquest aparell, per a la determinació de la posició exacta d'un astre no cal fer les observacions amb la mateixa equatorial, sinó que és suficient treure una fotografia i després examinar-la a l'aparell esmentat. El procediment, ultra ésser molt còmode, és extraordinàriament precís i, de més a més, permet revelar la posició de molts astres que la nostra vista no pot arribar a descobrir, per més potent que sigui l'instrument, ja que la placa fotogràfica té una sensibilitat incomparablement més gran i va sumant successivament les impressions lluminoses que rep. Donant, doncs, suficient temps d'exposició a una fotografia astronòmica, poden registrar-se sobre la placa fotogràfica astres situats a les més remotes profunditats de l'espai.

En Comes i Solà té també installat a l'Observatori Fabra un aparell de la seva invenció: és l'anomenat "Estereo-ganiòmetre", i està fundat en l'obtenció de fotografies estereoscòpiques de les regions del cel on es manifesten veritables corrents estelars. Obtenint fotografies d'un mateix lloc de l'Univers en dies o anys diferents, les estrelles que s'hagin mogut durant aquell transcurs de temps, estaran situades en llocs distints de la placa, encara que molt acostats. Sometent dues fotografies, convenientment escollides, a l'observació en l'estereogoniòmetre, s'aprecia tot seguit el relleu de les estrelles qu s'han mogut i pot així apreciar-se llurs posicions relatives i revelar-se veritables corrents d'estrelles, que van per l'espai a velocitats enormes, com la pols dels camins impulsada per un vent tempestuós, malgrat que llurs dimensions reals són moltes vegades superiors a la del nostre Sol.

A part dels aparells de precisió de l'Observatori dels quals hem donat una lleugera idea, existeix també un petit museu d'aparells de física antics, entre els quals poden contemplar-se els primers passos donats per la nostra ciència física en les centúries passades, i que si bé ara ens semblen infantils i fins quelcom ridículs han servit, no res menys, per a arribar a l'estat de perfecció actual. De la mateixa manera, les generacions del futur, que posseiran telescopis gegants, dels quals actualment ni tan sols podem tenir idea, somriuran benevolament quan vegin en llurs museus els instruments que nosaltres tenim per potentíssims, i que no representaran més que aparells d'aficionat per als homes del futur.

El director de l'Observatori Fabra, En Comes i Solà, durant els llargs anys de la carrera científica que porta al davant d'aquella institució, ha donat mostres d'ésser un home incansable i dotat de grans facultats d'investigació. A part de la creació de la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica, de la qual és fundador, i la presidència de la qual ocupa des de l'any 1911, i de pertànyer a diverses societats científiques estrangeres, que l'han honorat com un de llurs membres més distingits, ha publicat diverses obres d'Astronomia, entre elles algunes de divulgació, les edicions de les quals s'han esgotat ràpidament. A més, diverses revistes estrangeres han exposat moltes vegades al món científic els estudis d'En Comes i Solà sobre fenòmens astronòmics o físics, en els quals s'ha distingit especialment. Citarem, entre aquests els descobriment d'onze petits planetes del nostre sistema solar, entre els molts centenars que giren a l'entorn del Sol entre Març i Júpiter, únics descobriments fets a Espanya fins a la data. També ha pogut descobrir dos cometes, un dels quals, periòdic i de curt període, que es, fins avui, el primer i l'únic descobert a la nostra nació. Els que coneixen aquesta branca de l'Astronomia saben que, per tal d'aconseguir l'èxit, En Comes i Solà ha hagut de fer milers de fotografies de les diferents regions del cel, per arribar a trobar aquells minúsculs i ignorats astres i determinar llurs posicions a l'esfera celeste. Precisament per això, l'any passat va ésser honorat pels membres de la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica, i li feren lliurament d'un planetari d'orfebreria, en el qual figuren amb llurs òrbites a l'espai tots els astres descoberts per l'astronom català, i precisament en les posicions que ocupaven el dia de l'obtenimt.

També s'ha distingit En Comes i Solà en els estudis sobre la constitució física del planeta Marc a l'Observatori Fabra. Quan Schiapparelli a Itàlia i Lowell als Estats Units van publicar una sèrie de veritables fantasies sobre l'estructura d'aquell món germà de nosaltres, en el qual veien una mena de canals rectilinis, com si fossin construits expressament per la mà dels homes d'aquell món, En Comes i Solà va interpretar, primer que ningú, la veritable naturalesa dels célebres canals, i digué que eren com una sèrie de petits llacs irregulars, que en els aparells de petita potència semblaven rectilinis, i les variacions dels quals eren degudes probablement a la vegetació que es formava a llurs voreres. Més tard, les observacions fetes als millors observatoris del món han coincidit amb les explicacions donades per En Comes i Solà.

Es sabut que la física moderna està avui en veritable periode d'evolució en aplicar les noves teories dels "Quanta" de Planck als fenòmens ondulatoris; En Comes i Solà és autor, sobre aquest aspecte, d'una teoria corpuscular-ondulatòria de la radiació, començada a publicar nou anys abans que la mecànica ondulatòria de Lluís de Broglie, i que explica els fenòmens d'acord amb les teories quantístiques. Aquestes investigacions, publicades a la revista "Scientia", de Milà, val la pena que siguin llegides per aquells que desitgen estudiar com es poden enllaçar les teories clàssiques de Newton i els seus successors amb les més recents de la física dels nostres dies, que tanta revolució han causat en els terrenys de les matemàtiques, la física, la química i fins de la filosofia i de la metafísica.

En el trentè aniversari de la fundació de l'Observatori Fabra, i quan aquest està donant els seus fruits magnífics, posant aquesta atalaia del cel que tenim al cim del Tibidabo entre les primeres del món on es fan estudis astronòmics de gran valor, volem nosaltres retre aquest homenatge al gran patrici que donà els seus cabals per tal de poder construir l'Observatori, i a l'home de ciència, que amb infatigable constància ha procurat, l'un any darrera l'altre, treure'n els fruits. Junt amb ell, dues persones més han collaborat també eficaçment en els treballs d'investigació; aquestes són els doctors Isidre Pòlit i Joaquim Febrer, que incansablement, i amb un altruisme digne del millor premi, han collaborat en el sosteniment de l'obra de l'Observatori Fabra, i l'han mantinguda al nivell de les millors similars, malgrat la deficiència de mitjans econòmics amb què han de lluitar, perquè, ja que parlem de glòries, just és també confessar que després de l'illustre patrici Fabra, que va regalar l'Observatori a la Ciutat, no hi ha hagut cap més home altruista que volgués distreure unes quantes pessetes dels seus cabals, per dedicar-les a la Ciència i per fomentar l'observació del cel.

Per aquest motiu són encara més dignes d'admiració aquells homes que, malgrat llurs treballs científics, del més alt valor, no esperen altra recompensa que la satisfacció interna de prestar un servei a la humanitat, posant-li de tant en tant, davant dels ulls les meravelles infinites de l'Univers, que cada dia ells han de contemplar

Enric CALVET

La independència de Catalunya

BORRELL II

Una entitat patriòtica ha preparat un homenatge per a commemorar la independència de Catalunya en temps de Borrell II. Vol ésser a manera de reconeixement envers aquest comte que per primera vegada en la nostra història governà sense intromissions d'altres pobles. En honor, doncs, d'aquesta entitat, i per a millor coneixença d'aquest fet, hem escrit aquest comentari. I anotem que ve aquesta commemoració pocs dies després que hem celebrat la fatídica entrada de Felip V a la nostra ciutat, i la crema de les llibertats que Borrell ens donava.

La dinastia que inaugurava Guifré el Pilós caminava amb pas segur a l'emancipació del seu poble. La influència franca disminuïa gràcies a les seves lluites civils i a l'organització feudal. Guifré I, en obtenir el feu hereditari, es convertia de fet en senyor únic d'aquestes terres, ensenyava als seus descendents a obrar, només nominalment, a les ordres dels francs. Assenyalava un camí polític: atemorir els sarraïns amb l'autoritat franca, i amb el perill sarraí allunyar el franc. I mentre els dos poders es miraven amb malfiança, no curaven de l'Estat que creixia a les seves plantes. Tots dos pensaven utilitzar-lo com a muralla. Tots els factors externs afavorien aquesta empresa. Però el coratge i l'esperit lliure de Borrell II feren possible d'una vegada la independència de Catalunya.

Ferran Soldevila assenyala breument l'actuació d'aquest comte de Barcelona. Emprenia una aliança amb el califat de Còrdova, i el reconeixia com a protector. Les lluites civils i de descomposició de la dinastia carolíngia feien impossible tot atac dels francs. Però era perillós, tanmateix, posar-se sota la protecció del califat. "La nostra terra pagaria ben cara la seva independència del poder francès." Així fou. A Còrdova hi hagué un canvi de califa. I el nou primer ministre, formidable guerrer, no prestà fe als pactes amb cristians. Catalunya quedava sense protecció i a mercè d'un exèrcit sarraí comandat pel gran Almançor. Borrell no podia fer front a aquesta potència militar. Es féu enrera i demanà l'ajuda de França. No vingué, ni podia venir. I el nostre comte intentà, llavors, per ell sol, resistir la impetuositat d'aquells purs sang sarrains. Almançor s'apoderà de Barcelona. Però no passà de la nostra ciutat. Borrell, que s'havia refugiat a les muntanyes de Manresa, li tallà el pas. I una nova reconquesta, plenament nacional, s'operà ràpidament. Catalunya era victoriosa. La política de Guifré havia fructificat.

I, naturalment, els catalans que viscueren aquelles hores es feren aquests raonaments. Si la dinastia franca no els podia ajudar, ¿per què calia prestar-li homenatge? Si l'esperit guerrer dels sarraïns ja no representava un perill per a les nostres terres, podien prescindir de tota protecció. Mentre les dues grans potències havien perdut la seva grandesa, Catalunya havia crescut suficientment per a no necessitar d'elles.

Huc Capet havia suplantat els carolingis. Aquest nou monarca intentà recobrar la nostra terra. Prometé una ajuda, però volia que, primerament, Borrell li prestés l'homenatge feudal. No comprenia que anava imperiós on ja no el necessitaven. Borrell II es negà a tot acte de vassallatge. I amb aquesta actitud rebel, Borrell II confirmava la independència de Catalunya.

Per a comprendre millor la personalitat d'aquest comte de Barcelona podem dir, també, que ell unificà tant com li fou possible els comtats catalans. Ell protegí les lletres i les arts i féu possibles uns centres d'estudi coneguts mundialment. El gran Papa Silvestre II es formà en terra catalana. Es aquest comte una de les figures que mereix més la nostra estima de la història pàtria.

I si continuem la comparació que féiem de la destrucció pels sarraïns de Barcelona, i la destrucció que en féu el bàrbar Felip V, podem tenir una gran esperança en nosaltres. La primera ensenyà als nostres passats que podien guanyar, lluitant sols. La segona ens feia comprendre que els pobles que no es renoven estan propensos a la mort. La primera desfeta ens donà la independència; la segona ens donarà més seguretat en el camí que emprenem per a la victòria final. I sempre serà millor que ens preparem a commemorar les victòries del catalanisme. El coneixement que els nostres guanyaven ens fa sentir joves i forts. Les desfetes porten un fons de melangia no prou bona per a la lluita. Aprenguem, doncs, dels nostres passats, i mirem de superar-los — no en les desfetes, que no hem de permetre'n cap —, car només en la superació dels actes dels altres hi ha mèrit.

Manuel CRUELLS

Una locomotora del Nord mata un fogainer

Poc abans de les dues d'ahir a la tarda, una màquina que feia maniobres a la via del ferrocarril del Nord entre el carrer de Sant Andreu i Passeig de Fabra i Puig, atropellà el fogainer de la dita Companyia Dionís Alonso i González, de quaranta-cinc anys, domiciliat al carrer de la Manigua, 2, segon, segona, i li ocasionà ferides tan greus que morí al cap de poca estona.

La víctima caminava per la via i, segons sembla, no s'adonà que venia la màquina, i no li fou possible tampoc al conductor d'aquesta detinar-la.

Es donà compte del fet al Jutjat, el qual es personà al lloc del succés i ordenà l'aixecament del cadàver i el seu trasllat al Dipòsit judicial de l'Hospital Clínic.

Unes manifestacions del Sr. Carreres Ponç

El senyor Carreres i Ponç, delegat del Govern a Catalunya, el qual va tornar ahir de Madrid, parlant amb els periodistes, digué que en arribar a la capital de la República, a altes hores de la nit, i sense perdre cap moment, s'entrevistà amb el ministre de Governació, al qual, amb tota imparcialitat, va posar al corrent de l'estat de Catalunya i dels incidents ocorreguts a l'Audiència.

Sembla que entre l'informe verbal del senyor Carreres i Ponç i el que després vingué a Catalunya es pogué evitar que es prenguessin resolucions extremades.

Això, sens dubte, permeté que se celebrés amb tota normalitat la Junta de Seguretat, a la qual no assistí el senyor Carreres i Ponç, a pesar de trobar-se a Madrid al ministeri de Governació, per si volien algun informe.

No es parlà amb el ministre d'altres coses que fan referencia a les relacions de la Delegació amb l'Estat per la perentoriietat del temps.

Targes de solidaritat amb Euscadi

Adquiriu i signeu targes de solidaritat amb Euscadi. Són unes postals vermelles en les quals la figura d'un basc i un català apareixen agermanats amb la llegenda al peu "Catalunya i Euscadi unides per la llibertat", traduit al basc; al dors el text "En expressió de lleial homenatge i de solidaritat amb Euscadi", també traduït al basc. I a sota, el lloc per a la signatura.

Avui, diumenge, de deu a dues i de quatre a vuit del vespre a les oficines de Palestra (Corts Catalanes, 592, pral., telèfon 20919), i durant la setmana, fins a quarts de deu del vespre.

El preu de cada targeta és de cinc cèntims, i paquets de vint una pesseta.

Escorcoll al domicili d'un jesuïta

La policia practicà ahir un escorcoll al pis primer, porta primera, de la casa número 13 del carrer de la Dagueria, on viu el jesuïta Pare Guim.

L'escorcoll s'efectuà per semblar sospitós quelcom del que hi succeïa.

Segons declararen alguns veïns i el propi llogater, aquella habitació estava destinada a estudi i aixopluc d'alguns jesuïtes.

No s'hi trobà altra cosa que una biblioteca completa dels Jesuïtes, que tenien al convent del carer de Llúria.

Es tracta de més de dos mil volums dipositats en diverses dependències de la casa.

La policia donà compte de la troballa a les autoritats superiors per si la dita biblioteca fos del que té incautat l'Estat en incautar-se dels béns d'aquella congregació.

Topen un 29 i un carro d'intendència

Dos soldats i un passatger ferits

Ahir al matí, en l'encreuament dels carrers de Girona i Ronda de Sant Pere, toparen un tramvia de la línia 29 i un carro de la Intendència Militar.

A conseqüència de la topada sofriren desperfectes els dos vehicles, especialment el carro. Resultaren ferits els ocupants d'aquest darrer Francesc Marcos i Hernàndez, de 22 anys, amb lesions d'escassa importància, i Marian Hernàndez i Garcia, de 22 anys, amb ferides i contusions de pronòstic reservat Ambdós són soldats del 34 Regiment d'Infanteria, i foren assistits a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere. Marian Hernàndez passà després a l'Hospital Militar.

També fou auxiliat en el dit establiment un passatger del tramvia, que presentava lleugeres contusions, i el qual no volgué donar el seu nom.

De l'accident esdevingut se'n donà compte al Jutjat de guàrdia.

L'Onze de Setembre a Suïssa

Com cada any, el "Centre Català Suís" ha celebrat, en data de l'onze de setembre, la seva assemblea ordinària, seguida de l'homenatge a Rafel Casanova.

L'Assemblea elegí per portar els aiers del Centre el Comité següent: President, Joan Jolis; vice-president, F. Marquès; secretari, Josep Pagès; tresorer, Enric Bastons; bibliotecari, J. Cervelló. Vocals: Claudi Agell, J. Recarens i Jordi Glassin.

Seguidament començà la festa amb un modest banquet, al final del qual els dirigents de l'entitat feren breus parlaments d'homenatge patriòtic a Rafel Casanova i adients a l'acte.

Uns aficionats representaren el monòleg de Guimerà "Mestre Oleguer" amb tant d'èxit, que feren vibrar d'emoció catalana tots els presents. Es recitaren després poesies patriòtiques i humorístiques, i s'acabà la festa amb l'himne nacional de Catalunya i sardanes. La fidelitat dels catalans de Suïssa a llur terra quedà ben palesa en aquesta diada de festa nacional.

Conselleria de Treball

Solució d'un conflicte a l'Espanya industrial

A l'Espanya Industrial s'havien produït pertorbacions en el treball, especialment entre els peons de la secció de filats i teixits, a causa de no haver accedit la direcció a unes demandes dels dits obrers, els quals desitjaven que se'ls considerés com a setmanals, tal com ja ho havien estat abans.

El conseller de Treball va trametre un delegat seu a l'esmentada fàbrica amb l'encàrrec d'obrir una informació encaminada a l'arranjament del conflicte. La intervenció del dit delegat va motivar que acabés la pertorbació en el treball i després convingueren les parts afectades amb celebrar una reunió a la Conselleria de Treball, a fi d'arranjar definitivament el conflicte.

La reunió se celebrà ahir al vespre, sota la presidència del senyor Martí Barrera. L'empresa, deixant entreveure els seus desigs de conciliació, es va comprometre a donar una resposta definitiva durant el dia d'avui, i avançà que seria satisfactòria per als obrers. Aquests, davant de la dita declaració, manifestaren al conseller que tal com varen fer en iniciar-se la seva intervenció, reprendrien el treball en espera de la contesta de l'empresa a les seves remandes.

* L'alcalde de Catllar va comunicar a la Conselleria la solució de la vaga d'obrers de la terra, la qual ha estat resolta degut a les instruccions rebudes de la Conselleria de Treball.

I Setmana Gastronòmica Catalana

Ahir a l'Agremiació de Taverners, Cafès i Similars tingué lloc un important acte encaminat a mobilitzar l'entusiasme dels associats vers la Setmana Gastronòmica. El representació del Comité Executiu hi assistiren i hi parlaren els senyors Carbó, Maçó i Sabater, els quals aconseguiren que els dos-cents socis amb què compta l'entitat s'adherissin a les festes d'octubre de la manera que la seva Junta consideri més adient.

— També la Unió General de Venedors dels Mercats celebrà ahir una assemblea per a decidir la seva aportació a la Setmana Gastronòmica. L'esmentada reunió, presidida pel senyor Amat, i en la qual prengué la paraula el vice-president de la Setmana, senyor Sabater, acordà organitzar una entrevista amb el Comité Executiu, en la qual es fixarà la qualitat de la collaboració que es vol prestar a la Setmana Gastronòmica.

— Finalment, l'Aliança de Receptors de Llet, l'Estació Receptora, l'Associació de Lleteries i el Gremi, representats per nombroses comissions de delegats, es reuniren amb el senyor Jaume Sabater per a decidir així mateix l'aportació que cal prestar a la Setmana Gastronòmica. En principi l'acord fou de fixar una quantitat de 5 pessetes per soci, acord que prendrà caràcter definitiu després de la celebració d'una Assemblea general, que per a tal fi tindrà lloc d'ací a uns quants dies i en la qual participarà tot aquest ram extensíssim.

Recordem una vegada més a tots els collaboradors i comunicants de la Secció d'Esports de LA PUBLICITAT, que els originals i notes per a la publicació han d'ésser tramesos a la nostra Redacció Esportiva, Barbarà, 13, abans de les nou del vespre. Trametre'ls a una altra adreça, o després de l'hora esmentada, constitueix un important destorb per a nosaltres, ensema que gairebé la seguretat rer als que els trameten, de no veure'ls publicats

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3

OBRA NOVA DE GRAN UTILITAT

Dr. FIDEL SAVAL

Consells per a evitar i atendre la Diabetis

Règim i cuina diabètics

Preu: 2'50 pessetes

LES COMARQUES CATALANES

LLEIDA

Telegrames d'adhesió :: Robatori :: Un aplec :: Les festes de Poblet :: Cursa ciclista :: Vària

Lleida, 15. — Han estat cursats molts telegrames d'adhesió a la Generalitat, per l'escrit tramès per la Conselleria de Justícia al president de l'Audiència de Barcelona.

— Al domicili del veterinari senyor Antoni Prim, de Torrefarrara, entraren lladres, els quals se n'emportaren 300 pessetes.

— Demà se celebrarà el tradicional aplec a l'ermita de Granyena, amb un festival sardanístic.

— Amb motiu de les festes patriòtiques de radiodifusió catalana que se celebraran a Poblet, sortiran d'ací alguns autocars, en els quals s'hi traslladaran molts lleidatans que tenen el propòsit d'assistir-hi.

— Demà, la Penya Ciclista "Pinchazo" farà una excursió a Benlloc, per tal de prendre part en una cursa ciclista.

— Ha estat curada d'un atac cardíac que li va agafar al mig del carrer Carolina Roca i Solves.

— Està ja molt avançada la impressió del volum de les composicions premiades als Jocs Florals. — C.

TARRAGONA

Un malalt :: Aplec a Poblet :: Penyores :: Ordre de clausura :: Blat incautat :: El President de la Generalitat a Gandesa :: Visites

Tarragona, 15. — Es troba malalt, i molt greu, a Barcelona el senyor Antoni Roca, ex-regidor popular d'Acció Catalana Republicana.

— Demà els elements de Ràdio Tarragona efectuaran una excursió a Poblet. Hi coincidiran amb els excursionistes de Ràdio Associació de Catalunya, per tal de commemorar, amb la celebració d'un aplec patriòtic, el desè aniversari de la Radiodifusió Catalana.

— L'alcalde accidental, senyor Fort, ha penyorat amb cent pessetes el lleter Ramon Albeni, per haver-se insolentat amb un inspector municipal.

— El comissari d'Ordre Públic ha imposat una penyora de 300 pessetes al fabricant de farines de Reus Antoni Tàpies, per haver comprovat que venia farina a preus superiors a la taxa.

— L'inspector intercomarcal de Sanitat ha clausurat el departament de sojorn de la Companyia del Nord, de Tortosa, per no reunir condicions higièniques.

— La Secció d'Economia de la Generalitat de Catalunya s'ha incautat de 64.750 quilos de blat, propietat de R. Porqueres; de 317.500, propietat de Joan Figueres, i de 3.100, propietat de Joan Povill, tots ells de Tortosa, per haver estat importats sense atendre les prescripcions legals vigents.

— Demà al matí el comissari de la Generalitat anirà al Pont d'Arbòs, límit de la província de Tarragona amb Barcelona, per tal de rebre el senyor Lluís Companys i acompanyar-lo a Gandesa. Des d'aquesta població el President de la Generalitat tornarà directament a L'oret.

El comissari farà acte de presència a Poblet, per tal de prendre part a l'aplec patriòtic.

— Demà són esperats ací els nois que s'han distingit més de les colònies escolars de Sabadell. Vindran acompanyats d'alguns conciutadans seus.

També és esperat l'Orfeó Atlàntida, de Barcelona. — C.

GIRONA

El mercat :: Intet de robatori :: Concentració de rabassaires suspesa per l'Ajuntament :: Aparició de perineumonia a Puigcerdà :: Vaga resolta :: Gros aldarull a Roses :: Altres noves

Girona, 15. — El mercat d'avui s'ha celebrat sota la pluja. Han entrat 447 caps de bestiar boví, recaptant-se en concepte d'arbitris municipals 223'50 pessetes.

— A l'estació de M. S. A. de Breda han intentat robar en la caixa de cabals, sense aconseguir-ho, malgrat la violència emprada. Es tenen sospites de dos individus que foren vistos per aquells encontorns el mateix vespre i que compraren dues espelmes en un establiment, les quals han estat trobades a uns 200 metres de l'estació susdita.

— En un bosc del terme municipal de Tossa propietat de Ferran Vilallonga han estat cremats 50 sureres, 6 eucaliptus i 12 alzines, valorat tot plegat en 1.000 pessetes. El guarda jurat Agustí Bota i Ristrobis ha denunciat com a suposats autors de l'incendi Francesc Riera i Camil Casabó, els quals temps enrera foren advertits que no havien d'aprofitar-se de l'esmentada finca sense permís del seu propietari. Ambdós han estat detinguts.

— A partir del dia 25 del mes que som se celebraran a l'Escola Normal de la nostra ciutat els exàmens dels alumnes lliures que cursen els estudis del Magisteri segons el pla de 1914. També durant aquests dies podran examinar-se els alumnes del pla preparatori.

— Un representant de la Societat de Pesca i Caça d'Olot ha visitat aquest matí el senyor Puig Pujades per tal d'interessar-li que doni ordres perquè s'impedeixi la cacera amb fura.

— El senyor Puig Pujades ha visitat aquest matí les obres del nou pavelló del Sanatori Martí i Julià, de Salt, de les quals ha fet un gran elogi als representants de la premsa.

Hi ha el propòsit d'inaugurar-lo per les properes Fires, amb assistència del Govern de la Generalitat.

— Per a la segona quinzena d'aquest mes s'està preparant un acte importantíssim al Teatre Municipal, organitzat per la Confederació Gremial Catalana i la Confederació Gremial Espanyola. El que porta la batuta de l'organització és el senyor Ayats.

— Diumenge a la tarda actuarà al Teatre Albèniz Raquel Meller.

— El notable pintor de Tossa de Mar Josep Soler de Moreu ha exposat al saló d'exposicions de la Caixa d'Estalvis de Santa Coloma de Farners diverses obres pictòriques. L'exposició ha estat molt visitada.

— L'Ajuntament ha denegat el permís per a celebrar una concentració de rabassaires demà, al Camp de Mart de la Devesa, per a protestar de l'anada dels isidristes a Madrid. Sembla que el motiu de la suspensió ha estat un dente que aquests tenen amb l'Ajuntament amb motiu d'un miting que celebraren al Teatre Municipal.

— L'inspector veterinari de la frontera ha denunciat que a Puigcerdà havia fet aparició la malura coneguda per perineumònia, amb caràcter agut, havent-se ja registrat algunes víctimes. L'inspector sollicita amb urgència la visita de l'inspector general per tal de tractar de les normes a adoptar.

— Amb intervenció del delegat del Treball ha quedat resolta la vaga plantejada entre els obrers del ram de transports de la casa Puig Català de Ripoll.

— Ahir, a Roses, va registrar-se un fort aldarull motivat per la competència existent entre els pescadors que es dediquen a la pesca del bou de poblacions foranes i els de la dita població. En desembarcar el peix els pescadors forans, acudiren els de Roses, juntament amb l'alcalde i Junta de Govern del pòsit de pescadors, els quals ha sollicitat la seva intervenció en l'assumpte per tal de resolre'l. El senyor Puig ha dit als periodistes que els visitants havien donat mostres de voler resoldre harmònicament la qüestió.

— Demà, a les onze del matí, tindrà lloc a Palafrugell l'acte de clausura de l'Escola d'estiu. El senyor Puig Pujades hi assistirà. La Comissaria delegada ha regalat un lot d'uns 400 llibres perquè siguin distribuïts entre els alumnes que han concorregut a la dita escola.

— Demà, a les cinc de la tarda, arribarà a la nostra ciutat el conseller d'Economia i Agricultura per tal de presidir la reunió d'alcaldes d'aquestes comarques en la qual s'ha de tractar de les mesures a adoptar per evitar l'especulació sobre el moresc.—S.

SABADELL

Es detingut el causant d'un atropellament mortal :: Esportives :: Lectura de poemes

Sabadell, 15. — Al veí poble de Castellar del Vallès els mossos de l'Esquadra van detenir el jove de vint-i-dos anys Josep Prats i Pallers, conductor i propietari del cotxe que el dia primer del mes que som atropellà, a la Rambla de la República, el veí d'aquesta ciutat Josep Munner, el qual morí al cap de pocs dies a conseqüència de l'accident.

Per tal de poder complir el servei militar, el detingut fou deixat en llibertat, però està a disposició del jutge de la nostra ciutat, i se li instrueix el corresponent sumari.

— Se'ns assegura que uns entusiastes sabadellencs tenen molt avançats els treballs per a la constitució d'una entitat que es dedicarà al bàsquet i a l'atletisme.

Possiblement que el camp de joc estarà situat al carrer de Francesc Layret, on antigament tenia el camp de joc el Juventus A. C.

— L'expectació que ha despertat el primer partit de campionat de Catalunya a la nostra ciutat és extraordinària. Arreu es comenten les darreres adquisicions del Sabadell, i es fan càbales sobre el possible guanyador.

Segurament que a la Creu-Alta veurem un ple imponent per presenciar la lluita Sabadell - Espanyol.

— El dimecres vinent, dia 19, a les deu de la nit, tindrà lloc a l'Associació de la Premsa, una lectura de poemes d'un llibre en preparació, a càrrec del seu autor, senyor Manuel Ferrer i Obach. C.

VALLS

Fira :: Crim :: Vaga :: Esportives

Valls, 15. — Els dies 8 i 9 hem celebrat la fira d'aquesta ciutat, que ha estat força animada, malgrat haver-hi molta gent a fora a recollir les avellanes i raïms.

— Se segueixen fent comentaris sobre el crim comès el dia 2 al veí poble de Vulles. Cada dia es descobreixen coses noves, les quals sembla que ajudaran a aclarir aviat el fet.

Des del dia 29 d'agost els obrers pintors d'aquesta localitat sostenen una vaga i boicot al grup escolar i al patró Francesc Monner, encarregat de la pintura de les dites escoles. Segons sembla, no volen que es treballi amb màquina, degut a què gairebé tots els [illegible] del ram es troben en atur forçós.

— Diumenge vingué l'equip Monopol, de Barcelona, per tal de disputar un partit de futbol contra el Valls A. C. El partit fou interessant, i venceren els barcelonins per tres gols a un.

El mateix dia ens visità el C. E. Espanyol, de Barcelona, per a fer dos partits de basquetbol. Al matí s'acarà amb la Penya Vallenca (campions de Valls), i acabà amb el resultat de 41 a 20 a favor dels forasters. A la tarda jugaren contra la Penya Ben Forjats, i la partida acabà amb el resultat de 30 a 18 a favor dels barcelonins. Com es pot veure, l'Espanyol tingué un net domini sobre els nostres. — C.

TORTOSA

Agressor que es presenta :: A la presó :: Turistes :: Comissió arrossera :: Tornada d'un viatge :: Conferència :: Obertura de matrícula

Tortosa, 15. — S'ha presentat a la guàrdia civil d'Ulldecona Josep Mauri i Pinyol, el qual va fugir de Tivenys per haver atemptat contra l'ex-secretari de l'Ajuntament d'aquella població. Ha estat traslladat a la presó de Tortosa. El ferit segueix en greu estat.

— Per haver estat donat d'alta a l'Hospital, ha ingressat a la presó, a la disposició del jutge de primera instància, Josep Sabater Urquizu, veí d'Amposta, el qual, mentre pescava al riu, es barallà, i resultà ferit d'un tret de pistola.

— Aquest matí han arribat, en un autocar, trenta turistes francesos, els quals visiten Espanya. Després d'haver dinat, visitaren la ciutat.

— El "Butlletí Oficial de la Generalitat" publica un decret ordenant la creació de la Comissió Arrossera del Baix Ebre.

— Avui han tornat del viatge d'estudis que efectuaren a Alacant els alumnes de l'Escola del Treball.

— Demà al matí donarà una conferència sobre la llei de Contractes de Conreus, a la Lira Roquetenca, de Roquetes, el secretari de la Comissió Arbitral d'aquest districte, senyor Alfons Manyer.

— Per a dimarts són invitats a assistir al departament d'Agricultura de la Generalitat els fabricants arrossers d'aquesta comarca. El senyor Comorera té el propòsit de fer-los determinades indicacions referents al compliment de la taxa.

— Del 15 al 30 d'aquest mes restarà oberta la matrícula a l'Escola elemental del Treball. — C.

ST. BOI DE LLOBREGAT

Obituari :: L'Onze de Setembre :: Municipi :: Futbol

Sant Boi de Llobregat, 15. — El nostre consoci Josep Rabella passa pel dolorós tràngol d'haver-se-li mort el seu fill Bartomeu, infantó de quatre mesos.

— En commemoració de l'Onze de Setembre del 1714, vam veure a la tomba del patrici Rafel Casanova corones i ramells de flors de les entitats locals i algunes de foranes; Sant Boi, que podria vanar-se de guardar les despulles del Conseller en cap, es dol que el patriotisme només es posi de manifest a la capital, i que es negligeixi el poble que, en èpoques de greu perill, fou la llar durant molts anys de tan illustre hoste.

— Es de notar la separació de la majoria governamental lliguero-radical del regidor senyor Garcia, el qual manifestà que retirava el suport a la majoria per no fer-se solidari de l'actuació desencertada que la Lliga ve exercint.

També és de remarcar el fet incongruent de la majoria, d'atorgar uns càrrecs a totes les comissions l'ex-alcalde, quan per boca del cap de majoria recalca que no li serà possible d'assistir a algunes reunions.

— El F. C. Santboià rebrà demà la visita del primer equip de la U. E. Poble Nou. — C.

IGUALADA

Exposició original :: Accident :: Festa de barri :: Palestra :: Teatre :: Política

Igualada, 15. — El dibuixant hispano-americà Lluís Añez, inaugurarà avui una exposició de gravat al paper, que ell anomena "Grafídies", en una sala de l'Ateneu Igualadí. Sembla que es tracta d'un artista original, l'especialitat del qual consisteix a retallar figures de paper negre sobre fons blanc transparent, per mitjà de la tisora i l'estilet. L'exposició durarà tres dies, i estarà oberta de sis a nou del vespre.

— El dijous passat, una dona anomenada Carme Domènech, que viu al carrer de Sant Ferran, núm. 45, de la nostra ciutat, fou agafada pel tren entre les estacions de La Pobla de Claramunt i Vilanoveta. Sembla que es tracta d'un intent de suïcidi. El tren li pegà una forta trompada. Fou immediatament hospitalitzada en greu estat. Si bé encara viu, hom dubta de poder-la salvar. La dissortada víctima vivia amb el seu espòs, obrer que fa molt temps es troba en atur forçós. Pels detalls que hem pogut recollir, hom té dret a suposar que es tracta d'una víctima més de la misèria, produïda per la manca de treball. Que en prenguin nota els "senyors" que no volen collaborar a l'obra d'Assistència Social.

— Avui, el barri de Sant Agustí celebra la seva anual "festa de carrer", una de les més populars i divertides de la nostra ciutat.

— Per a demà, la Delegació de Palestra a la nostra ciutat, ha organitzat una Diada de Joventut a l'ermita de La Sala, bell paratge situat prop de Sant Genís (Jorba). Avui, a la nit, hi ha acampada sota la direcció dels Minyons de Muntanya i demà, se celebraran diverses proves atlètiques, amb participació de la Secció Femenina.

— Avui, a la nit, la notable companyia Herrero-Bardem, actuarà al Teatre Ateneu i representarà "Maria, la famosa".

— El setmanari "L'Igualadí", que des de primers d'any, havia estat regentat per elements de la coalició d'esquerres, darrerament ha passat novament a dependre, exclusivament, del Centre Republicà (adherit a l'Esquerra Republicana). — C.

MATARÓ

Diverses

Uns agents de policia de Barcelona aquesta nit passada han visitat diversos cafès perseguint els jocs prohibits. Al bar Europa, cantonada al carrer de Cuba, han sorprès una partida de pòker. S'han incautat de tots els diners.

— La nit darrera van ésser lliurats a la guàrdia nocturna, per viatjar en el tren sense bitllet, dos individus, l'un natural de Cartagena i anomenat Josep Garrido Jiménez, de 30 anys, i l'altre d'Albacete i anomenat Antoni Soler Marcos, de 28 anys. Aquest darrer té antecedents penals.

— Al saló de sessions de l'Ajuntament, ahir se celebrà una altra reunió d'entitats mataronines, convocada pel Conseller de Cultura, senyor Puig, per tractar novament de l'Institut de Segona Ensenyança. Una vegada assabentats de les gestions realitzades prop del ministre, van acordar fer una instància collectiva agraint les atencions del senyor ministre, però al mateix temps demanant-li una solució ràpida, per ésser propera l'obertura de curs.

— En partit a benefici de la Mutual, demà l'Iluro va al camp del Calella. Sembla que anirà complet.

— El Grup La Quintana organitza un festival ciclista al Parc Municipal, avui, diumenge, a profit de l'Hospital d'aquesta ciutat.

Obesitat-aprimar BARBE

Voleu aprimar-vos? ¿Desitgeu tenir una cintura esvelta, un tipus bonic, i ésser àgil? ¿Us molesten les calors, suors, sufocacions? ¿Patiu de migranya, congestió general, pressió arterial, cansament, reuma artritisme, cor, fetge? ¿No dormiu? - Aquestes molèsties les proporciona l'estar gras (falsos greixos). ¿Desitgeu eliminar-los i recuperar un bon estat de salut? Preneu el preparat vegetal d'herbes inofensives del Botànic Barbe. Preu del tractament per a un mes: 15 pessetes. - Adreceu els girs a Herboristeria Franco-Belga, carrer de Villaries, número 10, BILBAO.

El Barato

LES PRIMERES NOVETATS
PER A ENTRETEMPS
a preus molt limitats

Llaneria fina tots colors a 2'35 ptes. m.
Cheviots gust anglès, 80 cm. 1'90 „ „
Fantasies molt boniques . a 1'60 „ „
Grans escocesos moda . . 2'40 „ „
Angores llana, abrics i vestits a. . . . . . . 4'50 „ „
Estamines. Bates i vestits a 1'10 „ „
Ocasió! Llaneria 140 cm. per a abrics a . . . 7'50 „ „

A més s'obsequia a tots els compradors amb

REGALS

molt esplèndids i de gran valor

¡TÉ DE CRÈIXER!

I el nen creixerà sa i ben alimentat, prenent la saborosa xocolata amb llet d'Elgorriaga. Feta amb el millor cacao i la llet més pura.

Altres classes: PRIMOR, N. P. U., CUMBRE, MANÀ. ATMETLLAT, A LA PEDRA

XOCOLATA AMB LLET

TAULETA, 173 GRAMS, PESSETES 1,25

Elgorriaga

Dóna energia i salut

Dipòsit a Barcelona:
PASSEIG DE SANT JOAN, 35 ★ Telèfon 51203

A MONTSERRAT EN AUTOMOBIL

Servei ràpid i còmode, sense transbords. Sortides tots els dies, de la Plaça Universitat, 12, a les vuit del matí. Els diumenges i altres dies festius, servei extraordinari popular, amb sortida a dos quarts de set del matí. Informes i bitllets: AUTO TRANSPORTS I COLONIA PUIG DE MONTSERRAT, S. A., PLAÇA DE LA UNIVERSITAT, 12. -- Telèfon 21963.

FULLETO DE **LA PUBLICITAT**, Núm. 3

La vida i la mort a Sing-Sing

per

LEWIS E. LAWES

Director de la presó de Sing-Sing i autor de "20.000 anys a Sing-Sing"

assegurava que només s'havia casat la segona vegada per "protegir la dona". *Afegia que, ja que només* vivia en companyia d'una dona, la segona, era molt menys culpable que un home que té una dona i en freqüenta d'altres.

I, de fet, és interessant de constatar que si hagués viscut amb la segona dona sense haver-s'hi casat, no hauria pogut ésser enviat a Sing-Sing.

Un altre punt interessant: invariablement, totes les mullers d'un bígam vénen a visitar-lo a la presó. Rarament és un home de bell aspecte, enèrgic o intelligent; quasi sempre són homes febles, tan efeminats, que moltes vegades m'he preguntat si no havien estat més aviat "fàcils de convèncer" que no pas dictadors.

En molts casos, els comerciants empresonats a Sing-Sing, a conseqüència de fallides, deuen llur sort al fet de no haver pogut continuar pagant els interessos exorbitants a usurers rapaços, els quals, després d'haver cobrat en forma d'interessos una suma molt més crescuda que la que havien deixat, són els primers a pledejar.

Generalment hom s'imagina que els homes condemnats per robatori, estafa, falsificació, tenen un important [illegible] que els permetrà viure [illegible] en ésser posats en llibertat.

En realitat, quasi sempre, estan faltats de recursos en entrar a Sing-Sing.

Més del 98 % dels diners dipositats a crèdit dels presos es redueix a petites sumes donades pels parents o amics. Pot haver-hi bandits molt rics, n'existeixen certament, però aquests no són enviats a Sing-Sing.

Això no succeeix mai.

* * *

Aquesta tendència natural que tenen els presos per excusar-se ells mateixos i condemnar el veí, aquesta eterna verificació del proverbi de la palla i de la biga, no pertany exclusivament als homes de darrera els "murs i barrots".

Es exactament igual a dintre que a fora, i en realitat, digui's el que es vulgui, no hi ha gaire diferència entre els detinguts i els que no ho són.

El ciutadà mitjà, sia banquer, carnisser, comerciant o mecànic, jutge o membre de jurat, policia o fabricant de pipes, no es privava de fer la copa en temps de la prohibició; juga al pòker, a la ruleta, fa apostes, es proporciona petits esbarjos, es descobreix una consciència elàstica en el moment de passar comptes, en el pes de les mercaderies, en la qualitat dels gèneres venuts; condueix el seu auto a la velocitat màxima que pot assolir; s'aprofita d'un bon negoci, l'origen del qual és una mica tèrbol; compra a baix preu mercaderies fraudulentes sense fer preguntes insidioses; en una paraula, transgredeix gairebé cada dia les lleis que considera que han estat creades solament per al veí; però s'apressa a exigir la protecció d'aquestes mateixes lleis així que els seus propis interessos es troben perjudicats.

I malgrat això, el ciutadà mitjà és un bon home, que estima la seva dona i els seus fills, que fa caritat als pobres, que votava "sec" i bevia igualment sec, que va a missa i és fidel a les seves amistats.

Però així que el ciutadà mitjà es troba dintre d'una presó i no a fora, es transforma de seguida en un "home dolent".

Aleshores serà un crim si se li acut, com al ciutadà mitjà que s'ha quedat a fora, fabricar-se un alambí amb velles llaunes de conserva, i destillar-hi una mica d'alcohol amb peles de patata o qualsevol altra mena de detritus.

A propòsit d'això, recordo que vàrem tardar moltes setmanes a descobrir un d'aquests alambins, l'existència del qual coneixíem per estar molt ben dissimulat a l'interior de la paret d'un dels tallers.

¿Pot considerar-se sorprenent que l'home en llibertat que es proposa vendre-us el pont de Brooklyn i l'enze que està disposat a comprar-l'hi trobin llurs prototipus a la presó?

Fa alguns anys vam sorprendre un dels presos que venia commutacions de penes firmades pel governador, i entre els seus companys de presó que havien "picat" hi havia l'home que posseïa el nivell d'intelligència més elevat de la presó.

Encara no he sentit a dir que s'hagi proposat mai la venda de l'edifici de la presó, però estic convençut que si això es fes, tant a fora com a dintre de la presó es trobarien badocs que s'hi deixarien enredar.

He observat que qualsevol pres mentirà com un "gentleman" per protegir un dels seus camarades. Alguns menten també pel gust de ferho, però a fi de comptes no fan més que imitar la majoria dels mortals en llibertat.

A un hoste de Sing-Sing li és impossible de jugar a les curses, però tinc les meves raons per creure que fan apostes sobre els combats de boxa, els matxs de baseball i altres esdeveniments esportius i polítics.

Els cigarrets, que estan autoritzats, els serveixen de metàllic per a aquestes apostes, i tant es pot fer trampes per cigarrets com per diners.

Per altra banda, si no tinguessin cigarrets, sempre trobarien alguna cosa per apostar.

La majoria dels presos són devots i creients; no hi ha pas una més gran proporció d'ateus a la presó que en llibertat. Un capellà m'assegurava que alguns presos coneguts d'ell portaven una vida de sants.

DESAVANTATGES DE LA PALLISSA I ALTRES PROCEDIMENTS POLICIACS

El pres mitjà, semblant en això al ciutadà mitjà, és un partidari decidit de la llei i de l'ordre—sobretot respecte al veí. I igualment que el ciutadà lliure, té la clara impressió que tot és regular... si hom no es deixa detenir.

No obstant, el pres mitjà reconeix la necessitat d'aquestes mateixes lleis que ell ha infringit, i molt sovint respecta i admira el policia que l'ha detingut, el fiscal que l'ha acusat, mentre hagin obrat amb justícia i sense partit pres, mentre ell persisteix a proclamar la seva innocència de dret o de fet.

Contràriament, els condemnats senten un menyspreu profund per l'agent que els hagi posat un parany, per l'acusador que procura desacreditar la seva víctima per obtenir una condemna i pel jutge que es deixa influir per un interès polític.

I podeu ben creure'm: saben bé el que es diuen i sovint poden donar proves que, em sap greu dir-ho, moltes vegades són reals.

El sentiment que hom ha estat víctima d'una injustícia és un incitant que empeny a cometre altres crims. L'home tractat amb brutalitat i colpejat per la policia no farà sinó augmentar les seves disposicions per al mal.

Estic convençut que en molts casos han estat morts agents per criminals que, temerosos d'una pallissa a la Comissaria, han preferit córrer el risc de sortir-se'n a trets.

Es dóna el cas d'homes que queden esguerrats de resultes d'aquest tractament, i jo n'he vist que han hagut de sotmetre's a operacions a l'hospital de Sing-Sing a conseqüència de les ferides rebudes.

Els vigilants de la presó no porten ni bastons, ni porres, ni revòlvers. Els està prohibit de pegar a un home llevat d'un cas de legítima defensa.

El fet que els càstigs i els cops siguin inútils en una presó, on tots els internats són criminals reconeguts i estan en una proporció de cinquata contra un, demostra que la violència no té excusa quan els policies són deu contra un presumpte criminal.

Els presos donen invariablement proves de respecte i de cortesia vers un guardià correcte i lleial que compleixi amb el seu deure, i és curiós de constatar llur menyspreu vers els que no tenen energia i són susceptibles d'ésser subornats.

La majoria dels detinguts no demanen ni pietat ni simpatia; tenen horror dels reformadors de consciència de totes menes, i demostren un particular menyspreu per les ànimes sensibles que parlen de "pobres presos".

Tot el que demanen és un tracte de justícia, de dalt a baix de l'escala. Si tenen dret a quatre llesques de pa, en volen quatre, i no tres ni cinc.

Un bon dia, de resultes de la incompetència i de la negligència d'un cuiner civil, les mongetes del sopar eren crues. Els presos manifestaren llur descontentament de la manera que en ells és corrent, picant sobre la taula amb les forquilles i els plats.

Em feren un report en el qual es parlava de revolta. De seguida vaig donar ordre de tancar en les celles de càstig un cert nombre de manifestants, cosa que augmentà el descontentament.

Després de tastar-les, vaig constatar que les mongetes veritablement no es podien menjar, i de seguida vaig fer alliberar els manifestants, tota vegada que no havien fet altra cosa que reivindicar llurs drets, com a homes, i jo admiro un home que reivindiqui el que li és degut.

M'havia equivocat, i ho vaig reconèixer, de la mateixa manera que voldria que un pres reconegués una falta comesa.

El resultat fou que l'endemà el treball fos tan intens com no ho havia estat mai a Sing-Sing.

Disciplina no és de cap manera sinònim de brutalitat, d'inflexibilitat ni de dominació exagerada.

Quan un home és cridat novament a formar part de la societat, li cal haver conservat la seva energia i el seu coratge.

CAPITOL VI

EL CRIM A TRAVES DE LES EPOQUES... I ELS ESTATS

—Oh, mare, com s'assembla al pare aquest home!—exclamava un dia la filleta d'un pastor, tot assenyalant un pres de Sing-Sing condemnat a deu anys de presó per estafa i abús de confiança.

No vaig poder estar-me de somriure, malgrat la visible confusió de la mare, perquè no feia gaire que aquest mateix pastor m'afirmava que tot criminal porta senyalats a la cara els estigmes del crim, i estava segur de reconèixer-ne un, entremig d'una multitud, al primer cop d'ull.

Em recordo d'un home que em repetia amb energia: "Se'ls hauria d'assotar. No s'és prou sever amb els presos."

Alguns anys després, el fill d'aquest home va entrar a Sing-Sing i fou difícil fer comprendre al seu pare que enviar un pollastre a un pres és una cosa prohibida pel reglament.

Quantes coses contradictòries s'han arribat a escriure!

L'altre dia vaig llegir en un diari un article d'una alta personalitat, afirmant que el nus del problema de la criminalitat era l'element estranger.

I en un altre periòdic es citava un jurista eminent o algun filàntrop milionari que havia arribat a Amèrica feia deu anys essent només un pobre emigrant.

En un "magazine", un defensor de la societat escriu que el crim és en gran part el resultat de les males companyies. En un altre "magazine", un membre de l'ensenyament assegura que l'educació és l'únic remei contra la criminalitat.

Quantes preguntes m'han arribat a fer!

Cada dia el correu em porta preguntes de gent desconeguda: "Es poden reformar els criminals?", o bé: "¿Els presos de Sing-Sing estan autoritzats a fer servir ganivet i forquilles?"

O, encara, un visitant que em ve a veure al despatx i em pregunta confidencialment: "¿Doneu drogues a un condemnat, abans de l'execució?"

Quan truca el telèfon, sempre espero una pregunta per aquest estil: "¿Quants ateus teniu actualment a Sing-Sing?"

UN TEMA DEL QUAL S'HA ABUSAT

No hi ha res, fora potser de l'amor, que hagi servit tan sovint de tema literari com el crim, i, no obstant, crec que hi ha poques coses que es coneguin tan malament. El crim, però, és sens dubte el més important de tots els problemes, el més greu, tant si s'enfoca des del punt de vista moral com des del punt de vista social i econòmic.

Actualment hi ha a les presons americanes 125.000 homes, aproximadament, és a dir, gairebé el nombre

INFORMACIO D'ESPANY[A]

Obertura dels Tribunals

Madrid, 15. — Avui, al migdia, s'ha celebrat la solemne obertura dels Tribunals.

Ha presidit l'acte el ministre de Justícia senyor Cantos, al qual acompanyaven en l'estrat els presidents de totes les Sales del Tribunal Suprem i el fiscal general de la República.

A l'acte han concorregut tots els magistrats del Tribunal Suprem, de l'Audiència, jutges d'instrucció i fiscals de Madrid, i una representació dels Col·legis d'Advocats, Procuradors i Notaris.

EL FISCAL DE LA REPUBLICA LLEGEIX LA MEMORIA DE L'ANY ANTERIOR

DESCENS DE LA CRIMINALITAT A BARCELONA

El fiscal de la República, senyor Gallardo, llegeix la Memòria corresponent a l'any passat.

El senyor Gallardo ha recollit l'informe que va pronunciar davant el Tribunal de Garanties Constitucionals, defensant la inconstitucionalitat de la Llei de Contractes de Conreu dictada pel Parlament català.

A continuació el fiscal ha llegit una estadística en la qual es posa de relleu la disminució de la criminalitat l'any 1933. S'han incoat en el dit any 127.245 processos, o sigui, 9.364 menys que l'any precedent, que va ésser de 126.609.

Una de les Audiències on més s'ha notat aquesta disminució és la de Barcelona.

Malgrat aquest descens en la criminalitat, l'any passat van superar els delictes els de l'any anterior en els següents conceptes: contra la Constitució, l'ordre públic, l'estat civil, la Llei electoral i els delictes comesos per mitjà d'explosius i els de tinença il·lícita d'armes.

La Memòria del fiscal conté també diversos apèndix que es refereixen a estadístiques d'anys anteriors i a les Memòries dels fiscals de les Audiències i Tribunals provincials del contenciós-administratiu.

DISCURS DEL MINISTRE DE JUSTICIA

Després de la lectura dels corresponents articles de la llei orgànica del Poder judicial, el senyor Cantos ha donat lectura al seu discurs i a continuació ha declarat oberts els Tribunals.

El ministre de Justícia senyor Cantos ha començat dient que el dret és a funció específica de la Societat. I per això la Justícia mai pot estar suspesa. Analitza la funció del jutge i diu que en la funció automàtica el jutge es produeix quan la qualitat dels delictes no susciten problemes interpretatius, és clar que el mecanisme no està exempt de complicacions espirituals. Aquesta mecanització que converteix el jutjador en un òrgan de consciència muda no arriba a fer d'ell un mecanisme inerme, puix que el jutge ha d'incorporar-se al seu judici la consistència social en la qual l'escola històrica situava la més autèntica font de dret.

No sempre la tasca del jutge pot ésser mecanitzada, puix que moltes vegades el jutge ha de formular i resoldre aquesta inquietant pregunta: "¿Hi ha de negar a l'aplicació de la llei?" Aquest problema sorgeix principalment quan pugnen les lleis ordinàries amb la Constitució i llavors és evident que aquesta deroga les anteriors; però no és tan evident que siguin els Tribunals els que han de resoldre sobre la validesa d'una Llei, puix que això sembla oposar-se a la divisió dels poders que adjudica al legislatiu aquesta facultat.

Però hi ha moltes raons per les que permeten els Tribunals puguin apreciar quan han d'exceptuar la llei a un delinqüent.

Recorda que Pascal observava irònicament que encara que els bandits renunciïn de les lleis justes, han d'establir-ne d'altres entre si per a realitzar el delicte i repartir-se el profit.

Si aquesta qüestió apareix en principi resolta, hi ha una sèrie de dificultats d'aplicació immediata. Aplicant un criteri radical es podrien considerar derogades totes les Lleis que s'oposin d'alguna manera als dictats constitucionals; però una posició més moderada permet sostenir que no es tracta aquí de comparar antics preceptes amb normes constitucionals noves, sinó d'atenir-se a la jurisdicció del Tribunal Suprem.

Com que aquest problema és d'interès extraordinari, la solució es troba en què desapareguin les dificultats, portant a la pràctica lleis complementàries de la Constitució que unifiquin el dret.

Analitza detingudament la funció creadora dels Tribunals, suplint moltes deficiències de la llei amb principis de dret.

La llei és absoluta i impersonal; però el calor de la passió la fa cordial i s'incorpora al magistrat, que és la llei feta carn.

Ha acabat declarant oberts els Tribunals per a l'any 1934-1935.

ESCLATA UN CARTUTX DE DINAMITA

Oviedo, 15. — Aquest matí ha esclatat un cartutx de dinamita a la porta de la Cooperativa Obrera del poble de Barros. Els danys materials han estat de poca importància.

La guàrdia civil ha trobat en una cova situada en una muntanya propera, a uns 500 metres d'altura, dues caixes que contenien pistons i alguns sacs amb dinamita i melinita, així com substàncies destinades a la fabricació de bombes.

El contraban d'armes

El senyor Samper diu que es tracta d'un afer excepcional i gravíssim

Detenció del senyor Echevarrieta

Destitució de generals

DECLARACIONS DEL SENYOR SAMPER

Madrid, 15. — El senyor Samper ha arribat a la Presidència a les quatre de la tarda, i ha despatxat amb el director general d'Aeronàutica, comandant Franco. Després el cap del Govern ha conferenciat amb el fiscal general de la República, senyor Gallardo.

A les vuit del vespre el senyor Samper ha rebut els periodistes. El President del Consell ha parlat amb ells breument i els ha dit que havia rebut la visita del fiscal general de la República, del ministre de Finances i de l'inspector general de carrabiners, general Gallo. Tots han vingut a veure'm per parlar-me precisament del contraban d'armes que es descobrí a Astúries.

—¿Us ha visitat el jutge especial senyor Alarcón?

—El senyor Alarcón no m'ha visitat i encara està una mica delicat; el cert és que ja ha començat a actuar. Cada dia es va reforçant en mi més la impressió que aquest assumpte del contraban d'armes és realment sensacional.

—¿S'han pres algunes determinacions?

—Sí.

—Hi ha detencions d'importància?

—Sí.

—El senyor Horaci Echevarrieta?

—Sí, senyors. Creia que no ho sabieu. És una qüestió molt desagradable per al Govern; però nosaltres estem disposats a què s'aclareixin absolutament les coses. Des del moment que l'assumpte és a mans de la Justícia, aquesta és la que ha de complir amb el seu deure i nosaltres romandre apartats, sense que això vulgui dir que abans no complim amb la nostra obligació d'excitar el zel del jutge especial, que haurà d'actuar en tot cas amb absoluta i plena independència, i excitar també tots els que hi intervenen perquè compleixin la seva obligació per mitjà del fiscal general de la República. I així complim amb el nostre deure.

Un periodista ha fet observar al senyor Samper que l'opinió estava ansiosa de conèixer detalls d'aquest sensacional assumpte.

—Sí, l'assumpte ho mereix, però nosaltres, per ara, no podem satisfer aquesta curiositat.

—Però no es podrà evitar—ha afegit el periodista—que a les Corts es doni publicitat a l'assumpte.

—Exactament. No es podrà evitar, i amb satisfacció per la nostra part, perquè sempre serà una satisfacció el tractar amb claredat aquesta qüestió.

—¿Té jurisdicció el senyor Alarcón per a tot Espanya?

—Sí.

—¿S'unificaran les diligències del jutge instructor que actua a Oviedo amb les del senyor Alarcón?

—*Evidentment, s'arribarà a aquesta* unificació.

—Es nomenarà un jutge especial?

—Si el desenrotllament de l'assumpte ho requereix així es farà.

SENSACIONALS DETENCIONS I DESTITUCIONS DE GENERALS

Madrid, 15. — Amb motiu del desembarcament clandestí d'armes descobert a San Esteban de Pravia, el Govern ha adoptat algunes mesures que afecten càrrecs de determinats organismes militars. També es diu que el Govern adoptarà altres mesures de sensacional importància.

Fa tres dies, i avui s'ha fet públic, que va ésser substituït el representant del Ministeri de Guerra al Consorci d'Indústries militars, el coronel d'Enginyers senyor Abilio Barbero. Per tal de substituir-lo, ha estat nomenat l'ex-diputat de la minoria agrària general Danjul, que fa algun temps fou designat també per a la Prefectura de l'Estat major de la segona Inspecció de l'Exèrcit.

En el Consorci d'Indústries militars hi haurà altres destitucions. Sembla que una de les primeres serà la del gerent del dit organisme, general d'artilleria López Gómez.

L'assumpte adquireix cada dia més envergadura, i persona ben informada ha manifestat que les detencions que aviat es portaran a cap causaran sensació.

ORDRE DE DETENCIO DEL VAIXELL "TURQUESA"

Madrid, 15. — La Inspecció general de Navegació ha enviat una comunicació telegràfica a la Delegació Marítima de Càdiz, disposant l'ordre de detenció del vaixell "Turquesa", ex-"Mamalena", a qualsevol indret on es trobi, i que sigui comunicada la mateixa ordre a tots els ports, així com a tots els semàfors, perquè comuniquin la presència del dit vaixell on es trobi, a l'objecte que els vaixells guardapesques procedeixin a la seva detenció, i a la dels seus tripulants, que hauran d'ésser incomunicats immediatament.

EL VAIXELL CONTRABANDISTA HA ARRIBAT A ANVERS

Madrid, 15. — Ha quedat confirmat que el vaixell que portava el carregament d'armes descobert a San Esteban de Pravia ha arribat al port belga d'Anvers.

EL DESCOBRIMENT ES FEU PER CASUALITAT

Sembla que el descobriment del carregament fou casual. El "Turquesa", en comptes de dirigir-se a Bordeus, on anava despatxat, recalà la costa d'Astúries, i procedí al desembarcament clandestí a la platja d'Agailar. A causa del mal estat del temps i de la mar picada, les operacions de desembarcament s'oparen amb enormes dificultats, i per aquesta raó les lanxes motores es decidiren a desembarcar al moll de San Esteban de Pravia, en lloc de fer-ho a la platja abans esmentada. Mentrestant el "Turquesa" anava i venia per davant del port, i foren aquestes maniobres del barquet les que cridaren l'atenció dels carrabiners, els quals es dirigiren al moll, i es trobaren amb un dels camions utilitzat en la descàrrega que estava encallat.

PROPIETARI

bon preu

BOMBA BLOCH

Li proporcionarà un gros caudal a qualsevol alçada.

GRUPS COMPLERTS DES DE 215 PTES.

BOMBA BLOCH

JAUME CUIXART

MARAGALL, 17 AL 23 · BADALONA

RONDA SANT PERE, 22 · BARCELONA

Una nota del Ministre de Comunicacions sobre la intervenció dels carters en la passada vaga

Madrid, 15. — El ministre de Comunicacions ha facilitat l'anunciada nota sobre l'actuació dels carters urbans davant la passada vaga general de Madrid.

"Els carters urbans i la vaga general.

La notícia avençada per la Premsa segons la qual aquest ministeri es proposava adoptar algunes mesures inspirades en els fets registrats a la Carteria urbana de Madrid, amb motiu de la passada vaga general, ha mogut el Sindicat de Carters Urbans a publicar una nota en la qual es tergiversa la veritat i es fan apreciacions de legalitat molt discutibles.

El ministeri es creu en el cas d'informar l'opinió perquè un dia molt propers les mesures adoptades no apareguin incongruents amb aquella inexacta relació dels fets.

El matí del darrer dia 8, en arribar a primera hora el ministre al seu despatx, fou informat pel director general de Correus que els carters havien acudit puntualment als seus llocs.

Com que a aquestes hores no disposava de mitjans de transport ni hi havia, com queda dit, gran correspondència a repartir, ni en tot cas era gran el perjudici de reunir el primer repartiment amb el segon, satisfet el ministre amb la presència dels carters als seus llocs, no va voler exposar-los a contratemps innecessaris, que no haurien aparegut justificats amb una ineludible necessitat del servei, i suspengué el primer repartiment.

El segon repartiment s'interrompé per gestions que el ministre realitzà prop del seu col·lega el de Governació; però entrada la tarda amb indiscutible normalitat als districtes cèntrics, i reunida ja en carteria la correspondència dels tres repartiments, el ministre ordenà al director general, per tal que aquest comuniqués l'ordre a l'administrador de Madrid, que es fes aquest repartiment de les cinc de la tarda en un sector de tots aquells llocs cèntrics i importants, on amb molt petit esforç es podia prescindir del Metro i del tramvia.

Ja s'ha dit que es donà l'ordre terminant de repartiment, però no fou transmesa per l'administrador de Madrid (ja destituït amb aquest motiu) amb tot l'abast que el Ministeri li donà. I això fou que el personal de la carteria sortí a repartir als districtes cèntrics sense les carteres, i, encara, segons comprovaren després els inspectors destacats per la superioritat, no es féu el repartiment sinó en molt comptades cases de l'Avinguda de Pi i Margall, entre elles al Palau de la Premsa.

Tampoc no es van repartir al matí les cartes urgents arribades a les estafetes d'abast.

I a tots aquests fets, absolutament verídics, corresponen sens dubte la informació d'un significat periòdic, assegurant que els carters havien secundat la vaga amb entusiasme.

Va comprovant el Ministeri fins a quin punt l'atenuació amb l'administració de Madrid de les ordres superiors negué o no servir de diriment a les discussions que s'entaularen a la carteria, sobre la major o menor procedència de fer el repartiment.

Si cal s'incoarà un expedient administratiu; però allò que, no cal dir-ho, s'ha palesat fins a l'evidència, és l'absoluta desconnexió del servei de carteria amb el principal i tècnic, deficiència que s'haurà de subsanar molt aviat sense persecució ni dèria contra ningú, però amb tota l'energia, fermesa i serenitat.

Les activitats de la Casa de la Moneda

Han quedat enllestits els títols del «Palau Nacional de Cultura»

Madrid, 15. — La Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre acaba d'elaborar els títols corresponents a la segona emissió d'obligacions del "Pla Nacional de Cultura".

Fins ara l'elaboració de títols de Deutes de l'Estat anava a càrrec d'una casa comercial anglesa. Per primera vegada la Fàbrica Nacional de la Moneda ha realitzat aquesta mena de treballs.

Els dos mil títols que componen l'emissió s'han elaborat a base d'una estampació calcogràfica de la vinyeta, orla, text i cupons de l'anvers i litografia del revers i fons microscòpic de l'anvers. Porten, a més a més, una numeració tipogràfica i una altra trepada.

La presentació ha estat molt acurada i el colorit molt encertat; és una obra que acredita el personal de la fàbrica que ha intervingut en la seva confecció.

El ministre de Finances està interessat a facilitar els mitjans necessaris perquè en el successiu es pugui portar a terme a la Fàbrica Nacional de la Moneda i Timbre, l'estampació d'aquesta classe de títols, que ve realitzant a l'estranger amb crebant del nostre crèdit artístic i nacional i dels interessos del Tresor. Solament en el període 1926 a 1929 s'invertiren per a aquestes necessitats prop de dos milions i mig de pessetes que sortiren d'Espanya, sense més benefici que realitzar un treball que, com s'ha demostrat, pot molt bé realitzar l'obrer espanyol.

Continua la vaga general de Jerez

Jerez de la Frontera, 15. — Continua la vaga que afecta a trenta gremis.

El trànsit rodat ha quedat suspès, però amb tot la població presenta el seu aspecte normal, puix que els establiments públics romanen oberts i servits pels amos i llurs familiars.

Han secundat la vaga els dependents d'escriptori en petita minoria, i han concorregut al treball àdhuc molts que pertanyen a les Directives d'aquest grup. Els patrons han circulat ordres perquè quedin suspesos els vaguistes.

Aquesta nit han deixat d'acudir al treball els flequers, però el proveïment ha quedat assegurat perquè estan elaborant pa els soldats d'Intendència arribats de Càdiz.

Ha començat la fira amb escàs lluïment. El mercat de bestiar està molt concorregut, realitzant-se nombroses transaccions, especialment de bestiar boví.

La Banda Municipal ha donat un concert, però s'han suspès altres festes i s'han ajornat algunes per falta de públic.

PUERTO DE SANTA MARIA SECUNDA LA VAGA DE JEREZ

Puerto de Santa María, 15. — Per solidaritat amb els obrers de Jerez de la Frontera s'ha declarat aquest matí la vaga general. La població està proveïda. S'han adoptat precaucions per evitar incidents.

PERDUA D'UNA MALETA AMB 600.000 PESSETES

Sevilla, 15. — De l'auto que viatjaven els senyors de Domecq es desprengué una maleta, en la qual es guardaven documents per valor de 600.000 pessetes. No ha estat trobada encara.

El senyor Cirera encara no torna

Explica al President de la República el concepte que ell té de la qüestió catalana

Madrid, 15. — El president de l'Institut Català de Sant Isidre, Josep Cirera Voltà, ha complimentat avui el president de la República.

El senyor Cirera ha parlat després amb els periodistes, als quals ha manifestat que després de complimentar S. E. ha visitat el cap del Govern.

Ha dit que la seva visita al cap de l'Estat ha estat de cortesia i de respecte, aprofitant l'ocasió per a exposar-li la qüestió de Catalunya segons el seu concepte. L'entrevista ha durat prop de mitja hora. El president ha seguit amb interès el curs de les explicacions del senyor Cirera. El president de l'Institut Agrícola de Sant Isidre ha sortit molt satisfet de l'audiència.

Sobre la conferència que ha sostingut amb el president del Consell, ha dit el senyor Cirera que havia manifestat al senyor Samper que li havia semblat inadmissible la solució donada al plet de la Llei de Contractes de conreu a Catalunya. He fet present al senyor Samper que la sentència del Tribunal de Garanties fou dictada a favor de l'Estat i no del Govern, i per tant aquest està faltat de facultats per transigir sobre un fall que és executiu.

Ha afegit el senyor Cirera que creia que l'assumpte es resoldrà en definitiva a les Corts, i ha afegit que tenia confiança que s'imposarà el compliment estricte de la sentència del Tribunal de Garanties, o sigui l'imperi del dret.

Per altra part, la suposada llei de Contractes de conreu, en la pràctica és desconeguda per ambdues parts litigants, perquè els propietaris, atenint-se a la sentència del Tribunal de Garanties, no poden reconèixer la llei, i els conreadors, segons constants notícies que rebo de Barcelona, estan usurpant la totalitat de les collites.

Ha acabat manifestant el senyor Cirera que seguirà a Madrid alguns dies més per assistir a una reunió del Comitè d'enllaç d'entitats agropecuàries, i després des de Madrid es traslladarà a Santander.

Les companyies ferroviàries prenen precaucions per poder sancionar els intents de vaga

Madrid, 15. — Els representants de les Companyies del Nord i M. S. A. han visitat el ministre d'Obres Públiques, per tal de conèixer l'actitud del Govern davant la decisió fermíssima dels Consells d'Administració de les esmentades empreses de sancionar fulminantment qualsevol moviment d'indisciplina o de vaga en el personal afecte als serveis.

El senyor Guerra del Río els ha contestat que el Govern estava disposat a emparar les Companyies en l'aplicació estricta de les seves ordenances.

Les Companyies han fet lliurament al senyor Guerra del Río d'una circular, que han dirigit als agents, i diu així:

"La Companyia, en el desig de prevenir la repetició d'actituds en el personal, com les que es registraren, encara que siguin en mínima proporció, a Madrid, durant la vaga general de dissabte 8 de l'actual, i amb el fi d'evitar que l'oblit de normes que sempre han d'estar presents en l'ànim dels agents d'un servei públic, doni lloc a penoses conseqüències per a aquests, es considera en el deure de donar a conèixer a tot el personal les següents decisions:

Primera. — Quan, sense previ avís, els agents de la Companyia, col·lectivament o en forma isolada, abandonin els treballs en algun sector, per constituir el fet falta greu, faculta aquesta Companyia per tal de rescindir o anul·lar en tots els casos en què així ho consideri oportú.

Segon. — En casos de vagues generals o revolucionàries i intents sediciosos, es consideren automàticament caducats tots els permisos o llicències que estiguessin en vigor, i tots els agents que el gaudissin s'hauran de reintegrar a llurs llocs de servei pel mitjà més ràpid, sense més avís que el present.

El que no s'incorpori en la forma indicada, i no justifiqui la impossibilitat material de fer-ho davant l'agent superior més pròxim, es considerarà que ha abandonat el seu lloc de destí.

Tercera. — La falta d'abandó serà reputada tant més greu com major sigui la categoria de l'agent. Tot aquell que tingui comandament té l'inexcusable deure, en casos com els assenyalats, de donar exemple, i en tot el que calgui usar de la seva autoritat amb els seus subordinats, per tal de fer-los desistir de prendre actituds il·legals o rebels.

La Companyia, en fer presents aquestes consideracions, s'ha preocupat d'examinar minuciosament totes les circumstàncies que puguin ocórrer en casos anàlegs, i, en conseqüència, el Consell d'Administració ha pres l'acord que si, dissortadament, en alguna ocasió l'actitud de qualsevol agent a les seves ordres pogués ésser objecte d'atemptat o víctima d'una represàlia pel compliment del seu deure, la Companyia, com ha efectuat ja en altres ocasions, assegurarà a la família directament, com a pensió, en les condicions reglamentàries, el sou íntegre que gaudís l'agent en el moment d'ocórrer el fet."

Acords del Ple de L'Institut de Reforma Agrària

Madrid, 15. — Ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agrària, sota la presidència del senyor Joan Josep Benayas.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, el Consell ha tractat continuació d'un propòs sobre el ple d'aplicació de les *finques Torrecilla i Pedrogosillo*, propietat que foren de l'ex-duc de Medina Sidonia, enclavades al terme municipal de Medina Sidonia (Càdiz), acordant-se, després d'una àmplia discussió i amb el vot en contra de la representació dels vocals propietaris, assentar a les dites finques tot els camperols del cens de Casasviejas (Càdiz). S'ha aprovat una proposta de la Prefectura del Servei administratiu sobre una liquidació de la Colònia Agrícola de Monge (Alacant).

Seguidament, i a petició dels vocals propietaris senyors Martí Alvarez i Miquel Romero, ha quedat sobre la taula una proposta sobre abolició d'una prestació senyorial de Gordoliz del Pino (Lleó).

A continuació el senyor Benayas ha posat a discussió una proposta sobre abolició d'una prestació de caràcter personal que pagaven els veïns de Maria de Huerva (Saragossa).

Ha impugnat la proposta el senyor Martí Alvarez, contestant-li el senyor Benayas. Posada a votació la proposta, ha estat aprovada amb el vot en contra dels vocals representants dels propietaris, després d'un apassionant debat.

Aquesta prestació es refereix a un privilegi o concessió reial que en 1270 féu el rei Jaume a dos Blasco de Aragón en recompensa a l'ajut que li prestà en la presa del castell de Morella. Aquest donatiu estava fet amb les seves viles i prestacions "homes i dones, així com sarraïns, que habitin i habitessin, terres, monts, pastures, prats herbes aigua, neu, etc.".

Fet l'oportú estudi i investigacions del caràcter senyorial d'aquesta donació el ple del Consell Executiu ha declarat prestació senyorial al dotzè i setzè dels fruits que els terratinents del terme municipal de Maria de Herva (Saragossa) pagaven a la senyora Maria de la Concepció Girón, que actualment corresponia cobrar-ho al seu hereu senyor Procopi Pignatelli, i per tant, abolida aquesta prestació pel que preceptua el paràgraf primer de la base 22 de la llei de 15 de setembre.

Seguidament s'ha desestimat pel Ple un escrit en relació amb una sol·licitud que demanava l'abolició d'unes finques que tenien llur origen de caràcter senyorial enclavades al poble de Piuseque.

Han estat resolts favorablement els recursos presentats pel senyor Francesc Miquel Cardony i el senyor Granda sobre inclusió a l'inventari de les susceptibles d'expropiació amb indemnització de diverses finques de llur propietat declarades en el Registre de la Propietat de Toledo.

S'ha desestimat un recurs entaulat per l'ex-marquesa de Puebla de los Infantes contra la inclusió de les seves finques en el referit inventari. Han votat en contra els representants patrons.

La crisi de la indústria naval

Una comissió de les drassanes de Càdiz a Madrid

Càdiz, 15. — En l'exprés ha marxat a Madrid una comissió d'obrers de les factories navals de Càdiz, acompanyada d'alguns diputats.

El viatge té per objecte realitzar gestions prop del Govern perquè cerqui un remei a l'angoixosa crisi que travessa per manca de construccions navals, que obligarà al tancament immediat de les factories.

A acomiadar els comissionats ha acudit a l'estació nombrós públic i el comerç s'ha associat a aquest comiat tancant durant dues hores, amb el fi que la dependència pogués concórrer a l'estació.

Diverses corporacions i entitats han telegrafiat al Govern recolzant la demanda que porten els comissionats.

Els fruiters espanyols i el tractat amb França

Madrid, 15. — La Unió Fruitera Espanyola a França diu que tot i que sempre tingué poques esperances que el tractat millorés les relacions amb França, la forma en què han actuat els francesos han canviat el possible benefici en perjudici. Primer, perquè es retirà a Espanya el dret de distribuir els contingents d'importació, i segon perquè s'establiren taxes especials.

En tals condicions, segons dades de les mateixes Duanes franceses, la minva de les importacions espanyoles és de 120 milions de francs.

Les impressions d'aquests elements fruiters són molt pessimistes respecte a l'avenir del mercat francès per a les nostres exportacions agrícoles, en vista d'aquesta elevació d'impostos, i per a l'esdevenidor de la nostra balança comercial amb França.

L'assassinat del senyor Casaus

"La Prensa" de San Sebastián segueix fent públics alguns fets sorprenents

Sant Sebastià, 15. — El periòdic "La Prensa" continua ocupant-se de l'assassinat del que va ésser el seu propietari senyor Manuel Andrés.

Diu que està segur que el detingut Zalamero, xofer de l'Ambulància Municipal, ha declarat coses molt importants a la policia, com anteriorment les va declarar a altres persones que el van obligar a confessar. El periòdic diu que el que ha declarat Zalamero a aquestes persones, segons sembla, no ha estat voluntàriament, i afegeix que tan sols espera fins demà per a publicar tot el que coneix sobre el particular.

Es astorant que formulades acusacions terminants contra determinades persones, res s'hagi fet per a comprovar la seva veracitat. Espaordidor i molt difícil d'explicar. ¿Es que hi ha interès en descartar la possible complicitat dels alts per a cridar l'atenció pública sobre els miserables que per unes quantes pessetes van ésser els autors materials de l'assassinat? ¿Es que potser es tem que en estirar el cabdell de fil arribi on lògicament ningú pot suposar? Caldrà aclarir tot això i altres moltes coses més, i caldrà aclarir el sentit civilista de certes paraules oïdes en un despatx oficial de Madrid, les quals paraules són aquestes: "I al seu amic de Sant Sebastià, que vagi amb compte!". Amb tant de compte havia d'anar l'amic de Sant Sebastià que pocs dies després queia assassinat a ple carrer.

Nosaltres — afegeix el diari — volem preguntar a les autoritats diverses coses, entre elles el per què d'aquella estreta vigilància que molt recentment es va exercir fins llavors que el Sr Manuel Andrés anava a caçar va desaparèixer precisament quan anava a caure fulminat per una bala. Volem també saber perquè no s'esbrina el que hi hagi de veritat en la reunió celebrada en una casa ben coneguda del centre de Sant Sebastià i a la qual van assistir *persones molt conegudes*, els noms de les quals coneix segurament la policia.

ELS DETINGUTS AMB MOTIU DEL CRIM

Sant Sebastià, 15. — Els detinguts amb motiu de l'assassinat de l'ex-director general de Seguretat senyor Manuel Andrés Casaus són sis: el xofer Zalamero, Gabriel Piñeiro, recaptador d'arbitris municipals, afiliats a F. F. i cap d'un dels grups d'acció, que segons sembla, es denominava a si mateix "El Grup Negre"; Daniel Irusta, conegut aventurer ex-legionari; Manuel Soperana i altres dos de menys relleu contra els quals sembla que no existeixen acusacions concretes.

Agressió al director d'un banc

Martos, 15. — El director del Banc Espanyol de Crèdit de Porcuna, Sr. Antoni Palomino, arribà a aquesta localitat amb motiu d'efectuar-se unes proves al jutjat d'instrucció respecte a una demanda de divorci que té entaulada. Amb el mateix fi i en qualitat de testimoni per l'esposa, vingué igualment de l'esmentada localitat, Benet Navarro Quera, de 56 anys, casat, vigilant nocturn que havia estat del l'esmentat Banc, i acomiadat fa 11 mesos, en virtut d'un expedient que se li instruí per irregularitats en el servei. Navarro tenia ressentiments amb Palomino a qual havia jurat matar.

En el moment que el senyor Palomino anava a penetrar en el portal del Jutjat, inopinadament s'abraonà contra ell Benet, i li inferí un tall al coll. Immediatament fugí.

Als crits de socors del ferit acudiren diversos transeünts que l'auxiliaren, mentre d'altres perseguien l'agressor, que fou detingut.

El ferit fou conduït a la Casa de Socors on el facultatiu de guàrdia li aprecià una ferida de 12 centímetres de longitud i de bastant profunditat al costat dret del coll, que, per tractar-se de persona grossa i amb excessiu teixit adipós no arribà a seccionar la jugular. El seu estat fou qualificat de menys greu.

ENTERRAMENT D'OBRERS VICTIMES DE LA VAGA GENERAL

Madrid, 15. — Aquesta tarda s'ha celebrat l'enterrament del tramviaire Bernard González, mort ahir al carrer de Blasco Ibáñez. S'han adoptat grans precaucions.

Presidien el dol els familiars, àdhuc un germà del mort que es trobava pres i que ha estat autoritzat per sortir de la presó pel jutge senyor Bellón. Ha assistit a l'acte acompanyat de dos zeladors de la presó cel·lular; acabat l'enterrament ha ingressat novament a la presó.

També s'ha celebrat l'enterrament de Bernard Velasco, que morí a l'hospital a conseqüència de les ferides rebudes durant la darrera vaga general de dissabte. No han ocorregut incidents.

El Plet dels Municipis bascos

RADICALS I AGRARIS CONTRA EUSCADI

Vigo, 15. — En la sessió municipal celebrada ha estat aprovada, per 15 vots contra 12, una moció de la minoria radical en la qual es demanava la renovació de l'acord adoptat en sessió anterior, adherint-se a l'actitud dels municipis bascos. Aquest acord ha estat adoptat pels socialistes i radicals demòcrates, i en tenir notícia que en la sessió d'avui s'anava a proposar la revocació del dit acord, els afiliats als dits partits han acudit en gran nombre a l'Ajuntament, i han omplert el saló de sessions i les escales de l'edifici. Les autoritats havien adoptat precaucions.

De Pontevedra ha vingut una secció de guàrdies d'assalt.

Després de nombrosos incidents, s'ha acordat la revocació de l'acord. Han votat a favor radicals i agraris, i en contra els radicals demòcrates.

ELS ADVOCATS VOLEN DEMOSTRAR EL SEU DISGUST AL GOVERNADOR

Bilbao, 15. — Uns quants advocats del Col·legi de Bilbao han presentat un escrit a la Junta de Govern demanant la celebració d'una junta general extraordinària perquè la Junta de govern hi doni les explicacions sobre la visita efectuada al governador per a tractar del nomenament de gestors i sobre el nomenament efectiu de dos senyor col·legiats, per tal d'acordar veure amb desgrat la designació dels senyors Larrimago i Uriarte i perquè la Junta exposi al governador el disgust que ha produït als col·legiats l'anunci de sancions per a determinats senyors lletrats de l'Ajuntament de Bilbao.

Es té l'evidència que la immensa majoria dels advocats desautoritzaren amb llur vot en aquesta junta general els recorrents.

EXPULSIO D'UN NO-DIMITIT

Sant Sebastià, 15. — Ha estat expulsat del partit d'Esquerra Republicana l'ex-alcalde de Mondragón Joan Revuelta, per continuar en el càrrec de regidor a pesar de l'ordre que dimitís.

UNA DETENCIÓ

El governador ha donat compte als periodistes dels incidents ocorreguts a l'Ajuntament de Villafranca. Diu que els nacionalistes van cantar un himne i van insultar l'alcalde. Ha acabat dient que a Zumarraga havia estat detingut un ncionalista suposat autor de l'agressió de què va ésser víctima l'alcalde de Tolosa. .

L'ALCALDE DE BILBAO DESTITUEIX TOTS ELS ALCALDES DE BARRI

Bilbao, 15.— S'han constituït a la presó de Larrinaga els regidors socialistes senyors Mateo, Urrejola i Gómez.

El jutge especial ha concedit la presó atenuada, en la forma que es va sol·licitar, al regidor nacionalista senyor López Eicrriaga, en atenció a què té diversos malalts greus en la seva família.

El nou alcalde de Bilbao ha destituït tots els alcaldes de barri designats per l'Ajuntament anterior.

ACCIDENT FERROVIARI

Sant Sebastià, 15. — Al Govern civil es rebé una comunicació donant compte d'un accident esdevingut a la línia fèrria del Nord. A l'estació de Zumàrraga descarrilà un tren fruiter que es dirigia a la frontera. El maquinista del tren núm. 1,080 que es dirigia a Madrid, en donar-se compte que la via es trobava obstruïda disminuí la marxa, però es desprengueren 25 vagons que anaren a topar amb el tren 1,081, detingut a l'estació de Zumàrraga. Resultaren greument ferits tres empleats del tren número 1,080.

La via quedà interceptada. Amb direcció a Zumàrraga sortí un tren de socors. Els trens procedents de Madrid arribaren a Sant Sebastià amb gran retard.

AUXILI ALS VITICULTORS

Madrid, 15. — Al Ministeri d'Agricultura han facilitat aquesta tarda als periodistes una nota que diu així:

"El ministro de Agricultura quiere hacer público, para conocimiento de las regiones vitivinícolas, ante los problemas que puedan suscitarse con motivo de la próxima vendimia, su propósito de acudir inmediatamente en auxilio de los viticultores, con la concesión rápida de préstamos del servicio nacional de crédito agrícola, mediante el desplazamiento de Delegaciones del servicio a los principales centros vitivinícolas, en favor de los productores agricultores de uva, a fin de que éstos, disponiendo de numerario prestado sobre los mostos, puedan transformar en vino sus cosechas sin tener que venderlas a bajo precio acuciados por un estado de necesidad."

Es propósito del ministro de Agricultura, aun reconociendo que la paralización del mercado de vinos no le autoriza a alterar cuantitativamente una tasa en el precio de la uva, vigilar escrupulosamente la marcha de las operaciones de compra-venta para adoptar medidas oportunas conducentes a mantener la justa valoración de productos tan importantes para la economía de nuestra agricultura."

Ei trasllat de les despulles de Galán i García Hernández

UNA NOTA DE LA COMISSIÓ

Madrid, 15. — La Comissió encarregada del trasllat de les restes de Galàn i García Hernàndez, ha fet pública la següent nota:

"La Comissió encarregada de complir el mandat de l'opinió que representa l'esperit que animà els herois de Jaca, assenyalà la data del seu trasllat. Tot ho tenia disposat; no mancava detall perquè l'acte estigués revestit de la solemnitat i la importància a què es van fer creditors aquests màrtirs, que van sacrificar la vida en ares d'un Ideal.

La prohibició sobtada del Govern desbarata el nostre propòsit en la data assenyalada. No fem comentaris: que l'opinió jutgi.

Al telegrama sol·licitant permís al governador d'Osca per a l'exhumació i trasllat d'acord a les normes establertes ens contesta amb el següent:

"Contesto el vostre telegrama demanant exhumació i trasllat a les despulles màrtirs de Jaca, i no puc accedir a la vostra petició, expressant-vos que mentre el ministre de la Governació no m'ho ordeni no sortiran d'aqueixa. — Salutacions."

S'HAN DESMUNTAT LES TRIBUNES I RETIRAT LES REIXES DE LA PORTA D'ALCALA

Madrid, 15. — Aquest matí estaven completament acabades les obres de la Porta d'Alcalà per al trasllat de les despulles de Galán i García Hernández i morts en la topada d'Ecillas. Sota l'arc central de la Porta d'Alcalà està ja construïda la cripta corresponent, així com les dels dos arcs laterals, amb les seves corresponents làpides i inscripcions.

També estaven aixecades les tribunes per a l'acte del trasllat, que la comissió havia repetit diferents vegades que es faria avui, i per ordre del Govern l'Alcaldia ha tramès obrers municipals perquè procedissin a desmuntar les tribunes i les reixes. Realitzats aquests treballs, la plaça ha pres altra vegada el seu aspecte normal.

Esclaten dues bombes a València

València, 15. — A les dues de la matinada, al poble de Benimaclet, han esclatat dues bombes en cosa de dos minuts.

La primera ha fet explosió en una finestra del domicili del senyor Cristòfor Cuenca, clavari major de les festes del Santíssim Crist, que començaran avui.

L'explosió ha produït danys importants, i a l'interior de l'habitació, que era el menjador, han quedat destroçats tots els mobles.

La segona bomba ha esclatat a l'edifici on hi ha installada la Dreta Regional Valenciana. La porta ha quedat destroçada i una fusta de la finestra, de 80 centímetres, ha estat llançada cap a interior de la casa, a dotze metres de distància. Tots els vidres de les cases immediates han quedat esmicolats. No hi ha hagut desgràcies personals.

L'estafada al Banc d'Espanya possiblement tindrà noves derivacions

Madrid, 15. — Ha continuat els seus treballs el Jutjat especial que entén en l'estafa d'un milió dues-centes mil pessetes al Banc d'Espanya.

El perit calígraf senyor Lluís Cuella continua els seus treballs per tal de determinar si José Gallardo fou l'autor de la falsificació.

Els treballs dels Jutjat s'han retardat un xic per les dificultats per a l'extradició dels detinguts a Milà.

Sembla que el sumari tindrà noves derivacions que cridaran força l'atenció, i posaran al descobert altres assumptes d'importància lligat amb aquesta estafa.

Estralls del temporal d'aigua

A GRANADA

Granada, 15. — Ha descarregat sobre la capital una forta tempestat. Durant una hora ha caigut torrencialment un fortíssim aiguat amb intervals de pedra i grans trons. Han quedat negats quasi tots els carrers cèntrics, i a les barriades l'aigua pujava més de mig metre. Els bombers han hagut de treure aigua en més de 25 cases. En un col·legi del carrer de Sant Pere Màrtir han tret 80 alumnes, entre nens i nenes, pels balcons, perquè l'aigua havia negat totes les dependències de la planta baixa i destruït les escales. En un hort del Pont del Cristià han mort negats nombrosos conills, gallines i porcs. De desgràcies personals, no n'hi ha hagut cap, afortunadament. Solament hi ha un ferit de poca importància: un bomber que es causà el mal durant els treballs d'auxili en les inundacions.

A VALÈNCIA

València, 15. — El riu Túria ha crescut extraordinàriament, a causa de les pluges caigudes a Terol. Els camps que s'havien preparat al llit del riu han estat enduts pel corrent.

A Mislata un pescador, sorprès pel corrent, ha hagut d'ésser auxiliat pels bombers.

La troballa d'armes a la Casa del Poble

Ha seguit el registre

Madrid, 15. — A primera hora del matí s'ha reprès el registre a la Casa del Poble.

S'han pres precaucions i s'ha impedit l'estacionament de persones als voltants.

Els guàrdies i agents de policia s'han situat als xamfrans i a les teulades de les cases properes, i els curioses, en la seva major part socialistes, eren dissolts ràpidament.

El cap superior de Policia ha manifestat als periodistes que l'escorcoll s'havia suspès abans d'arribar al migdia, per què no es tenien les claus d'altres secretaries, i que s'havia dirigit al jutge especial demanant una urgent solució del problema.

Ha afegit que en l'escorcoll d'avui s'han descobert més armes i municions, però no bombes.

L'escorcoll l'han presenciat el vigilant porter de la Casa del Poble, Francesc López Esteve, el conserge Luzarreta, un electricista i el conserge del teatre. Avui han estat trobades 5 pistoles, 8 revòlvers, 27 carregadors, diversos centenars de bales, 90 pintes de màuser, càrrega per a una bomba química, paquets de pòlvora, àcid pítric, 25 cartutxos, 2 flascons d'un quilògram d'àcid sulfúric, una llauna d'oli, 5 paquets de clorur potàsic, 480 detonadors, 7 trossos de metxa lenta, un paquet de pòlvora, 24 paquets petits, 7 bombes químiques descarregades. Tots els explosius s'han tramès al parc d'artilleria.

Preguntat després sobre la troballa d'algunes caixes que contenien centenars de bombes, el cap superior de Policia ho ha desmentit rodonament.

La relació exacta del trobat ahir, és la següent:

Sis pistoles automàtiques, sis ordinàries, nou ametralladores amb culatí, nou revòlvers Smith, sis Bugdog, d'altres de diversos calibres, dues culates de fusell, 25 porres, 142 pintes de maüser, un ganivet de mont, diverses culates de fusell, 107 càpsules de diversos calibres, diverses caixes amb centenars de bales i sis bombes de les anomenades de cargol.

També es va incautar la policia ahir de paquets de dinamita i matèries químiques per a la fabricació d'explosius.

Les joventuts de la C. E. D. A. preparen una assemblea i Acció Popular un acte

Pamplona, 15. — Organitzada per la C. E. D. A. es prepara per al dit 20 d'aquest mes una assemblea de Joventuts d'aquest partit que se celebrarà a la plaça de toros de Pamplona. Intervindran en l'acte els senyors Gil Robles, Aizpun i Ortiz de Solórzano.

Saragossa, 15. — Acció Popular ha fet pública una nota dient que davant la suspensió de l'acte preparat per la J. A. P. Agrària aragonesa per a diumenge dia 16, a San Juan de la Peña, la Joventut d'Acció Popular de Saragossa, manifesta que no tractant-se més que d'un ajornament seguirà treballant amb el major entusiasme per l'èxit de l'acte que se celebrarà aviat i quant a les circumstàncies actuals per les quals travessa Espanya i que han motivat la suspensió, desapareguin.

Oportunament s'assenyalarà la data i es donaran detalls sobre la celebració.

ELS SOCIALISTES SUSPENEN LA CONCENTRACIÓ ANUNCIADA

Saragossa, 15. — També la Federació Provincial de Joventuts Socialistes ha publicat una nota donant compte de la suspensió de l'acte-concentració anunciat per al dia 16 per ordre governativa, i ha quedat ajornada la seva celebració fins el moment que oportunament se celebrarà.

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

els volums de que es compon un exemplar del

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Baillière — Riera)

Dades del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possessions

Unes 8.800 pàgines
Més de 3.500.000 de dades
Mapes Geogràfics · Indexs
Secció Extrangera
o petit Director/ Universal

Preu d'un exemplar complert:
CENT PESSETES
(franc de port a tota Espanya)

¡Si vol anunciar eficaçment, anunciï en aquest Anuari!

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S.A.
Enric Granados, 86 y 88 — BARCELONA

Els fets de l'Audiència

(Ve de la primera pàgina)

Segons referències, el senyor Xicota va expressar-se en els termes expressats en la nostra informació de dimarts. Digué que els incidents de diumenge es produïren després de llegida la sentència que el Tribunal d'Urgència, presidit pel senyor Emperador, va dictar contra l'advocat senyor Xammar, i després que el President hagué pronunciat els mots "ha terminado la vista", "desalojen".

Afegí que una vegada pronunciades aquestes paraules, un advocat que es trobava situat molt prop del lloc on hi havia els magistrats, va posar-se dret exclamant: "Visca Catalunya!".

Això va produir una gran indignació a la Sala i en especial al senyor Emperador, el qual va pronunciar uns mots durs contra l'advocat esmentat.

Afegí que en aquells moments va entrar a la Sala l'aleshores cap de Serveis de la Comissaria senyor Badia, el qual, després de posar-se a les ordres del president de la Sala, va donar ordre a la força de desallotjar.

Seguí dient que mentre la policia procedia a complimentar l'ordre, el fiscal senyor Sancho, molt excitat, es posà a "despejar" pel seu compte, anant d'un lloc a l'altre i intentant detenir els que havien proferit visques.

Sembla que el declarant afirmà que amb motiu d'aquestes activitats del senyor Sancho, va sorgir un incident entre aquest i el senyor Badia, a conseqüència del qual el fiscal pronuncià la paraula "mierda" referint-se a la Generalitat i a la Policia catalana.

Digué que immediatament de desallotjada la Sala va traslladar-se a la Fiscalia, on en unió dels periodistes senyors Estivill i del Cerro i algun altre, foren espectadors d'una curiosa conversa celebrada entre el fiscal senyor Bonilla i el seu subordinat l'advocat fiscal senyor Sancho, conversa de la qual un col·lega nocturn d'ahir deia "que no nos atrevemos a reproducir".

Fan referència aquestes paraules a les que el fiscal senyor Bonilla, després de felicitar el senyor Sancho i d'anomenant-lo "pequeño héroe", havia pronunciat lamentant que aquest, en lloc de la seva acusació no s'hagués tret una pistola i hagués tombat a cinc o sis dels presents. Va dir també que un periodista va intervenir conciliador en atenció a les persones dels periodistes que cap culpa no hi tenien. Afirmà que el senyor Bonilla va dir asenyalant al senyor Sancho:

—"No teman, que este señor tiene buena puntería."

—"Pero no tengo licencia de armas" — va fer.

—"Yo se la doy, hombre. Yo le doy a usted licencia para todo" — acabà.

Sembla que a continuació digué que finida aquesta conversa, el senyor Sancho, que segueix molt excitat, va abandonar la fiscalia i es disposà a sortir de l'Audiència.

El declarant sortí al carrer abans que el fiscal, on va trobar-se amb un grup que acabava de llançar una pedra contra el vidre de la finestra del Jutjat número 3, el qual vidre resultà trencat.

Des d'allí va poder observar com en un altre grup situat davant la porta del Jutjat de guàrdia es produïen nous incidents, i àdhuc arriba a sentir com es cridava "¡Muera Cataluña!". Digué que el senyor Sancho, que es trobava en aquest grup, i dues persones que més tard va conèixer com agents, pujaren a un taxi junt amb un altre senyor que no coneixia.

Sembla que quan el fiscal va preguntar al declarant si havia sentit rumors sobre si el senyor Badia havia donat ordre de detenció contra el senyor Sancho, va respondre-li que, en efecte, a mitja tarda, al cap de quatre hores de produïts els fets, un periodista li havia dit que ell ja coneixia la notícia, a la qual cosa no concedí importància, car és corrent entre periodistes exagerar la rapidesa amb què coneixen les notícies.

LA DECLARACIÓ DEL SENYOR PALAU

A continuació estigué a declarar el redactor de "La Vanguardia" senyor Enric Palau. Segons les nostres informacions, la primera part de la declaració d'aquest testimoni fou concebuda en termes semblants als que ja són coneguts dels nostres lectors.

Es possible que a continuació hagués dit que en ocasió que ell es dirigia a la Presidència per tal de formular una pregunta al senyor Emperador va poder oir la discussió entaulada entre els senyors Badia i Sancho. Digué que en aquest grup va poder sentir perfectament com es deia: "Qué mierda de policía!"

Afegí que a continuació el senyor Badia demanà al President que reprengués el fiscal per injúries a la policia.

També el declarant manifestà que a continuació s'havia dirigit a la fiscalia, on va trobar els seus companys d'informació que en aquell moment en sortien. Els periodistes li van dir que allà acabaven d'ésser pronunciades frases que qualificaren d'extraordinària imprudència.

El senyor Palau a continuació va traslladar-se al Jutjat de guàrdia, on sembla que trobà el fiscal senyor Sancho. Li preguntà si tenia notícia que havia estat dictada contra ell ordre de detenció, a la qual cosa el fiscal li va respondre que no en sabia res.

Digué que va poder veure com a la sortida uns agents el requeriren per tal que els acompanyés a la Comissaria, la qual cosa va fer en companyia del fiscal senyor Díaz Merry.

—¿El senyor Sancho va proferir algun crit de "mori"? — li va preguntar el fiscal.

—No ho puc precisar—sembla que va respondre.

Es possible que en la seva declaració el senyor Palau hagués fet constar que l'actuació de la policia havia estat enèrgica i proporcionada a la tasca que li havia encomanat el president de l'Audiència.

LA DECLARACIÓ DEL SENYOR ESTIVILL

El darrer a declarar fou el periodista i escriptor senyor Angel Estivill, redactor de "La Noche". La declaració d'aquest testimoni, com la dels anteriors, fou també molt llarga.

El senyor Estivill sembla que precisà que en la discussió entaulada entre els senyors Sancho i Badia, quan el fiscal li exigia més contundència, el senyor Badia va respondre que els agents i els guàrdies no eren botxins.

Sembla que el senyor Estivill va declarar que el senyor Sancho havia manifestat: "¡Vaya una policía de mierda la de la Generalidad! ¡Tal para cual!"

Aquest testimoni ignora que hagués estat dictada ordre de detenció contra ningú.

També estigué present en la conversa sostinguda entre els dos fiscals. Sembla que les paraules amb les quals el senyor Estivill podia reconstruir la part més important de la conversa foren aquestes: "Lástima que no hubiera llevado a la vista un par de pistolas y hubiese matado a cinco o seis de los energúmenos separatistas".

La declaració del senyor Estivill acabà a la una tocada.

Sembla que demà el Jutjat prendrà declaració al periodista senyor del Cerro i possiblement algun altre.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA,

A PASTA PER A AFAITAR NIX

ha estat elaborada pensant no sols en que ha de suavitzar el pèl per a fer-lo tallable sense gran esforç, sinó pensant també en què curi l'epidermis de tota irritació, grans, rojors, etc.

La Pasta NIX és, doncs, un factor preciós per a l'operació d'afaitar-se i al mateix temps un producte d'higiene per a la pell.

Usant la Pasta NIX s'eviten tots els perills de contagi, no sols per la naturalesa de la Pasta en si, sinó també per que s'eliminen sabons, brotxes, vasos i tota mena d'objectes porta-microbis.

Usant la Pasta NIX simplificarà l'operació d'afaitar-se, hi empleara tres o quatre minuts, no sentirà després cap irritació ni molèstia a la pell i, si la tenia abans d'afaitar-se, li desapareixerà, perquè, cal no oblidar-ho, LA «PASTA NIX» ES, ABANS DE TOT, UN PRODUCTE PER A L'EPIDERMIS

MANI-HO EN DROGUERIES, PERFUME ES, ETC., AL PREU DE 2'50 PESSETES TU

L'odissea del "Txeliuskin"

(Ve de la primera pàgina)

Es l'infern silenciós dels gels a la deriva, sota l'espès mantell de les boires.

A l'època del desglaç, cap aviador del món no s'ha arriscat encara a recórrer aquest camí.

Unicament aviadors experimentats.

En tres dies, Galitxev, Doronin i Vodopianov havien recorregut la meitat del trajecte, havent conservat llur audàcia i resguardat els seus aparells allà on el gel rebenta el metall i els termòmetres de mercuri.

...On una escopinada es gela pel camí i cau solidificada sobre la neu, on les paraules surten de la boca amb un soroll semblant al que produeix el fregament de parcel·les de vapor en congelació. Sota aquesta temperatura, per protegir les potes dels gossos, se'ls posen polaines de pell treta de les potes dels rens. Del contrari, els gossos s'arrenquen els pel·lons i fan seguir la pell; les potes els sagnen i es gelen i les bestioles es moren.

Durant aquest temps, el grup Kamanin (tres avions), que havia sortit d'Anadir en direcció al cap Wancarem, havia hagut de desfer el camp momentàniament.

Aviat, quatre aparells estan inutilitzats. Els avions de Lapidevski i Levanevski s'han trencat. Bestanjiev i Demidov s'han perdut en la "tundra". No hi ha noves de Kamanin, Molokov ni Pivenstein.

¿PODRAN, ELS AVIONS, VENCER L'ARTIC?

¿Es possible que l'Artic, després d'haver rebutjat els atacs dels avions, hagi sortit victoriós de la batalla que li han lliurat les màquines i la tenacitat dels bolxevistes?

Fins el professor noruec K. Sverdrup, el famós explorador polar, té els seus dubtes sobre l'èxit de l'expedició aèria, la qual ha suportat ja dues proves ben rudes.

...Ja sé que els pilots soviètics tenen una gran experiència referent als vols per l'Artic i tinc plena confiança en ells. El magnífic esforç de Lapidevski confirma més i més aquest sentiment. Però em sembla dubtós que es pugui arribar a transportar tots els membres de l'expedició cap al continent per la via dels aires. Així és que considera que els avions deuen acontentar-se a transportar queviures, medicaments i vestits per tal d'alleujar la sort dels nàufrags en el banc de gel, fins a l'arribada del trenca-gels.

El que em fa creure que caldran encara dos mesos per salvar els supervivents del "Txeliuskin" és que el trenca-gels no podrà travessar l'estret de Bering fins que la temperatura atmosfèrica no hagi arribat a 0°, és a dir, abans d'acabar-se el mes de maig. Podria afegir encara que, segons el meu parer, la perspectiva més probable és el salvament dels nàufrags pel trenca-gels "Krassin", el qual, per les informacions que tenim, arribarà a l'estret de Bering a finals de maig.

El salvament dels membres de l'expedició del professor Schmidt serà efectuat, probablement, de la mateixa manera que foren salvats en el seu temps els tripulants del dirigible "Italia".

Una angoixa terrible per la sort dels nàufrags del "Txeliuskin" es trasllueix en les cartes de llurs parents.

Citem aquest emocionant telegrama: "...Estimat camarada Kuibitxev, ajudeu el campament de Schmidt. Salveu el pare. Estimo el pare.—Alina."

(Seguirà)

Darrera Hora

DE BARCELONA

L'ATRACAMENT D'AHIR A LA NIT

Fou realitzat per sis individus i s'endugueren 800 pessetes

Anit passada, a quarts de deu, penetraren sobtadament al local de la Unió Cooperativa Barcelonesa, al carrer de Gelabert, 10. Les Corts, sis individus, pistola en mà, i obligaren els dependents i l'apoderat de l'establiment que en aquell moment es trobaven dintre el local a posar-se de cara a la paret i aixecar els braços.

Mentre un dels atracadors tenien cura de mantenir els empleats en la posició indicada, els altres registraren els calaixos del taulell i s'apoderaren de 800 pessetes que hi havia. Un cop en poder d'aquests diners, els atracadors empregueren la fugida i desaparegueren a tota marxa amb un taxi que els esperava prop de la cooperativa. Fou tan ràpida la fugida dels atracadors que així que els empleats demanaren auxili, aquells ja es trobaven lluny del lloc del fet.

El taxi que han utilitzat havia estat robat ahir a darrera hora de la tarda, i al cap d'una estona d'haver-se fet l'atracament fou trobat abandonat al carrer de Blanco. Tot seguit la policia ha començat d'actuar per tal de descobrir els autors d'aquest atracament.

DETENCIO

Ahir a la nit la policia detingué un individu acusat d'ésser l'autor de l'assassinat d'un guàrdia de Seguretat, fet que ocorregué fa uns dos anys a Sants.

AGRESSIO

En passar, ahir a la nit, pel carrer de Sant Agustí Vell, Ramon Bertran, de 45 anys, fou agredit a cops de bastó per un desconegut; li produí algunes ferides als braços. Hom suposa que aquesta agressió és deguda a questions socials. L'agressor es féu escàpol.

ADVERTIMENT IMPORTANT

Els particulars i entitats que ens trameten notes per a la seva publicació, són pregats que tinguin present que la redacció esportiva de LA PUBLICITAT és al carrer de Barbarà, 11 i 13, que és on cal adreçar tota la correspondència destinada a aquesta secció. La publicació dels originals que no vinguin amb aquesta adreça, sofrirà, d'ara endavant, un retard mínim de vint-i-quatre hores.

LLEGIU
MIRADOR
SETMANARI DE LITERATURA, ART I POLITICA
§
SURT CADA DIJOUS
PREU: 30 CENTIMS

ESTRANGER

La vaga tèxtil als E. U.

La situació segueix greu

Nova York, 15. — Segueix la vaga tèxtil amb la mateixa intensitat que en els dies anteriors.

A diversos indrets de la Carolina del Nord hi ha hagut seriosos incidents amb la policia.

Han resultat cinc ferits greus.

El Comitè de vaga dels obrers ha fet pública una declaració en la qual es demana la dimissió del senyor Johnson.

Referint-se a aquesta petició, el senyor Gorman ha declarat que el senyor Johnson ha infringit l'acord adoptat el 2 de juny darrer i que ha donat mostres d'absoluta incapacitat per a l'exercici de les funcions públiques que li són encomanades.

Entre vaguistes que han secundat l'atur i vaguistes que han continuat el treball s'han produït alguns disturbis a Burlingtown. També s'han produït alguns disturbis entre destacaments de la guàrdia federal i grups de vaguistes.

El Govern ha declarat que no té necessitat de *les tropes federals* i que li basten les forces normals i l'ús de gasos lacrimògens.

En una fàbrica de filats de Burlington (Carolina del Nord) ha fet explosió una bomba de dinamita que ha ocasionat danys materials d'importància. Afortunadament no hi ha hagut desgràcies personals.

El cap del moviment de vaga de la indústria tèxtil ha dirigit una crida a tots els treballadors demanant-los que es neguin a manipular els productes tèxtils procedents de l'estranger.

Se sap que aquesta decisió ha estat adoptada, per haver-se rebut notícies de Londres anunciant que els fabricants tèxtils estrangers estaven rebent dels Estats Units comandes de gran importància.

Declaració de Johnson ::

El general Johnson, administrador de la N.R.A. ha declarat que la vaga tèxtil s'havia de condemnar amb tota l'energia, car s'hi veu un moviment polític i no és pas de reivindicacions de classe.

Aquesta indústria — ha declarat el general Johnson — és la primera que va tenir codi, i havia d'ésser l'última en què es declarés una vaga.

El general Johnson ha declarat que els patrons tenien raó per a rebutjar les pretensions dels obrers. Els sindicats obrers s'han deixat endur pel cap dels socialistes nord-americans, Norman Thomas, i han donat caràcter polític a la vaga.

Per altra part, el general Johnson recomana a l'oficina consultiva del treball de la NRA la reorganització obrera, basada en sindicats industrials, amb un sindicat per a cada indústria. El general Johnson compta amb aquesta reorganització per a imposar una treva i tornar a la tranquil·litat social. Aquesta posició del general Johnson és contrària als que havia defensat la NRA abans, això és, donar força legal als sindicats en contra dels que exigien alguns patrons, com Ford, de tractar només amb els sindicats obrers de casa seva. Johnson es mostra contrari al vell "trade unionisme" anglès.

En conèixer les declaracions del general Johnson, el senyor Woll, vice-president del sindicat de la Indústria tèxtil, ha declarat que la vaga seguiria, i ha jutjat que la intervenció de Johnson no faria altra cosa que enmetzinar l'ambient. El general Johnson hauria d'haver guardat la seva imparcialitat—ha declarat el cap obrer—, i s'ha declarat a favor d'una de les parts.

En el Congrés de San Francisco de la Federació americana de treballadors seran discutides les proposicions del general Johnson, i poden tenir per conseqüència la renovació completa dels quadres del moviment obrer americà.

El general Johnson ha declarat que considera equivocats els sindicats de patrons.

Eleccions legislatives a Austràlia

Melbourne, 15. — Els resultats de les eleccions efectuades avui a Austràlia, coneguts a última hora, indiquen que el partit governamental continuarà al Poder, encara que hagi perdut alguns llocs, resultat que, per altra part, ja s'esperava.

Pel contrari, els dos partits del Treball mantenen les seves posicions, i és possible que el Govern no pugui disposar a la Cambra d'una majoria prou àmplia.

Es parla de la possibilitat d'una coalició entre el partit governamental i l'United Country Party.

El Douglas Credit Party, que presentava 37 candidats, ha obtingut molts vots, però no aconsegueix portar cap diputat al Parlament.

Els comunistes han estat vençuts, i quant als membres del Govern, tots ells han estat reelegits. — Fabra.

La N. R. A. volia reduir les pagues de les estrelles del cinema

Roosevelt s'hi oposa

Washington, 15. — El president Roosevelt ha refusat la proposició de la N. R. A. que tendeix a la reducció dels estipendis dels "astres" cinematogràfics. Sembla que el mateix president ha reconegut que com més guanyen els artistes, més gasten, cosa que afavoreix els interessos de la comunitat.

En aquesta ocasió han estat publicades les pagues setmanals d'alguns grans artistes, que són les següents:

Greta Garbo, 1.800 lliures esterlines; Will Robers, 1.500; Maurice Chevalier, 1.500; Constance Bennet, 1.400; John Barrymore, 1.300; Richard Barthedmes, 1.200; Norma Shearer, 1.200; William Powell, 900; Ann Harding, 1.200; Wallace Beery, 1.000; Joan Crawford, 800; Janet Gaynor, 750.

La llei que regula la indústria del film a Hollywood és que les persones que fan circular el diner poden demanar pagues en proporció.

L'AFER STAVISKY

Descobriment de nous documents

Orleans, 14. — Les autoritats s'han incautat al Crèdit municipal de diversos documents relatius a les operacions Staviski.

Tres d'aqueixos documents són de puny i lletra del Sr. Desbrosez, i hi apareixen augmentades considerablement les quantitats que figuraven als talonaris respectius. — Fabra.

Un acord entre la U. R. S. S. i el Manxukuo

per a la navegació al riu Amur

Hsin-King, 14. — Després de prolongades negociacions, ha estat signat oficialment un acord entre la U. R. S. S. i el Manxukuo que es refereix als serveis de balisatge als rius que, com l'Amour, es troben a la frontera entre el Manxukuo i Rússia. Aquestes negociacions han sofert diferents alternatives i la influència del govern de Tòquio ha decidit, naturalment, la seva solució. Evidentment la política de Hirota ha triomfat almenys aquesta vegada.

Pròrroga de l'acord italo-alemany

Berlín, 15. — Ha estat prorrogat fins al 30 de setembre l'acord germano-italià sobre els pagaments, que expirava avui.

El període brevíssim de la pròrroga, anunciat el mateix dia del venciment de l'acord, ha provocat vius comentaris en els cercles diplomàtics berlinesos.

A la comissió nord-americana sobre els armaments

Viva protesta anglesa per al·lusions al rei Jordi

Washington, 14. — La Comissió senatorial d'enquesta sobre els armaments ha celebrat una sessió secreta.

Segons informes que han pogut recollir-se, en la dita reunió el secretari d'Estat senyor Hull, ha declarat que Anglaterra havia protestat que en el curs de l'enquesta s'hagués esmentat el nom del rei Jordi, i dia que el sobirà no havia fet ús de la seva influència en el que es refereix a la venda d'armaments.

El Sr. Hull afegí: El telegrama està redactat en forma violenta i haurà de transcórrer molt de temps perquè Anglaterra oblidi l'insult gratuït que hem fet al seu rei. — Fabra.

El viatge de Barthou a Roma

Previsions autoritzades

París, 15. — Avui pot considerar-se oficial la notícia que Barthou ha acceptat la invitació que li ha dirigit insistentment Mussolini i que dintre de poques setmanes anirà a Roma. Són notòries les raons que impedeixen al Duce sortir del seu país.

Sobre aquest viatge del ministre d'Afers Estrangers francès han circulat diverses versions. Alguns periodistes han volgut demanar detalls a propòsit de procedència competent i han obtingut les següents declaracions: Es nota, no sense sorpresa que la premsa italiana, donant un justificat valor al viatge de l'ex-cap del Govern francès, en dedueix que França considera sense dubtar tot el que Roma podrà demanar-li. A París hom desitja vivament fer més cordials les relacions amb Itàlia, però hi ha límits que no es poden superar. Cert que sobre els grans problemes internacionals del dia pot ésser negociada una entesa, pel que fa a les qüestions de caràcter local, els acords són molt difícils. Roma demana que sigui regulat el llarg afer de l'estatut dels italians de Tunis, però les seves proposicions no poden ésser preses en consideració, perquè si s'acceptés un estat feixista seria creat legalment d'alguna manera en el Protectorat on, per la crisi mundial que travessa, el descontentament és molt viu. La població indígena, o d'origen musulmà o de descendència jueva, està ja en moltes relacions amb la colònia italiana, composta de petits comerciants. Els indígenes creuen sofrir una competència terrible per part dels súbdits de Mussolini, que expliquen llurs activitats iguals. Si el Govern francès acceptés les proposicions del Duce s'haurien de preveure per a Tunísia greus conseqüències.

Desgraciadament, malgrat tot el que s'ha dit en els periòdics europeus, àdhuc per la qüestió de les fronteres líbiques, les pregàries de Mussolini són considerades en tota la seva integritat com inacceptables, perquè amb el pretext de rectificació de les fronteres tendirien a dividir en dues parts les possessions franceses de l'Àfrica del Nord. Es considera, doncs, que sobre aquest punt Mussolini es forja excessives il·lusions.

L'ambaixador francès a Roma, comte de Chabrum, per altra part, ha expressat molt clarament el pensament del Govern de París en les converses del Palau Venezia.

En conclusió, en aquests cercles polítics s'afirma que sota el punt de vista internacional el viatge de Barthou a Roma tindrà una considerable importància per a la pau de l'Europa Central; però, pel que fa referència a concessions sobre l'imperi colonial francès no es preveu cap possibilitat d'acord.

PROVA DE RESISTENCIA EN AVIÓ

Saint Raphael, 14. — Procedent de Bizerta, han arribat tres avions que han donat per acabada una prova de resistència a la Mediterrània, després d'haver cobert 4.800 quilòmetres en 27 hores de vol.

INCENDI DEL VAPOR "BRADOUR"

Balboa, 15. — S'ha incendiat el vaixell "Bradour", a pesar dels esforços que s'han fet per a extingir el foc.

Com que l'incendi amenaçava propagar-se als navilis propers, el "Bradour" ha estat encallat a la llacuna.

Crisi ministerial a Cuba

L'Havana, 15. — El ministre de la Guerra, senyor Granados, ha dimitit. Circulen rumors que diversos ministres estan disposats a dimitir i que es produirà una crisi total.

Els que aneu a Paris
NO OBLIDEU
que trobareu
LA PUBLICITAT
a tots els quioscos dels Grans Boulevards, de la Place de la Republique a la Madelaine
A la Place de la Bastille
A la Place de Saint-Michel (costat Metropolità)
Al Boulevard Saint-Michel
Al Boulevard Sebastopol
i a tots els grans quioscos de Paris

L'enquesta per la catàstrofe del "Morro's Castle"

Impressionants declaracions de testimonis

Nova York, 15. — Un membre del passatge del "Morro's Castle" *ha declarat que a la coberta del* vaixell hi havia emmagatzemats 1.000 litres de pintura d'una classe molt inflamable.

De la declaració de diversos testimonis es desprèn que la incapacitat dels oficials fou una de les causes més influenciables en el desastre. Els *oficials no* donaren ordres precises i es produí la desorientació i el pànic *entre els passatgers i la* tripulació.

No s'ha pogut fixar exactament l'hora en què es produí l'incendi. Alguns passatgers afirmen que l'hora de l'incendi fou a *la una de la matinada*. D'altres afirmen que eren les tres.

Un passatger ha assegurat que va veure les flames a les 12'40 i que no foren llançats S. O. S. fins a les 3'15.

El Fiscal federal ha acusat la Companyia de fer pressió sobre alguns passatgers *testimonis* per tal que declaressin a favor de la Companyia armadora i no aduïssin càrrecs *demostratius* de la responsabilitat de la Companyia en l'incendi.

Han estat llançats a la platja quatre cadàvers que, una vegada identificats, han resultat ésser passatgers del "Morro's Castle".

¿L'enquesta prosseguirà a Londres? :: :: :: :: :: ::

Londres, 15. — Sembla que l'enquesta policíaca sobre el "Morro's Castle" s'efectuarà en territori britànic.

Els telegrames arribats de Nova York indiquen que determinats individus que possiblement tenen participació en l'incendi es troben en territori britànic.

Als molls de Liverpool s'ha establert vigilància especial i se segueix la pista d'uns individus dels quals s'han rebut indicacions de les autoritats americanes.

Aquesta informació, per bé que no és oficial, sembla que té grans probabilitats d'ésser exacta.

El ministre de Finances francès acaba el pressupost per al 1935

París, 15. — A l'exposició de motius relativa al projecte de Pressupost per a l'any 1935, el ministre de Finances diu que per tal de fixar en 47.022 milions les despeses de la nació, ha calgut disposar d'alguns augments de despeses imprescindibles, mitjançant tres mil milions de reduccions, obtingudes per un control sever en l'ús de les subvencions, sense perjudicar els que en gaudeixen.

Pel que es refereix als ingressos duaners, el *ministre* ha insistit en el fet que depenen dels esdeveniments econòmics.

Ens neguem a creure—ha dit— que tots els països vagin augmentant llurs barreres duaneres, cada vegada més elevades, puix que d'això en resultarà la ruïna material i la desaparició progressiva de la civilització.

Posa de manifest l'evolució que ha experimentat la política econòmica de França, car s'han efectuat des de fa un any més de 23 acords per tal de millorar l'intercanvi.

Parlant de la desvalorització monetària, ha dit que mai no ha estat més contrari que ara a una desvalorització, car França comença a obtenir els primers beneficis de la política financera del Govern.

L'Estat, que pensa persistir en la seva actual política monetària, trobarà fàcilment riqueses abundants que li serviran per a atendre les necessitats normals de la Tresoreria i per a atendre al pagament dels Bons en llur venciment.

Diu que cal rebutjar enèrgicament la idea de la desvalorització, que exerciria una nefasta influència en el mercat financer.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, 1.er 2.a, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta

Von Papen amb permis encara per... cinc mesos

Explicarà la seva activitat al Sarre

Zuric, 13. — La "Nova Gaseta de Zuric" anuncia que l'ex-vice-canceller Von Papen, nomenat ministre d'Alemanya a Viena, després dels esdeveniments del passat dia 25 de juliol, acaba d'obtenir un nou permís de cinc mesos. En aquest cas és lícit preguntar-se si Von Papen ocuparà mai el seu lloc a Viena. Hom sap que l'ex-vice-canceller ha expressat *el desig* de passar aquest temps al Sarre.

El diari de Zuric observa que una absència tan llarga de Von Papen de Viena fa pensar que la necessitat de *reconciliació* que s'ha *fet sentir* després de comès l'assassinat de Dollfuss avui no preocupa ja els dirigents de la Wilhelmstrasse. D'aquest fet se'n dedueix que el sol resultat *tangible d'aquells esdeveniments* ha estat l'allunyament de Von Papen del seu lloc de vice-canceller.

Ara els cinc mesos de llicència que ha obtingut li permetran assistir de molt a la vora a les diverses fases de la preparació del plebiscit com a espectador no desinteressat.

Nomenant Von Papen ministre a Viena, els hitlerians no solament l'allunyaren de la vice-cancelleria, sinó que li han pres les funcions d'alt comissari al Sarre. Però ara Von Papen ha tornat a la conca del Sarre, ¿quina sorpresa ens reservarà?

ARXIUS I BIBLIO[illegible]

De Catalunya. — Bisbe, 3 (11 a 13)
Rambla de Santa Mònica, 29, segon
Joventut Socialista de Barcelona.— (Oberta al públic tots els dies feiners de set a nou de la nit. Diumenges d'onze a una del matí)
Acció Social. — Amadeu Vives, 3.
Acadèmia de Bones Lletres. — Carrer del Bisbe Caçador.
Acadèmia de Medicina i Cirurgia.— Carme, 45.
Pedagògic Experimental.—Travessera de Dalt, 74.
logia.
Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. — Casa Llotja (de nou a una). Especial d'Art i Arqueo
Social i Industrial. — Urgell, número 187.
D'Arqueologia (antic Palau de les Arts Gràfiques del Parc de Montjuïc en curs d'instal·lació).

4 TOMOS 4
forman un ejemplar completo del
ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
(Bailly-Baillière—Riera)
MÁS DE 5.700 PÁGINAS
MÁS DE 3.500.000 DATOS
MAPAS - ÍNDICES
SECCIÓN EXTRANJERA
o pequeño Directorio Universal
Detalle del Comercio, Industria, Profesiones, etc. de España y Posesiones
Precio de un ejemplar completo:
CIEN PESETAS
(franco de portes en toda España)
¡ANUNCIE EN ESTE ANUARIO!
LE COSTARÁ MUY POCO Y LE BENEFICIARÁ MUCHÍSIMO
Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Enrique Granados, 69 y 89 - BARCELONA

PARIS
HOTEL MONT-THABOR
4, rue Mont-Thabor
Molt cèntric - Prop de l'Opera
Ampliat en 1932
180 habitacions :: 100 banys
Hi trobareu tota mena de facilitats, per ésser
Gerència catalana
PROPAGUEU-LO

Banquet
Per a un nen sa, les galetes Chiquilín són un vertader banquet. Tenen una suavitat, un gust d'ou fresc i un punt de torrat que desperten la gana. Menjar exquisit. Gran aliment que nodreix i fa créixer.

CHIQUILÍN
PAQUET DE 200 GRAMS., UNA PESSETA
ARTIACH
MARIA ARTIACH
La flor de les galetes.

Conseqüències de la crisi econòmica a Alemanya

Reunió d'industrials anglesos creditors d'Alemanya

Londres, 14. — Els representants de les indústries de la llana, cotó i carbó, s'han reunit en Conferència a Bradfort, per discutir l'actitut que hauran d'adoptar a l'esguard d'Alemanya, els deutes comercials de la qual en el que afecta a aqueixes tres indústries, s'eleva a més d'un milió de lliures esterlines.

En una reunió celebrada per la Federació de propietaris de les regions de Durham i Northumberland, s'ha tractat també de la situació del comerç del carbó al nord d'Anglaterra, a l'esguard d'Alemanya, i s'ha votat una resolució en la qual es demana al Govern que adopti les mesures necessàries per al cobrament de les quantitats degudes pel Reich. — Fabra.

Nomenament d'una Comissió anglo-alemanya per l'assumpte dels pagaments

Ha quedat constituïda una comissió anglo-alemanya per a l'estudi de les qüestions que afecten el comerç dels dos països després de les noves modalitats dictades pel doctor Schacht en el que es refereix a les primeres matèries, el seu intercanvi i també l'ús de divises estrangeres per als pagaments de les exportacions. — Fabra.

La fi de la prova turística d'avions

Varsòvia, 15. — Ha acabat la Challenge internacional aèria de turisme.

Després de les proves tècniques, han pres part a la Challenge 32 aviadors, dels quals 17 han arribat a aquesta capital, i han quedat tots classificats.

El primer lloc l'ha obtingut l'aviador polonès *Bajan*, amb 1.858 punts, contra 1.821 aconseguits pel polonès Plonczynski, 1.813 l'alemany Suedemann i 1.795 el txecoslovac Ambruz.

Dels dotze polonesos que han pres part en la prova se n'han classificat cinc; de dotze alemanys, se n'han classificat set, i de cinc italians, dos.

També han estat classificats els tres txecoslovacs que han participat en la Challenge.

UNA MISSIÓ FRANCESA DE RETORN DEL CANADA

L'Havre, 15. — De tornada del seu viatge al Canadà, on han assistit a les festes a honor de Jacques Cartier, el ministre de Treballs Públics, senyor Flandin, i la missió francesa han arribat en aquest port.

El senyor Flandin ha insistit sobre la manera com foren rebuts als Estats Units i Canadà, especialment a Caspe i Montreal, on una multitud de dues-centes cinquanta mil persones aplaudiren els representants francesos.

RECORD DEL MON DE NATACIÓ BATUT

Toquio, 15. — Makino ha batut el rècord del món dels 800 metres estil lliure en 10 minuts, 7 segons i 2 dècimes.

EL SULFOPILOL
Remei científic contra la calvície

Gairebé tots els calbs ho són per la seborrea, aquesta hipersecreció del cap, que es manifesta amb l'aparició de la caspa. La seborrea és el començament de la calvície. Combatre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la seborrea que el sofre. I no es coneix més que un medicament que permeti utilitzar aquestes propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un producte empíric, casolà, o de perfumeria, preparat sense reponsabilitat científica. Pel contrari, està fet per facultatius catalans i basat en fórmules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud. Es l'únic remei que li aconsellarà el seu metge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evitarà la caiguda del cabell en qualsevol moment en que es trobi el seu procés de calvície. Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre i perfectament el cabell net i sec, evitant que la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En centres d'específics, al preu de 7'50 pts.

Llegiu LA PUBLICITAT, Propagueu-la

LLORENS
RAMBLA DE LES FLORS-30

EL MON DELS ESPECTACLES

TEATRE ROMEA

"Madre Alegría"

Comèdia en tres actes dels senyors Luis Fernández de Sevilla i Rafael Sepúlveda, decorat de Burmann, interpretada per la companyia titular del Teatre Lara, de Madrid, amb el següent repartiment:

Madre Alegría, *Concha Català;* Gloria, *Ana Maria Custodio;* Doña Mariquita, *Soledad Domínguez;* Sor Martina, *Irene Caba Alba;* Lola, *Angelina Vilar;* Angelines, *Julio Caba Alba;* Seña Consolación, *Matilde Galiana;* Sor Paula, *Carmen Villa;* Rosarito, *Jacinta Alenza;* Jacinta, *Amelia Noriega;* Don Leonardo, *Manuel González;* Señor Nemesio, *Gaspar Campos;* Curro, *Nicolás Rodríguez;* Tonito, *Vicente Moya;* Señor Ordóñez, *Antonio Torner.*

Un film ens donaria una visió de conjunt l'ambient com a element actiu, els personatges i l'acció; el teatre, en canvi, crea un ambient immòbil, enfoca l'objectiu cap a un recó, dos, tres recons, i ens ofereix les accions, i els personatges amb les seves reaccions sotmesos a un ambient que surt del marc de l'escenari. Així, un film tret de "Sor Alegria" seria potser una cosa més moguda, més àmplia, però no pas més concentrada.

En l'obra dels senyors Fernández de Sevilla i Sepúlveda ens trobem a la Casa de Maternitat de Madrid, una casa àmplia, gairebé un palau per als infants que s'hi acullen. Però no hi veiem els infants. Els asilats que coneixem i que es mouen davant de nosaltres són ja adults, joves a punt de llançar-se a la vida, i un vell ja al final de la corba. I tant els uns com l'altre, com el director i la mare superiora, es troben bé en aquell món, dirieu, d'excepció, i estimen l'indret i la vida que hi porten. Però l'estimen, naturalment, perquè la superiora, "Madre Alegria", i el director, Don Leonardo, han sabut fer d'aquell lloc una mena de paradís. Però no pas un paradís artificial — en el sentit recte de la paraula —, sinó que simplement han sabut governar tots aquells xicots i xicotes, fins aquell vellet, el senyor Nemesio, com un pare i una mare, com una mena de matrimoni ben avingut i amb molts fills. I els fills, dintre aquesta gran família, tenen i resolen els seus problemes; tenen les seves ambicions i els seus somnis, i fins les seves manies. Glòria, per exemple, s'ha ficat al cap que és filla d'una gran senyora. Com que ella i les seves amigues estan ocupades a l'administració — l'acció hi té lloc tots tres actes — ha vist les seves dades al fitxer, i ha trobat que havia entrat a la casa vestida amb gran luxe. La tasca de la superiora és treure-li del cap aquestes cabòries, però qui les hi treu és un xicot, també de la casa, que, protegit pel director, ha acabat la carrera de metge, i ha guanyat una plaça a la institució. Aquest idil·li portarà, però, unes baralles entre la superiora, que es considera mare de la noia, i el director, que se sent pare del noi, perquè han descobert que l'aristòcrata xicota és simplement filla d'una entretinguda, i al director no li agrada per al seu *fill.*

La mare de la noia, però, la reclama, i en la lluita que s'entaula entre ella, que l'ha posada al món, i l'ha abandonada i l'altra que l'ha recollida la primera nit de guàrdia que féu a la Casa, i l'ha feta dona, una de les escenes millors de l'obra, venç la mare espiritual, i el director cedeix. El metge i la xicota es casaran, i la mare, per veure la noia, trobarà l'expedient d'oferir un dot a la que es casi primer, que, naturalment, serà la seva filla. En l'entrevista la noia li treu totes les il·lusions que s'hagués pogut fer: la seva veritable mare és Madre Alegria, i si es presentés la que l'abandonà no la reconeixeria.

Al costat d'aquesta parella — en realitat no és la parella d'enamorats, sinó la de mares — n'hi ha una altra, d'enamorats aquesta. La noia que, per sortir al món, es casarà amb un pagès sevillà que ha anat a vistes que, tot i ésser un tipus grotesc, la conquista amb la seva gràcia i el seu cor. Aparentment sembla que sigui aquesta parella la que doni l'acció a la comèdia, però per sota hi ha el corrent de l'altra, més profund.

Veiem, en el segon acte, una escena de festeig, amb una monja que els vigila i que els parla en calor quan els altres ho fan per despistar-la, que és deliciosa. I hi ha també el tipus del senyor Nemesio, un vell de vuitanta anys, el fuster, que no s'ha amagat mai de la Casa i que se sent avi de Mariquita, i fa totes les rebequeries imaginables en veure que el vol abandonar per un marit, però al final tot s'arranja, i fins anirà a passar temporades amb el matrimoni. El diàleg, bo i cenyit; res de xerrameca, quan no s'ha de dir res, una pausa, curta o llarga, però plena d'intenció, diu més que les paraules; no hi ha discursos, i, sense haver-hi una acció molt moguda, arriba a produir-ne tot l'efecte gràcies a l'economia de les paraules, que n'augmenta la seva intensitat. Dos actes perfectes i ho serien tots tres si no semblés que en el darrer els autors haguessin sentit com fatigats de l'esforç o com si no haguessin tingut prou fe en la marxa dels anteriors i haguessin volgut animar el darrer donant-li un to de comèdia lleugera.

Una bella comèdia, amb tot, i molt ben representada. A notar, Concha Català, Soledad Campos i Nicolás Rodríguez. Al final de cada acte els actors foren cridats repetidament a escena.

EDEN CONCERT
Nou de la Rambla, 12 - Telf. 10623
El primer Music-hall d'Espanya
40 artistes noves a Barcelona, 40
Avui, grandiós debut
JULITA REYES
La mujer chic
La vedette internacional. Cançons en espanyol, francès i italià. Procedent dels grans coliseus d'Europa. Espectacle nou a Barcelona. Presentació fastuosa
Orquestrina THE HAPY JAZZ

Inauguració de temporada al Nou

El bariton Marc Redondo assoleix un triomf amb "El cantante enmascarado"

Quan una companyia lírica porta, com a figura cabdal, un cantant del prestigi i les facultats de Marc Redondo, és lògic que els autors escriguin les obres pensant en ell.

No cal gairebé advertir, doncs, que el mestre Díez Giles, que ha fet la música de *El cantante enmascarado* — obra amb la qual ha inaugurat el Nou la temporada — s'ha preocupat que Marc Redondo pogués lluir-se. No cal advertir tampoc que el senyor Serafí Adame, que ha compost la lletra, ha tingut especial interès a oferir situacions musicals al seu company.

El cantante enmascarado, però, no dóna gens la impressió, tot i així, d'ésser una cosa obligada. Aquest és el seu primer mèrit. El llibre es desenvolupa amb extraordinària fluïdesa i amb una admirable ponderació dels elements còmic i sentimental, indispensables sempre en aquesta mena d'obres, i la música, a desgrat de recordar en alguns moments passatges coneguts, és remarcable per la seva qualitat, tant en el seu aspecte melòdic, com en el de la seva teatralitat. És una música hàbil, però sense concessions fàcils. És una música expressiva, sucosa, agradable. Tothom estarà d'acord a considerar que el mestre Díez Giles ha escrit, aquesta vegada, la seva millor partitura.

L'argument? El títol mig l'indica. Un cantant que s'exhibeix sota una màscara. Es tracta d'un noble arruïnat, un noble que està enamorat d'una senzilla xicota del poble on resideix i que, per guanyar-se la vida, se'n va amb una companyia ambulant. En aquesta companyia treballa una antiga amiga del noble, i, com és de preveure, entre aquesta i la senzilla xicota del poble esclata un conflicte sentimental.

El cantant és Marc Redondo. La xicota del poble és la nova artista Amalia Pardo. L'antiga amiga del noble és Eugènia Galindo. De més a més, intervé en l'acció — que passa a Alemanya, al segle passat — un poeta de camp que va contínuament amunt i avall enredant la troca. Aquest poeta és l'actor Antoni Palacios. I encara hi surt més gent. Però de menys importància per a la bona marxa de l'opereta. Les figures principals són les quatre esmentades.

Marc Redondo assolí un èxit clamorós. El públic, que omplia el teatre a vessar, l'aplaudí sense cansament. És Marc Redondo, avui, el primer baríton dintre aquest gènere, i si algú ho dubtés se'n convenceria escoltant-lo i veient-lo en *El cantante enmascarado*. El duo amb la tiple i la romança del primer acte i el duo i el brindis del segon, entusiasmaren els espectadors.

Amalia Pardo confirmà, amb la seva actuació, les bones referències que es tenien d'ella. Eugènia Galindo i Antoni Palacios, excel·lents.

La resta de la companyia, molt ben conjuntada. Seríem injustos si no assenyaléssim, d'una manera especial, el treball de la característica Leonor Esteve i de l'actor senyor Baena.

Els figurins, de Sousa, d'un gust exquisit, i el decorat, de Morales, molt ben rescit i entonat.

Què més? Aplaudiments, aplaudiments... Tants aplaudiments com vulgueu. Números repetits, discursos al final, rostres de satisfacció... — R.

PRONTO HAROLD FOX

CLEOPATRA
DIRECTOR CECIL B. DE MILLE
FILM CUMBRE DE LA MARCA CUMBRE
Paramount

Associació de Cultura Musical
Concert inaugural. Dia 26 de setembre, nit, a les deu.
PALAU MUSICA CATALANA
Presentació del
Quartet de Corda de Barcelona
En propers concerts:
actuació per primera vegada a la nostra ciutat dels eminents pianistes
Josep Hoffmann
— i —
Serge Rachmaninoff
Exclusivament socis de
Associació de Cultura Musical

ES TANCARAN ELS CINEMES?

L'impost del set i mig per cent

Un interviu amb el senyor Pere de Vallescar, president de la Cambra de Defensa Cinematogràfica : Els impostos que graven el cinema : Les solucions proposades

El dimarts darrer informàvem al lector dels acords presos per l'assemblea de la Cambra de Defensa Cinematogràfica, que convocà per a tractar la qüestió de l'impost del 7 ½ %. El problema és de prou importància perquè hi dediquem la nostra atenció, i és per això que hem cregut interessant demanar al senyor Pere de Vallescar, president de l'esmentat organisme, una explicació més extensa d'aquest plet del que la poguérem donar en la de la dita assemblea.

Ens estalviarem per a nosaltres i les estalviarem al lector tota mena de dades psicològiques i personals del senyor Vallescar. Altrament, és prou conegut en el món del nostre cinema perquè siguin necessàries per aclarir o ajudar la nostra tasca informativa.

* * *

Hem estat rebuts al despatx de la "Ufa", d'un modernisme molt adient al d'aquells films de Fritz Lang que ells distribueixen.

Està enfeinadíssim, i hem hagut d'aprofitar un moment que el telèfon l'ha deixat en pau per a exposar-li la nostra intenció, i tot seguit han començat les preguntes.

—¿Quins impostos graven en el negoci de pel·lícules a més d'aquest del 7 ½ %?

—El negoci de pel·lícules té tota mena d'impostos que regeixen en els altres negocis: contribució, utilitats, maternitat, etc., és a dir, directament i indirectament els té tots.

—¿Com s'explica l'origen de l'impost del 7 ½?

—Fa cosa d'uns dos anys, se celebraren uns congressos de cinematografia, en els quals es llegiren xifres fabuloses reportades pel lloguer de pel·lícules a Espanya. Des d'aleshores els organismes oficials consideraren el negoci cinematogràfic com a un dels més florexents, sobre el qual un nou impost no fóra pas una gran càrrega, i aquest desig quedà plasmat en un decret que signà el senyor Carner, aleshores ministre d'Hisenda, que amb la dèria de la nivellació dels pressupostos el creà sense consultar-ho a ningú, malgrat l'existència d'entitats com la Mútua de Defensa Cinematogràfica.

—¿Quines disposicions es donaren per a l'aplicació?

—De primer moment l'aplicació d'aquest nou impost fou feta amb efectes retroactius, resultant així que comprenia contractes estesos amb anterioritat, en els quals, com és natural, no s'hi havia comprès el nou augment. Les nostres primeres gestions donaren per resultat l'obtenció de l'anul·lació de la retroactivitat.

—¿El percentatge d'aquest impost sobre què és aplicat?

—Aquest set i mig per cent s'aplica sobre el producte brut del lloguer. D'aquesta manera es dóna àdhuc el cas que una pel·lícula concedida en exclusiva regional i el concessionari la redistribueix en altres exclusives, resulta que a cada nou contracte ha de pagar el 7 ½ % d'impost; no cal dir que això representa la desaparició de les petites distribuïdores regionals. Aquest impost ve a ésser, per a una distribuïdora cinematogràfica d'un capital d'un milió de pessetes, d'unes setanta-cinc mil pessetes. A més, el gir d'una casa acostuma a ésser d'unes tres o quatre vegades més que el seu capital, i heu's ací que tenim una càrrega d'un trenta-cinc per cent sobre el capital.

—¿Coneixeu cap impost semblant que regeixi a l'estranger?

—No, enlloc del món.

—¿Existeixen a Espanya impostos semblants?

—Cap; únicament podria anomenar el 3 % que grava els articles de luxe, com joies, automòbils, etc.; però aquest, igual que els que tenen els empresaris, van a càrrec del públic. A més, el cinema és un espectacle netament popular, que ningú no pot discutir, i en canvi resulta que paga d'impostos igual que les desaparegudes cases de joc.

Però això no és tot, hi ha més. Quan un llogater adquireix una pel·lícula no sap mai si agradarà o no, és quelcom que no pot endevinar-se. En canvi, en tots els casos l'impost existeix, i d'aquesta manera tenim un impost que grava les pèrdues en el cas que el film no sigui acceptat pel públic.

Encara tenim una altra càrrega, que és la de la Llei del Timbre, que ens obliga a timbrar tots els contractes de lloguer. En el negoci de lloguer de pel·lícules existeix el "contracte Royalty", que, més ben dit, són dos contractes fusionats, un d'exclusiva en l'explotació i l'altre de lloguer de la còpia. Existeix, a més, el "contracte de lloguer" i la citada Llei del Timbre, que obliga a timbrar també les comandes i cartes, quan aquestes són d'acusaments de rebut.

—¿Quina representació té la Cambra?

—La Cambra és una entitat única i té comitès que la representen a Bilbao, València, Sevilla, Las Palmas, etcètera, que depenen d'ací i que estan disposats a complir els nostres acords, cosa que comprendreu fàcilment si recordem que la majoria de les distribuïdores de fora de Barcelona no són altra cosa que sucursals de cases d'ací.

—¿Les cases americanes estan representades per la Cambra?

—Les cases americanes formen part de la Cambra Sindical de Madrid, que accepta les nostres conclusions, si més no, perquè les nostres molèsties les comparteixen també elles, si bé en escala més petita.

—¿Quines relacions hi ha entre la Cambra d'ací i la Cambra Sindical?

—Excel·lents. Recentment s'ha sotmès a estudi un nou reglament per anar a la unió absoluta, amb certes autonomies regionals.

—¿S'anirà al tancament?

El senyor Vallescar, sense estranyar-se de la pregunta, respon:

—Això ho ha de contestar el Govern. Per la nostra banda hem ofert els nostres llibres per a qualsevulga revisió.

—¿El Govern de la Generalitat s'ha ocupat d'aquest afer?

—Molt, i amb molt interès. No s'ha tractat el problema d'una manera oficial, sinó que tant el senyor Gassol com el senyor Carner-Ribalta han viscut el problema i el coneixen a fons. El conseller de Cultura ha promès parlar-ne al Govern de Madrid en el seu pròxima viatge a aquella capital.

—¿El Govern central d'ara s'ha ocupat del problema?

—Sí, també, i el senyor Marraco ens ha atès molt cortèsment. Si plantegem el tancament ara, és perquè és aquest l'instant en què es confeccionen els pressupostos; per això donem tot aquest mes de temps en la recerca d'una solució, i si aquesta no es troba, el dia primer d'octubre es tancaran tots els cinemes d'Espanya.

—¿Quines solucions suggereix la Cambra?

—En primer lloc demanem que el Govern ens cridi a col·laborar amb els seus tècnics, i proposem dues solucions. Una és la d'un gravamen per cada còpia que de l'estranger arriba a Espanya. D'aquesta manera serien afavorits els tallers nacionals que s'haurien d'encarregar de l'edició de còpies. Una altra és la d'un impost gradual, però que fos també per a tothom, damunt de l'ingrés brut del lloguer: aquest sistema fóra de passada una garantia de control per a l'Estat; l'escala de graduació podria ésser fixada per un comitè mixt.

Finalment, com a president de la Cambra de Defensa Cinematogràfica, us prego que feu constar que en aquest afer la nostra entitat no ha de fer distincions entre socis i no socis, sinó que ha de tractar a tots com a companys de negoci.

FRANCHOT TONE
FOX
PAZ EN LA TIERRA
MADELEINE CARROLL

FOX
CHARLES BOYER
CARAVANA
ANNABELLA

ACTUALIDADES
INAUGURACIO
Proper dissabte, dia 22
amb programa
FOX
(Noticiari Fox sonor (en espanyol)
Califes Màgiques
El món on vivim
Aventures d'un cameraman
Dibuixos animats sonors Terry Toon
A MES
Assumptes educatius, instructius i documentals de les millors marques
ESPANYOLS
EUROPEES
AMERICANES

Amèlia Sánchez, Miss Madrid 1934

AMÈLIA SANCHEZ ORTEGA, miss Madrid 1934

Un oval perfecte i, en aquest oval, dos ulls negres immensos.

Una figura de línia elegant.

Amèlia Sánchez Ortega. Miss Madrid 1934.

Dona tota nervi, tota simpatia.

Artista.

Jove.

Artista i jove.

Madrilenya de veritat. Nascuda al carrer de Segovia, sota el Viaducte.

Però no madrilenya cent per cent. No és, Amèlia Sánchez, d'aquelles madrilenyes del *Amos, hombre!*

Canta.

—Cançons fines... És el meu repertori... — diu ella.

En la finor de les seves cançons, una punta de malícia. I un torrent de simpatia.

Amèlia Sánchez Ortega ha actuat aquests dies darrers a l'Edèn Concert. Farà ara una *tournée* per Catalunya.

Anirà a Girona, a Olot, a Reus...

—No vull moure'm d'aquest país — declara.

Els barcelonins l'han acollida amb el màximum d'afecte.

¿Per què Amèlia Sánchez no ha de trobar també aquest afecte fora de Barcelona?

C. O.

SALO CATALUNYA
Una bella opereta en espanyol
GRANADEROS DEL AMOR
con RAOUL ROULIEN
y CONCHITA MONTENEGRO
PRODUCCION FOX EN ESPAÑOL
Un idil·li a les valls del Tirol

D'UN FILM A L'ALTRE

* Ningú no podia preveure que "Florelle", la protagonista de tantes comèdies alegres, en un paper tan dramàtic com el de la mare dissortada de Cossette, en fes una creació.

Fantine, que en la primera part de "Los miserables" és una dona jove i bella, plena de somniadores esperances, es troba a Montreuil-sur-Mer, arran del seu comiat de la fàbrica on treballava, en la misèria, i amb la càrrega de la seva petita Cossette. La transformació física de Fantine, en aquesta segona i darrera etapa de la seva vida i de la seva decadència moral, és esplèndida. Solament el talent de "Florelle", les seves multiformes facultats d'actriu és capaç d'explicar-ho.

* Jeanette Mac Donald se'ns presenta per primera vegada sota la marca de Metro Goldwyn Mayer junt a Ramon Novarro, en una pel·lícula plena de joventut, titulada "El gato y el violín".

Metro Goldwyn Mayer ha volgut destinar a tan digna estrella un paper digne, en el qual pogui lluir la seva bellesa i les seves facultats vocals.

Poques persones saben que el contracte formulat per Metro Goldwyn Mayer amb Jeanette Mac Donald, va tenir el seu origen a Barcelona, en ocasió de la seva estada en aquesta ciutat l'any passat, circumstància que no ha oblidat la gentil cantant.

"El gato y el violín" es presentarà per primera vegada a Espanya al Cinema Urquinaona amb motiu de la reobertura d'aquest saló, per a inaugurar la temporada que comença.

* Fox comença de manera excel·lent la temporada. Es presenta gairebé simultàniament en tres locals. Al Catalunya, amb "Granaderos del amor"; al Fèmina presentarà "El primer amor", interpretat per Janet Gaynor i Charles Farrell. Demés al cinema "Actualitats" es projectarà l'acreditat material informatiu "Fox Movietone". En resum, un bon principi.

Excelsior
BAR DANCING
(Als baixos del Music-hall)
EL SALO DE MODA
De 10'30 a 1: Selecte Music-hall.
D'1 a 4: Gran Cabaret
Avui, inauguració de la temporada.
A l'escena i a la pista, 3 grans debuts, 3: RAY DE CASTRO, ballarí acrobàtic; BEA EGERWARY, ballarina excèntrica acrobàtica; DOLLY AND JACK, parella de balls fantàstics
Atraccions noves a Espanya. Al Dancing Bar, a més, 2 orquestres, 2, altres atraccions

LA MUSICA

La propera temporada de concerts

L'actuació de l'Associació de Cultura Musical

El "Quartet de corda de Barcelona", integrat per elements tan valuosos com Martí Cabús, Joan Farreroms, Claude Agell i Santa, Sagrera

Estem en vigílies de la temporada de concerts. Les nostres associacions de música s'afanyen a preparar llurs audicions en noble competència. Aquesta competència farà que els aficionats a la música puguem gaudir del goig d'escoltar artistes d'una valor extraordinària. A la tasca meritíssima que venien desenvolupant la "Càmera", l'"Obrera" i el "Patronat Pau Casals", avui podem afegir-hi les "Audicions Íntimes" i la "Cultural".

El mestre Frank Marshall

Creiem d'interès assabentar els nostres lectors del que es prepara per al vinent curs de 1934-35. I encetarem la nostra informació per l'entitat que primer començarà les seves tasques: l'"Associació de Cultura Musical". Ens dirigim a casa del Mestre Frank Marshall, delegat a Catalunya i president de la Junta del Patronat a Barcelona d'aquesta Associació.

Som rebuts amb aquella simpatia tan característica en el notable pianista català, i, sense preàmbuls empalagosos, comença el nostre interrogatori. Amatent, el mestre Marshall ens diu:

—El primer concert de l'"Associació de Cultura Musical" tindrà lloc el dia 26 d'aquest mes. Som, per tant, els primers a començar. Aquest concert ha estat encarregat al "Quartet de corda de Barcelona", integrat per elements tan valuosos com Martí Cabús, Joan Farreroms, Claudi Agell i Santa, Sagrera, que, com sabeu, pot anar de bracet amb els millors de l'estranger. Hem tingut un màxim interès en què el concert inaugural fos com una mena d'homenatge als nostres artistes cobla... No obstant, oferim als nostres associats — cada dia més nombrosos — el millor que hi ha al món en l'art de la música; però, sense oblidar mai que també a casa nostra tenim artistes excel·lents. Vet ací el per què que sigui aquesta prestigiosa agrupació instrumental catalana l'encarregada d'obrir el curs d'aquest any.

—I de fora, què ens donaran?

—Quant a artistes estrangers, per ara, sols us puc avançar que actuaran en els nostres concerts dos artistes de reconeguda competència i que encara no són coneguts a Barcelona. Em refereixo als eminents pianistes Josep Hofmann i Serge Rachmaninoff, considerat aquest com un dels millors pianistes del món, ultra ésser compositor.

—Aquests artistes deuen cobrar molt?

—Molt; són tan costosos que resulta un veritable sacrifici el fer la seva presentació, que creiem serà apreciada pels nostres associats.

—Res més?

—Sí; dintre el pla general, que devos que actuaran a l'"Associació de Cultura Musical" artistes i agrupacions de tan positiva fama i tan alta qualitat, com són Rubinstein, Mischa Elman, Segòvia, "Quartet Lener" i l'"Orquestra Clàssica de Barcelona" amb un gran solista.

El número de concerts a fer serà d'uns quinze, com a mínimum, en deu mesos. Això no vol dir que probablement arribem a vint, o sigui a raó de dos concerts mensuals. Les audicions tindran lloc al Palau de la Música Catalana, i procurarem per tots els mitjans, i sense regatejar sacrificis, superar la tasca que fins ara hem portat a cap. Demés, s'ha de tenir en compte que tots els artistes que actuaran a l'"Associació de Cultura Musical" ho faran amb caràcter d'exclusiva.

Amb un somriure, el mestre Frank Marshall clou aquesta conversa per parlar-nos d'altres projectes, força interessants també, dels quals no correspon, però, parlar-ne avui.

EL NEGRO QUE TENIA EL ALMA BLANCA
LA PELICULA DEL AÑO

FEMINA
El dissabte vinent, dia 22
Inauguració de la temporada
ESTRENA
Janet GAYNOR
Charles FARRELL
James DUNN
Ginger ROGERS
PRIMER AMOR
FOX
El retorn de la "parella ideal"

Coliseum
Inauguració
AMB
Maurice CHEVALIER
EL MODO DE AMAR
ANN DVORAK
EL TEMA MES INTERESSANT pel més EXPERT I SIMPATIC dels professors
ES UN FILM PARAMOUNT

ELS ESPORTS

FUTBOL

EL CAMPIONAT DE CATALUNYA

EL PROLEG

Després del descans de l'estiu — necessàriament molt curt — cada Club ha tret ... dels seus jugadors, els ha fet ... una estona per sobre del camp ... ha posat una pilota als peus per- ... s'espolsessin el rovell del repòs. Des- ... de tot això, s'ha vist com cada ..., perquè és una cosa irremeiable, que ... equips tenien alguns defectes, que ca- ... conjuntar-los i omplir alguns buits.

... finides les vacances dels jugadors, en- ... dors i directius, tothom s'ha posat ... a l'obra i, abans del primer partit ... campionat, s'han efectuat alguns xocs ... compromís, per tal de veure de ... feu coixejava l'equip.

I dins de la nostra primera categoria ... després de les incidències de Madrid, ... van posar en perill el Campionat ... Catalunya, avui, per primera vegada ... la temporada que comença, els equips ... ocasió veritable de saber fins ... poden arribar i si els més poderosos ... els més modestos, o si el cas ... l'any passat es repetirà produint-se ... anormalitat que un equip mo- ... com el Sabadell guanyi dos equips ... consagrats com el Barcelona i l'Es- ... panyol.

De tots els nostres Clubs, els que han ... reformes més importants han estat ... Barcelona i el Sabadell. Sobretot el ... primer s'ha procurat el concurs de di- ... jugadors joves i ja consagrats ... poden produir aquella transformació ... des del desgraciat viatge a Amè- ... rica s'ha fet indispensable.

... a l'acabament de la temporada an- ... vam poder veure un Barcelona qua- ... transformat. Les encertades actuacions ... Arana, Morera, Raich i Escolà ens ... fer viure uns últims partits més in- ... que tota la llarga temporada ... escomiadaven. I després d'un mes i ... de repòs, en la seva primera pre- ... oficial al públic ens han fet ... el joc d'un element que havia me- ... la confiança unànime de tota la ... i de l'entrenador del Club blau- ... Ens referim, naturalment, al mig ... Berkessey.

Un partit, el primer, mai no ha de ... una prova definitiva, i més si ... en compte que Berkessey és hon- ... aclimatat a París i trasplantat re- ... a Barcelona. Tot i això, tret de ... lentitud de moviments, no va ... perquè és precís en el passar ... joc d'atac molt bonic. Ens va fer ... Loewinger, fins i tot per la ... semblança física. A ningú més que ... un mig-centre convé la confiança de ... perquè les seves qualitats — que ... excel·lents — puguin desen- ... lliurement als nostres camps. ... El primer partit del dia 11 de se- ... tembre, es van advertir de seguida dues ... que el Barcelona té un equip ... joves i de categoria i que cal ... una mica d'ordre a la davantera. ... quals juguen tres davanters centre. ... Morera a interior, on per la ... mobilitat s'adapta bastant bé, al ... el més natural sembla que és ... Raich, que en els partits que va ... la temporada darrera va guanyar- ... el lloc merescudament. Escolà, en can- ... disposant-se d'altre interior dreta, ... juga al costat de Vantolrà.

No és possible fer gaires pronòstics ... al rendiment dels elements del ... Barcelona, però si ens fixem en els pre- ... dels anys anteriors, tenim por ... Vantolrà no arribi a poder jugar ... els partits de la temporada, per- ... la seva resistència física sembla infe- ... a l'enorme esforç que això repre- ... senta.

La gran quantitat de públic que va as- ... al primer encontre de la tempo- ... justifica les més optimistes esperan- ... per mica que els equips respon- ... aquest any, fuguem un rendiment de ... extraordinària afició que el futbol ha- ... desvetllat a Barcelona. Les causes ... del gran públic, o sigui ... que no hi assistia perquè el fut- ... agrada sinó que només hi va en les ... solemnitats, es poden remeiar per ... el primer Campionat que es juga ... interessant. L'anivellació de for- ... tres o quatre dels equips que ... part, tot fer el miracle desit- ... que torni a les Caixes del Club bona ... del diner després per a millorar els ..., els camps de joc i els entrena- ...

El públic, per la seva part, ha de fer ... petit esforç assistint amb regularitat, ... el seu escull és quasi sempre de- ... quan es tracta de fomentar el més ... dels nostres esports.

S. O. S.

Oviedo-Celta de Vigo.
Sporting Gijon-E. Corunya.

Copa Basca

Arenes-Atlètic de Bilbao.
Alavès-Donòstia.
Osasuna-Irun.

Equips probables per a avui

BARCELONA

Noguers, Zabalo, Arana, Guzman, Berkessy, Pedrol, Vantolrà, Raich, Escolà, Morera i Cabanes.

ESPANYOL

Fournier, Arater, Pérez, Martí, Soler, Cristià, Prat, Edelmiro, Iriondo, Padron i Bosch.

SABADELL

Macip, Morral, Blanch, Gràcia, Font, Mota, Perera I, Calvet, Gual, Barceló i Esteve.

El Campionat de Catalunya Amateur

Avui comença aquest Campionat amb els següents partits:

PRIMERA CATEGORIA
BARCELONA

GRUP A

Barcanona-Colomenca.
Fortpienc-Aragonès.
Atlètic Turó-Catalunya de les Corts.
Poble Sec-Santiveri.

GRUP B

Castellar-La Garriga.
Parets-Ripollet.
La Llagosta-Santa Perpètua.
Montmeló-Sant Fost.

GRUP C

Hospitalet-Santfeliuenc.
Foment-Esparreguera.
Santboià-Joventut.
Cornellà-Santjoanenc.

GRUP D — COSTA

Mataronina-Popular.
Vilassar de Dalt-Premià.
Arenys de Munt-Masnou.
Vilassar de Mar-Alella.

GRUP E

Tramvies-Garcia.
Coll-Blanc-Arenes Batlló.
Florida-Torrassenc.

GRUP F

Americà-Ràpids.
Alcàzar-Atlètic Poble Nou.
Gladiador-Cros.
Smoking-La Pansa.

Grup G

C. A. D. C. I.-Federació Alumnes.
Atlètic Barcelona-Mediterrà.
Calaveres-París.

Els partits dels grups A, B, C, D. i E es jugaran a la tarda, i els dels grups F i G, al matí.

Partits a profit de la Mutual Esportiva de Catalunya

Avui, diumenge, es jugaran els següents partits amistosos a profit de la Mutual Esportiva de Catalunya:

Terrassa-Sants.
Martinenc-Sant Andreu.
Granollers-Manresa.
Horta-Europa.
Calella-Iluro.
Santboià-Poble Nou.
Mollet-Sant Cugat.
Garcia-Anoia.

Els partits d'avui del Campionat super-regional

Catalunya

Barcelona-Júpiter. Valaka.
Sabadell-Espanyol. Samtiago.
Girona-Badalona. Casterlenes.

València-Andalusia-Múrcia

València-Betis.
Sevilla-Múrcia.
Hèrcules-Llevant.

Castella-Aragó-Cantàbria-Rioja

Valladolid-Madrid.
Saragossa-Nacional.
Madrid-Racing Santander.

Galícia

Racing Ferrol-Avilés.

BOXA

E C O S . . .

I ara què? — pregunten els que assistiren dimecres al matx Echevarria-Parisis i Toffes-Parisis, que els precediren. ¿Es que hom farà combatre ara Leperson amb Torres? No creiem que hi hagi necessitat de tanta "simetria" per tal de trobar l'adversari de Gironès que hom diu cercar. Seria tal vegada interessant d'oposar Echevarria a Torres i, més interessant encara, acarar per segona vegada Torres a Gironès, matx que hom va anullar després d'haver-lo anunciat. ¿Per què no es va fer aquest combat? Perquè Gironès, ens va dir Artero, va haver de suspendre el seu entrenament a conseqüència d'uns grans molestosos... Ara que Gironès ja està guarit, no veiem el motiu que pugui impedir la celebració d'una revenja tan interessant. Torres és, fet i fet, el pes ploma que ha demostrat trobar-se més prop de Gironès. Recordem llur primer combat. Quant a Augier, que, juntament amb Gironès, ha estat nomenat candidat al títol de campió d'Europa dels pesos ploma, actualment vacant, hom sap que a conseqüència d'una lesió no podrà boxar fins d'aquí a un parell de mesos.

* * *

Les facècies i altres excessos a què es lliurà Max Baer en el curs del seu combat amb Primo Carnera, obeïren, més que al seu natural xiroi, segons llegim a la premsa americana, a què hom li féu ingerir, durant la lluita, determinades drogues. En un banquet que hom organitzà al seu honor, sembla que Max Baer va declarar que durant les quaranta-vuit hores que seguiren el combat es va trobar força malament, sofrint intens mal de cap a causa de l'estricnina que hom el va obligar a prendre durant la lluita. Aquestes paraules, reproduïdes en un diari americà, han estat més tard desmentides pel bell Max, el qual va explicar que en lloc d'estricnina volia dir xereç barrejat amb amoníac. "Vaig haver d'empassar-me aquesta mixtura entre els segon i tercer rounds", ha precisat Baer. Tot plegat sembla posar en evidència que Max Baer fou drogat i que els seus acudits, els seus riures i les seves passes de dansa durant la lluita obeïren a aquesta causa.

Cal afegir a això que, segons persistents rumors, Primo Carnera es trobava, pel seu cantó, completament embriac dalt del ring, i que si l'enquesta que fou feta després del combat per la Federació italiana no ho posà de relleu, fou perquè els encarregats de fer-la, amb el fi de cercar atenuants a la desfeta del gegant, consideraren aquest "detall" absolutament contrari a llur finalitat.

Ara bé: recordem que el *doping* dels boxadors està formalment interdit pels reglaments, i que aquesta prohibició ha esdevingut en l'actualitat lletra morta, com poden comprovar tots els que assisteixen als combats i observin que ningú tracta d'inquirir què és el que hom dóna a beure i empassar als boxadors entre round i round.

* * *

Kid Tunero, segons llegim a la premsa francesa, es torna a trobar en forma. Després del seu combat amb Candèl, en el qual va resultar batut per punts, el cubà ha estat oposat a Radaelli, i la seva actuació ha estat molt elogiada; el seu adversari es va veure obligat a abandonar abans que finissin les deu represes estipulades. Amb el temps, Kid Tunero podria esdevenir un digne adversari d'Ignasi Ara. El combat que aquests dos boxadors disputaren a la plaça de braus Monumental i que fou fallat nul, va ésser titllat d'insincer per tal com hom va veure Tunero afluixar així que a les primeres represes va aconseguir posar Ignasi Ara en dificultat. De manera que, si en el seu pròxim combat Tunero confirma els elogis que ara li dediquen, un segon combat Tunero - Ara resultaria indicadíssim, sempre i quan, naturalment, els dos pugilistes es comprometessin a no fer altra cosa que boxar per a vèncer.

* * *

Hom anuncia per al dimecres vinent a l'Olympia la celebració d'un matx que acararà Ignasi Ara a Tino Rolando. Fa temps que no hem vist Ignasi Ara a Barcelona; el seu darrer combat data del dia en què a l'Estadi, amb ocasió de l'encontre entre Paulino i Schmeling, fou oposat al gran Costas Vasis. Ara, en aquella ocasió, féu un combat força mediocre, és a dir, un combat inferior al que hom esperava que faria, donats la seva vàlua i els seus mereixements. Més tard, Ara s'ha dedicat a escumar els rings de províncies, i hom l'ha vist darrerament a Palma de Mallorca i a Múrcia boxar amb adversaris de segon i tercer pla, sense desvetllar l'entusiasme del públic. A Múrcia, el seu adversari fou el mig-fort de segona sèrie Kid Yansour, al qual l'aragonès aconseguí vèncer per punts amb més penes que glòria. El combat que lliurarà dimecres a Tino Rolando servirà, doncs, per a demostrar-nos si Ignasi Ara es troba o no es troba en forma, respecte del qual particular nosaltres, mentre no ens siguin donades noves dades, no podem ésser optimistes.

Tino Rolando és un mig-fort italià el qual la temporada passada va boxar moltíssim a París, ocupant gairebé constantment el primer o el segon lloc del cartell, en vetllades ordinàries. Això sol sembla assenyalar-lo com un digne adversari de l'aragonès, el qual tindrà en Primo Rolando un contrincant d'una categoria superior a tots els que ha combatut darrerament, encara que inferior als Thil i Anderson, que també han boxat amb Ara.

* * *

Freddie Miller, campió del món dels pesos ploma, acaba d'arribar a Liverpool, on, el proper dia 30, defensarà el seu títol davant de Nel Tarleton. El vencedor d'aquest combat podria ésser oposat més tard a Josep Gironès. Què hi diu el senyor Gasa?

* * *

Jack Petersen, que acaba de vèncer Larry Gains per abandonament en 13 represes, serà campió del món, diuen els crítics anglesos en comentar la seva darrera victòria. Es veu, de totes maneres, que els anglesos, antes vegades decebuts en el que va de segle en el seu ideal que el títol de campió del món dels pesos forts passi a un anglès, aquesta vegada volen anar amb peus de plom. En conseqüència, demanen ara que hom oposi Petersen a Steve Hamas o a Schmeling.

* * *

Hom no sent a parlar fa dies de Paulino ni d'Isidoro. El matx que el primer havia de fer amb Primo Carnera a Buenos Aires sembla que s'ha tornat aiguapoll. Quant a Isidoro, que en el seu darrer combat féu matx nul amb l'alemany Schoenrat, a Hamburg, fa ja molts dies que no llegim el seu nom als diaris. No creiem pas que Isidoro sigui oposat a Schmeling com n'existia el projecte fa un mes i mig, car la celebració d'aquest matx implicava una victòria d'Isidoro sobre Schoenrat. Fet i fet, els matx més interessants que hom podria fer a base d'aquests dos pesos forts bascos, era el que els acararia als dos. Un Paulino - Isidoro, per al campionat d'Espanya dels pesos forts, serviria, si més no, per aixecar els ànims dels paulinistes, car, segons pensem, Paulino n'eixiria vencedor. El senyor Gasa sembla que té el projecte d'acarar Isidoro al belga Pierre Charles. No és pas un pla descabellat, però què voleu? Un Paulino - Isidoro continuarà essent el matx de pesos forts a celebrar a la Península que més incentius oferei.

CRITIAS

ROLANDO - ARA AJORNAT

Segons una nota que ens trameten els organitzadors d'Olympia Ring, el matx entre Ignasi Ara i Tino Rolando, que s'havia de celebrar el dimecres vinent a l'Olympia, s'ha hagut d'ajornar en virtut d'haver de complir l'italià un compromís adquirit amb anterioritat... En conseqüència els empresaris posaran en planta dimecres una reunió a base de boxadors que els organitzadors qualifiquen de "joves asos". En una altra edició donarem llurs noms.

OBIE WALKER VA VENCER SCHOENRAT

A la reunió celebrada abans-d'ahir a París Obie Walker el pes fort negre que ha guanyat fins ara tots els seus adversaris abans del límit, va obtenir un resultat semblant davant de l'alemany Scroenrat, el qual va abandonar a la cinquena represa. No obstant, el negre no va acabar de convèncer.

A la mateixa reunió Humery va batre el Boy O'Casey per inferioritat, i Anderson i Lebrize feren matx nul.

Els esports a les Balears

Història, vida i miracles de la natació mallorquina

Els darrers campionats peninsulars de natació celebrats a la piscina de Montjuïc amb un esplendor mai vist van revelar-nos els mallorquins com un valor digne de tenir en compte en les vinents competicions.

Els balears, i puntualitzant els mallorquins, en els darrers anys, es van posant en tots els aspectes ciutadans al costat dels catalans continentals. I entre aquests aspectes nosaltres hi posem els esportius.

L'esport a les Balears va entrant a poc a poc. El mallorquí, especialment, no té la "flamarada" dels altres pobles mediterranis, i és potser per això que abans de decantar-se per una cosa determinada hi pensa, la sospesa ben bé... i hi torna a pensar. Si el resultat d'aquest exercici de l'intellecte és positiu, podeu estar segurs que s'hi llancen de cos i ànima.

Això ha fet possible que avui el Foment de Turisme de Palma de Mallorca hagi aconseguit decantar tota la població de l'illa cap al turisme, després d'haver comprovat aquesta població que el turisme ben emmenat és una font d'ingressos inesgotable.

Permeteu-nos un senzill incís, allunyant-nos de la natació mallorquina.

En aquests moments, la "manera de treballar" dels agents encarregats de perseguir aquest "papu" de l'espionatge està esgarriant la cria, diemho així, del Foment del Turisme de Palma. En una paraula, està submergint les Balears amb tots els seus tresors.

El procedir d'algun, o alguns, dels agents esmentats ha permès de poder llegir en una revista francesa un anunci a peu de pàgina, i en lletra cursiva, com aquest:

"**En Espagne.** — Campeurs, canoeïstes, attention!!... en ce moment il vaut mieux choisir d'autre villégiature que les Iles Baléares où de nombreux Français ont été tracassés par les autorités espagnoles: interdiction de faire du canoe, vérification de passeports toutes les deux heures, etc...; les carabiniers ont la phobie de l'espion et du contrabandier et assimilent tous les touristes à des malfaiteurs."

¿Quina contesta voleu donar a les anteriors ratlles, mentre hi hagi un Govèrn que pateix mania persecutòria?

* * *

La Federació Balear de Natació s'ha fet també sense els mallorquins. Ja els fa emplenar piscines.

Fa molt de temps que la natació esportiva és practicada a Mallorca. Hom no la va oficialitzar, però, fins l'any 1929.

Els palmesans, de bell antuvi, es permeteren el luxe de tenir un cisma, i amb aquest dues federacions i un parell de campionats. Dues federacions, una de les quals, l'oficial, l'adherida a la Federació Espanyola de Natació Amateur, no tenia ni un sol club afiliat.

Va passar el temps, aquell temps que porta aquell vel que tot ho fa oblidar, i les aigües trangolades de la natació mallorquina es van calmar.

—I avui — ens diu l'entusiasta Eduard Llompart— el navili de la nostra natació porta el millor rumb de la rosa dels vents.

Efectivament, pel que va semblarnos, la Federació Balear de Natació està ben assentada, i té al seu davant un esdevenidor encoratjador. Pep Maria Ponsetí, Eusebi Minguell, Eduard Llompart i d'altres són els seus animadors.

Per ara compta amb cinc clubs: C. N. Palma, Club Regates, Club Espanya, C. N. Barberà i C. N. Mallorca.

Enguany hi ha 175 nedadors amb les corresponent llicències.

Entre ells n'hi alguns prou coneguts dels nostres esportius, tals com Carles Mann, alemany, resident simultàniament a València i a Palma. En 1930 va firmar la llicència pel C. N. Palma, del qual no s'ha mogut. Abans havia jugat en els primers equips de water-polo d'Alemanya i de França. L'any passat es va destacar en el dors, i en uns relleva-ments 3 per 50 metres estils va quedar, a uns pams, de Brull. Enguany, a Montjuïc, ha triomfat en aquest estil, i ha assolit el títol de Campió peninsular.

—I això que no s'entrena mai aquest atlot —exclama un company seu—. Corre sense preparar-se. Només s'entrena en water-polo.

En aigua salada és un bon nedador Joan Rubió, amb bon sprint, però amb manca de tècnica en els viratges. En els campionats peninsulars celebrats a Madrid va fer 1 m. 25 s. darrera Martí, del C. N. Barcelona. Enguany va fer 1 m. 23 s. 7-10. Els seus nervis i el seu amor propi l'han fet produir-se, algunes vegades, ben rarament.

Jaume Cervera, l'especialista mallorquí de fons, vencedor de les primeres travessies del Port de Palma —la d'enguany encara s'havia de celebrar en el moment de prendre aquestes notes, i a la qual Cervera no podia participar per una desqualificació reglamentària—, és l'heroi considerat invencible entre el jovent esportiu de Palma.

La manca de competidor fa que aquest xicot no trobi l'estímul necessari per a avançar. Encara que sigui especialista de fons és el recordman mallorquí dels 50 metres amb 30 s. 3-10.

Assenyalem també Rover, jovenissim, però el veterà de la natació de l'illa. Estil magnífic en el crawl. Fa 1 m. 10 s. 6-10, en els 100 metres. Afegim-hi Josep Lluís Riera, en *mig fons*; Eduard Prada, *en braça*; Andreu Guàrdia, Albert Moreiras, Valentí Prada, etc.

En la *natació femenina*, destaca Carme Guàrdia, d'onze anys. Sotscampiona peninsular de braça.

Quant a piscines, actualment a Palma n'hi ha tres. Una de 25 per 8 metres d'aigua salada, avui arreconada. Una altra de 45 per 16 metres, de l'element militar, d'aigua dolça, més per a "banys d'asiento", per la seva pèssima tècnica constructiva, que no pas per a fer-hi proves de natació. I una tercera a la Ciutat Jardí, de 33 per 14 metres de llargària i amplada i de 1 per 4'5 metres de fons; veritable piscina, de propietat particular, però posada galantment sota la tutela de la Federació Balear de Natació. Aquesta magnífica piscina està en candidatura davant la de València per tal de celebrar-hi els vinents Campionats peninsulars. Si els valencians no poden garantir un vint-i-cinc per cent del recaptat enguany a Montjuïc, és gairebé segur que Palma s'emportarà la idem.

Hi ha el projecte, bell projecte, de construir una piscina coberta enmig de la ciutat.

En un festival celebrat aquest estiu amb el Club Canoé, de Madrid, van acudir unes mil persones a la piscina de la Ciutat Jardí, malgrat estar aquesta situada a quatre quilòmetres del centre de Palma, malgrat fer pagar quatre pessetes d'entrada —quantitat astronòmica per un espectacle esportiu palmesà— i malgrat la desqualificació de Cervera, Mann, Riera i Moreiras, que no hi prengueren part.

Els mallorquins reclamen un entrenador, puix que aquest faria molta feina entremig de la jovenalla entusiasta de Palma, d'Inca, de Felanitx, de Pollensa i d'Alcúdia.

A fora de la capital de Mallorca també hi ha afició a la natació.

A Pollensa hi ha inacabada una piscina molt "curra" en un parc d'esports, on hi ha enterrat prop d'un milió de pessetes.

A Inca estan treballant per tal de construir-ne una; al seu redós neixerà un Club de Natació.

A Felanitx i a Alcúdia també hi ha altres clubs que estan a punt de federar-se.

Com es pot veure, la natació mallorquina marxa portant el millor rumb de la rosa dels vents...

F. MARTIN I JULIA

Aviació

La primera avioneta de Sabadell adquirida per l'Aero Club de Sabadell i del Vallès

Fa dies que sentíem parlar d'una avioneta que l'Aero Club de Sabadell i del Vallès havia adquirit per a ús dels seus socis i a fi de portar a cap, plenament, la tasca de divulgació aeronàutica que és l'objectiu d'aquesta prestigiosa entitat.

Desitjosos d'informar sobre el que hi ha de cert ens entrevistàrem amb un significat directiu de l'Aero Club, el qual ens féu les següents manifestacions:

"La Comissió d'Aeronàutica, autoritzada pel darrer ple de la Junta Directiva de l'entitat per tal d'adquirir un avió del qual es tenia ja l'oferta, ha portat a cap, darrerament el projecte esmentat convertint-lo en realitat.

Els directius de la Comissió d'Aeronàutica, senyors Picanyol i Ferret, es traslladaren oportunament a Amposta per tal d'entrevistar-se amb el llavors propietari de l'aparell senyor Pere Carvallo, i després d'una laboriosíssima discussió s'aconseguí del dit senyor que reduís el preu de l'aparell a 5.000 pessetes. Tenint en compte, doncs, que el preu d'oferta era 12.000 francs, el Club ha estalviat aproximadament unes 1.000 pessetes.

Alguns dies més tard el senyor Carvallo indicava dia i hora al senyor Picanyol per tal de trobar-se a París i fer-nos càrrec de l'avioneta. Aquí començaren les dificultats. El senyor Campmajó ens lliurà 3.000 pessetes que guardava de la Comissió d'Aeronàutica, dos entusiastes de la dita Comissió també, aportaven 1.100 pessetes a compte d'hores de vol, el soci senyor Antoni Oliver, gràcies a les gestions fetes oportunament pel senyor Tamburini feia un donatiu de 500 pessetes, i el propi senyor Tamburini aportava en concepte de préstec 400 pessetes. Sumades aquestes quantitats feien un total de 5.000 pessetes, però mancaven 900 pessetes, import que s'havia calculat valdrien les despeses de viatge. Es feren diverses gestions per tal d'obtenir aquesta quantitat i els seus resultats foren infructuosos, i a darrera hora, quan ja dubtàvem d'aconseguir-la, el president de la Comissió d'Aeronàutica s'oferí novament i se sacrificà una vegada més en prestigi de l'Aero Club, oferint en préstec les 900 pessetes que ens mancaven i que ens afanyàrem a acceptar tot agraint profundament al senyor Antoni Tamburini aquesta nova prova d'entusiasme i esperit de collaboració envers l'aviació en general i a l'Aero Club en particular.

L'endemà sortien el nostre pilot senyor Picanyol acompanyat del pilot oficial de la Generalitat senyor Carreres en direcció a París per tal d'anar a cercar l'aparell.

Una vegada efectuades les proves i havent donat aquestes un excellent resultat, es féu efectiu l'import de compra de l'avió i l'endemà emprengueren els dos pilots, a bord del ja nostre aparell, el viatge de tornada. En un sol dia efectuà el viatge de París a Perpinyà i al jorn següent i en una sola etapa es traslladà a l'aeroport del Prat.

Una prova de les excellències de la nostra adquisició és que, malgrat fer més d'un any que l'aparell estava inactiu, pogué fer-se el viatge de París a Barcelona, en unes deu hores de vol efectiu i sense cap contratemps de motor.

Ara tan sols ens resta agrair d'una manera palesa a tots els nostres dirigents, principalment, però, d'una manera força cordial als senyors Tamburini i Picanyol, que no han regatejat el seu esforç com tampoc cap sacrifici per tal d'arribar a què fos un fet la màxima aspiració de l'Aero Club de Sabadell i del Vallès.

Actualment la "nostra" avioneta és a l'Aeròdrom del Prat del Llobregat, on serà pintada de nou, mentre es duen a cap les darreres tramitacions de matriculació i duaneres. El distintiu de matrícula que li ha estat assignat és EC-AYY.

Comptem que d'aquí pocs dies tots aquests assumptes pendents quedaran enllestits i que l'avioneta EC-AYY volarà sobre Sabadell per primera vegada, portant les illusions dels entusiastes de l'aviació agrupats sota la bandera de l'Aero Club de Sabadell i del Vallès."

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA
per un treball acurat a bons preus us ofereix
CASELLES - Sta. Anna, 4

Ciclisme

La I Volta a Castella

Ezquerra vencedor de l'etapa d'avui. -- El valencià Escuriet ha estat el vencedor de la Volta

Valladolid, 15. — Ahir al matí, a les sis, a Madrid, es donà la sortida al Passeig de Camoens a vint-i-nou corredors. L'etapa fou interessantíssima fins al port de Navacerrada, ja que fins en aquest últim lloc no foren atrapats els ciclistes de quarta categoria que havien pres la sortida amb vuit minuts d'avantatge, degut a la marxa que havien imposat Tuero i Torres. Pius Torres fou el primer que arribà dalt el port, seguit de Suárez. Tuero, per haver sofert algunes rebentades, no fou el primer d'arribar al port de Navacerrada.

Trenta minuts abans de Valladolid l'equip Orbea es llançà a la batalla. Es posaren al cap Ezquerra, Cardona I Escuriet, seguits d'Esteve i Pius Torres. Bastida s'endarrerí per haver sofert una caiguda que li ocasionà el trencament de la màquina.

La classificació de l'etapa fou la següent:

Ezquerra, en 6 h. 37 m., a una velocitat mitjana de 30.993 quilòmetres per hora.
Cardona, en 6 h. 37 m. 30 s.
Escuriet, en 6 h. 38 m.
Chafer, en igual temps.
Esteve, en igual temps.
Pius Torres, en 6 h. 42 m.
Suárez, en igual temps.
Acosta, en igual temps.
Tuero, en 6 h. 45 m.

CLASSIFICACIÓ GENERAL

Escuriet, en 17 h. 30 m. 26 s.
Cardona, en 17 h. 59 m. 5 s.
Ezquerra, en 18 h. 8 m. 10 s.
Esteve, en 18 h. 13 m. 31 s.
Tuero, en 18 h. 16 m. 50 s.
Chafer, en 18 h. 20 m. 26 s.
Pius Torres, en 18 h. 29 m. 56 s.
Acosta, en 18 h. 36 m. 26 s.
Bastida, en 18 h. 37 m. 1 s.

Basquetbol

LES ACTIVITATS DE LA UNIO MANRESANA

Avui, a Tarragona, U. Manresana-Club Gimnàstic, i a Valls, Unió Manresana - Penya Ben Forjats

Tal com anunciàvem fa uns dies, la tasca purament de divulgació basquetbolista que s'han imposat els dirigents i entusiastes de la Unió Manresana, de Manresa, es va desenvolupant amb tota normalitat i sota els millors auspicis.

Seguint aquest pla netament esportiu, per a avui, diumenge, una vuitantena d'amants del basquetbol, de Manresa, es desplaçaran a Tarragona i Valls, en acompanyaran i animaran amb l'escalf de llur entusiasme, dos equips de la Unió, els quals actuaran a la ciutat tarragonina enfront del potent Club Gimnàstic d'aquella localitat, i a Valls contra la coneguda Penya Ben Forjats.

Per a aquests encontres s'ha procedit a seleccionar els millors jugadors de què disposa el Club, els quals, donada la seva brillant forma actual — com ho palesaren en la darrera visita que els féu l'equip de la F. U. E. de València, és de creure que forniran dues magnífiques partides.

Davant d'aquest entusiasme no cal dir com ressalta la passivitat dels nostres clubs més significats i llur tasca negativa. Es per això que donem més valor als esforços que porta a cap la Unió Manresana. Pel fet d'actuar sense cap mena d'ajut oficial i havent de topar — com li ha esdevingut — amb tota mena d'obstacles i dificultats.

Esperem que la seva sortida d'avui — precursora d'altres que tenen en cartera — es veurà coronada per l'èxit més falaguer.

Entusiastes basquetbolistes de la Unió Manresana, feu via endavant!

ROLAND

LA INFORMACIO D'ESPORTS CONTINUA A LA PAGINA 11

COIXINETS A BOLES I RODETS
FISCHER
Representant exclusiu amb dipòsit
Madrazo, 58 — A. VARGAS — Telèfon 79546

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge. Tarda, 4'15
OLAVEAGA - URIONA II
contra
GUISASOLA - GARMENDIA
Nit, 10'15
OSA I - CAZALIS II
contra
IRIGOREN III - GUTIERREZ

Atletisme

AVUI ES DISPUTARA A L'ESTADI EL TROFEU ACCIO ATLETICA

Tal com s'ha vingut anunciant, avui tindrà lloc a l'Estadi la manifestació atlètica que portarà a cap Acció Atlètica per atorgar el Trofeu de l'entitat a l'equip guanyador absolut de les 10 proves que es disputaran.

El festival començarà a dos quarts de deu del matí, i des de mitja hora abans els delegats dels equips podran retirar els dorsals corresponents per als participants.

Curses de Cavalls
HIPODROM DE CAN TUNIS
Avui, a les tres en punt de la tarda

BARCELONA AL DIA

Pels Centres Oficials

GENERALITAT

El President. — El senyor Companys sortí ahir al matí cap a Manresa, on se celebraren diverses festes a honor seu. L'acompanyaren el conseller senyor Gassol i els diputats senyors Riera i Sellés i el cap de Cerimonial senyor Rubí. A la tarda tornà a Barcelona des d'on es dirigí directament a Lloret de Mar.

Des d'aquesta població anirà a Gandesa, amb motiu de la festa major, i dilluns a la tarda tornarà a Barcelona, per tal de presidir l'acostumat Consell de la Generalitat, el qual sembla que tindrà un marcat interès polític, puix que en ell s'acordarà la resposta de la nota del ministre de Justícia senyor Cantos sobre la comunicació del senyor Lluhí al President de l'Audiència Territorial.

Divendres el President de la Generalitat celebrà diverses conferències telefòniques amb el Conseller senyor Martí Esteve i també amb els consellers senyors Dencàs i Lluhí.

Conselleria de Governació. — El senyor Dencàs manifestà ahir al migdia als periodistes que l'havien visitat el president i el secretari de la Unió de Municipis, senyors Parpal i Roda Ventura, per tal d'oferir-li els seus serveis, en tot allò que es referís a la qüestió del Municipis de Catalunya.

Un periodista parlà al senyor Dencàs de la informació que publicava la "Soli" sobre una reunió de maçons, a la qual ell assistí.

El senyor Dencàs va contestar que la informació era molt pintoresca, però que havia de declarar públicament que ell no ho ha estat mai de maçó i que, essent així, resultava impossible que hi hagués assistit.

* Al vespre els digué que segurament la setmana entrant començaran els exàmens dels alumnes de l'Escola de Policia de la Generalitat, perquè passin, amb caràcter d'auxiliars, a les comissaries. Això permetrà que es facin nous exàmens per a alumnes de la dita escola a primers d'octubre, tal com era el propòsit del govern.

Dels fets de l'Audiència. — Divendres a la tarda estigueren a la Generalitat els magistrats del Suprem senyor Demófilo de Buen i Adolfo García González, els quals s'entrevistaren amb el senyor Companys per tal d'oferir-se-li.

Visites.—Ahir visità el senyor Companys la Junta Directiva de l'entitat "Pàtria Nova", la qual invità el President als actes que a Molins de Rei se celebraran el dia 30 a honor dels patricis Martí i Julià i Rafel Campalans.

També el visità el senyor Darius Rahola, director de "L'Autonomista" de Girona.

La Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu. — En la darrera reunió del Comitè Directiu de la Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu tinguda sota la presidència del Conseller d'Economia i Agricultura, va ésser acordada la concessió de diversos préstecs.

En relació amb aquesta novella Institució de crèdit, cal consignar l'increment que van prenent els comptes corrents oberts per Cooperatives, Mutualitats i Sindicats que ja prevenen els beneficis que els ha de reportar la seva funció social.

Conselleria del Treball. — El conseller de Treball fa avinent a patrons i empleats en el comerç al detall, que a partir de demà, dilluns, entra en vigor l'horari d'hivern que determina l'article 25 del laude que estableix les bases que regulen el treball en el dit comerç al detall, el qual article diu que a partir del 16 de setembre els establiments mercantils obriran a les nou del matí i tancaran a les set del vespre, llevat dels dilluns, que obriran a dos quarts de deu del matí, i els dissabtes que tancaran a dos quarts de vuit del vespre.

Conselleria d'Economia i Agricultura. — El senyor Comorera, conseller d'Economia i Agricultura, ha tornat del seu viatge a València, el resultat del qual ha estat altament satisfactori. A la capital llevantina tingué una reunió amb la Federació de Sindicats d'Agricultors Arrossers en la qual fou signat un conveni que reconeix l'autonomia dels Sindicats Arrossers del Baix Ebre. A fi de completar aquesta gestió el senyor Conseller visitarà dimecres vinent el senyor ministre d'Agricultura acompanyat d'un representant de la Federació de València.

Ahir el senyor Comorera anà a Lleida, on tingué lloc, presidida per ell, una reunió d'alcaldes de les poblacions productores de moresc per tal de recollir les impressions dels esmentats alcaldes i prendre les mesures adients perquè en la pròxima collita del moresc sigui evitada l'especulació en perjudici dels productors.

Una reunió semblant i amb el mateix fi, tindrà lloc avui a la tarda a Girona, a la qual estan convocats els alcaldes de les poblacions productores de moresc de l'ex-província de Girona.

Al matí d'avui presidirà una reunió a Molins de Rei d'exportadors de fruita.

El Butlletí de la Generalitat. En el seu número 258, corresponent al dia d'ahir, publica, entre altres, les següents disposicions oficials:

Presidència: Llei declarant amb força de Llei el Reglament per a l'aplicació de la Llei de Contractes de Conreu del 14 de juny del 1934.

Ordre adaptant a la plantilla del personal subaltern de la Generalitat l'Ordenança Emili Domènech i Gil.

Economia i Agricultura. — Ordre creant la Comissió Arrossera del Baix Ebre i fixant la seva missió.

Ordre nomenant la Comissió interina Arrossera del Baix Ebre i fixació de les seves atribucions.

Ordre decomissant una partida d'arròs, per les raons que s'esmenten.

Treball i Obres Públiques. — Decret acceptant la dimissió del senyor Marià Vendrell i Sala del seu càrrec en el ple de l'Institut contra l'Atur Forçós, i nomenant el senyor Ferran Liardent i Comes per a ocupar aquell càrrec.

Departament de Treball i Obres Públiques: Bases i tarifes de treball dels apuntadors de teatre aprovades el 5 del mes que som, en sessió del ple de la Secció d'Apuntadors del Jurat Mixt d'Espectacles Públics de Catalunya.

Centre de Telègrafs de Barcelona. — Anunci de concurs per a l'arrendament de local per a la sucursal anomenada Ronda Universitat.

Direcció d'Obres Públiques de Lleida. — Relació dels vehicles de motor mecànic que han estat traspassats durant el mes d'agost de 1934.

Relació dels vehicles de motor mecànic inscrits al Registre general durant el mes d'agost del 1934.

COMISSARIA GENERAL D'ORDRE PUBLIC

Ha estat ordenada la recollida d'un opuscle clandestí titulat "Què són les aliances obreres" i el "Mundo Obrero", de Madrid corresponent al dia 14.

* A les vuit de la nit d'ahir, a l'Hospitalet, dos desconeguts llogaren a Joan Pérez i Carrasco l'auto taxi d'aquella població número 34.607 i li ordenaren que els portés a Les Corts.

En arribar davant la Casa de Maternitat, un dels viatgers, pistola en mà, ordenà al xofer que davallés de l'auto i se l'emportaren.

* La policia, durant la tarda d'ahir es va dedicar a recórrer les claveguères dels voltants de la presó per veure si se segueix treballant en les mines descobertes, o bé si se'n comença alguna altra.

La diligència no donà resultat, puix que tot està igual que abans.

Com sigui que s'havia dit que des d'una de les cases properes a la presó es feien senyals als presos, s'esbrinà que en una d'elles vivia un vell que es veié que no era ell, però, en canvi, fou detingut el cambrer d'un bar, al qual es cregué en un principi que podia ésser el dels senyals. Conduït a la Comissaria es demostrà el contrari i fou posat en llibertat.

* La policia va detenir ahir Víctor Llorenç, el qual es dedicava a enganyar els comerciants prometent-los, a canvi d'una quantitat, aconseguir la rebaixa de la contribució.

DELEGACIO ESPECIAL DEL GOVERN DE LA REPUBLICA A CATALUNYA

Ahir tornà de Madrid el senyor Carreres i Pons. Fou rebut per l'alt personal de la Delegació esmentada.

AJUNTAMENT

Plecs de Proposició. — Fins el dia 20 del corrent, a les dotze, s'admetran al Negociat d'Urbanització i Reforma, plecs de proposició per optar al concurs privat relatiu al subministrament de materials d'obra per a les reparacions de parcs i jardins, sota el tipus de pessetes 2.690. El pressupost i plec de condicions estaran de manifest fins a la data assenyalada a l'esmentat Negociat.

Avís als contribuents que no paguen. — El conseller regidor d'Ingressos, despeses i Patrimoni Municipal avisa els contribuents que tributin pels arbitris de: Generadors i motors, ascensors i munta càrregues, generadors i electromotors, tribunes, canals de desguàs, pous negres, dipòsits d'aigua, veles, cossos sortints, rètols bandera, portes que obren a l'exterior, ús de rebaixos, claraboies i reixes, finques sense water, picaportes; L. S. indústries alimentoses, marquesines, aparells distribuïdors de gasolina, abeuradors, aparells de calefacció, ús de voreres sense rebaix, anuncis permanents; C. N. clavegueram; S. N. d'Eixampla, Caixes de Préstecs, quadres d'animals i aparells de fred, corresponents a l'exercici corrent de 1934 i que pertanyen als carrers les inicials dels quals són les lletres Ch fins a la Ll, que els rebuts pendents de pagament restaran a llur disposició al Negociat de Recaptació, Passeig de Pujades, 1 i 3, fins el dia 25 d'aquest mes i després de l'esmentada data seran lliurats a l'Agència Executiva sense retard de cap mena. Encara, es recomana als contribuents pels restants arbitris que no s'assenyalen en aquesta notitificació, que s'apressin a retirar-los en els dies que s'esmenten en les paperetes d'avís que tinguin en llur poder, ja que una vegada finit el termini que s'hi indica, passaran immediatament a l'Agència Executiva.

Visites a l'alcalde. — L'alcalde, Sr. Carles Pi i Sunyer ha rebut avui, entre altres, les següents visites: Sr. Angel Remigio i Rodríguez, president del Centre Gallec; Srs. Frederic Roda i Ventura i Joan A. Parpal, en representació de la Unió de Municipis; Sr. Pau Blasco i Pérez de Castro, director del Banc d'Espanya; Sr. Joan Fernàndez i Castanyer i el mestre forjador Sr. Grau Alegre.

La policia urbana, muntada, vigilarà els boscos propietat de l'Ajuntament. — Dijous passat el conseller de Circulació i Policia Urbana, senyor Vicenç Bernades, passà revista a la Brigada Muntada de la Policia Urbana, al Parc de la Ciutadella. Aquest força ha estat reorganitzada i equipada, preveient que ha d'assegurar el servei de vigilància dels boscos del Tibidabo, Rubassada i Vallvidrera propietat de l'Ajuntament i també del recinte de Montjuïc, a part dels de gala i altres que realitzava l'antiga Secció de la Guàrdia Urbana. Fa ja algunes setmanes que aquests serveis han començat a prestar-se en la forma referida, permetent així, també una vigilància sobre les finques i béns dels veïns d'aquells contorns de la qual estaven mancats i que ha donat lloc a què expressessin la satisfacció amb què han vist la forma com aquest servei es realitza.

Barris de barraques destruïts per la policia urbana. — La policia urbana ha procedit a destruir uns barris de barraques que havien estat establerts en uns descampats prop de la línia del ferrocarril, darrera les casernes de Jaume I, i que havien motivat justificades queixes dels veïns d'aquella barriada a causa de la brutícia i el perill d'infecció que suposaven. En foren destruïdes i cremades més de cinquanta.

Acords de la sessió extraordinària celebrada ahir per la Comissió de Govern. Autoritzar el conseller regidor de Circulació i Policia Urbana, per tal que pugui donar compte a la Comissió Consistorial del mateix nom, a fi de sotmetre'l a l'aprovació de l'Ajuntament Ple, del Plec de condicions que haurà de regir en l'adjudicació i explotació, pel sistema d'empresa mixta, durant un termini de 20 anys, de les línies d'autòmnibus que en el dit Plec es detallen.

Concessió del Palau de les Arts Decoratives de Montjuïc, a la Federació Catalana de Joventuts Socialistes, amb motiu de la celebració d'un míting de propaganda, que ha de tenir lloc el dia 16 d'aquest mes.

> **Servei Meteorològic de Catalunya**
>
> SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 14 DE SETEMBRE DE 1934
>
> A tota la meitat nord d'Europa domina el règim anticiclònic, i sota la seva influència el temps és bo, encara que es registren boires matinals a les Illes Britàniques, a França i a Suïssa.
>
> A la meitat sud i especialment al vessant Mediterrani d'Espanya, Balears i Algèria, el temps ha empitjorat i s'estableix règim favorable perquè es registrin ruixats tempestuosos.
>
> ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT
>
> A excepció de la Cerdanya, de la vall de Ribes i part del pla de Lleida, el cel està completament serè, i a la resta del país la nebulositat és intensa, particularment al vessant costaner.
>
> Els vents estan encalmats a tot el país.
>
> La temperatura mínima d'avui, a l'Ascangente, ha estat de sis graus, i la màxima d'ahir, a Seròs i a Tremp, de 29 graus.
>
> (Les observacions del temps a Barcelona, a les set, vegi's a la capçalera de la primera pàgina.)

L'activitat política

LA DIMISSIO DE MIQUEL BADIA

L'Avenç Obrer Català de Sant Andreu ens comunica que s'adhereix a l'actuació portada a cap per Miquel Badia, i molt especialment per l'acte realitzat amb motiu de la vista celebrada el diumenge passat. La Comissió d'Acció Política d'aquella entitat creu que la rèplica més adequada a la comunicació publicada pel ministre de Justícia del Govern d'Espanya, és la reposició immediata del senyor Badia en el lloc que ocupava de Cap de Serveis d'Ordre Públic de Catalunya.

= o El divendres, a la tarda, tingué lloc al Casal d'Esquerra Estat Català (Corts Catalanes, 627, pral., primera) una reunió d'entitats nacionalistes que respongueren a la crida feta per aquell Casal d'organitzar un acte d'adhesió a Miquel Badia i Capell, per la seva actuació fermament nacionalista.

Tenint en compte que en aquesta reunió hi assistiren entitats no afiliades a cap partit polític i rebent-se per altra part nombroses lletres de solidaritat i adhesió al gest de l'ex-Cap de Serveis, el que fa creure que l'acte d'adhesió sobrepassarà els propòsits dels organitzadors, s'acordà que les entitats adherides enviessin un representant autoritzat a la nova reunió que tindrà lloc al mateix Casal, demà, dilluns, a dos quarts de vuit del vespre, per tal de nomenar un Comitè Executiu encarregat d'organitzar l'esmentat acte d'adhesió.

HOMENATGE AL DR. MARTI I JULIA I A RAFEL CAMPALANS

"Pàtria Nova", després de l'èxit obtingut en les seves gestions prop de l'honorable Ajuntament de Molins de Rei, ha rebut el següent ofici:

"Alcaldia de Molins de Rei. — Número 746. — M'escau fer-vos avinent que l'Ajuntament de la meva presidència, en sessió ordinària d'ahir, atenent la suggerència que ens fou feta pel vostre secretari, senyor Domènec Latorre, acordà per unanimitat celebrar l'acte de descobriment dels marbres del doctor Martí i Julià i Rafel Campalans, el dia 30 del corrent mes a les deu hores del matí, diada de la Festa Major d'aquesta vila. Ensems em plau assabentar-vos que heu estat autoritzant, per aquesta Corporació municipal per a cursar, en nom i representació seva, les invitacions que cregueu pertinents a les autoritats, personalitats i entitats foranes, a l'objecte que el descobriment de les plaques tingui el màxim esplendor i solemnitat a què són creditors els dos grans patricis esmentats, a la qual finalitat, aquest Municipi requerirà també el concurs de totes les entitats locals perquè facilitin llurs orquestres i enviïn una representació a l'acte de referència. La qual cosa tinc la satisfacció de comunicar-vos per al vostre coneixement i efectes indicats, i com ampliació a l'anterior escrit de data 19 de juliol proppassat. — Visqueu molts anys. — Molins de Rei, 6 de setembre del 1934. — L'alcalde, Jaume Font. — Signat. — Hi ha un segell que diu: Alcaldia de Molins de Rei. — Senyor president de "Pàtria Nova". — Joventut d'Esquerra Nacionalista Radical. — Barcelona."

Per tant "Pàtria Nova", prega a totes aquelles entitats patriòtiques que no hagin rebut d'ella la convocatòria que està cursant, que es donin per invitades i que prenguin l'acord d'assistir als esmentats actes amb llurs banderes, actes als quals hi assistiran les autoritats de Catalunya.

PER ALS MARTIRS DE JACA

Amb motiu de l'homenatge que pròximament tributarà als herois de Jaca l'Espanya republicana, "Esquerra Nacional a Catalunya" obre una subscripció pública el producte de la qual serà destinat a dipositar una ofrena de flors damunt la tomba on les glorioses despulles rebran sepultura. Els donatius podran fer-se al domicili del Secretariat d'"Esquerra Nacional a Catalunya", Passeig de Gràcia, 42, primer, tots els dies, de sis a vuit, de la tarda.

UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

La Secció del Clot de la Unió Socialista de Catalunya celebrarà assemblea extraordinària al seu estatge del carrer de València, 573, el proper dimarts, dia 18, a les deu del vespre.

MITING DE JOVENTUTS SOCIALISTES

Organitzat per la Federació Catalana de Joventuts Socialistes tindrà lloc avui, diumenge, a les onze del matí, al Palau d'Arts Decoratives de Montjuïc, un míting per a protestar contra el decret del Govern de la República que no permet l'activitat política de les joventuts. En la reunió, entre altres, parlaran Jaume Carrillo i Carles Hernàndez Zancajo, secretari general i president de la Federació Nacional de Joventuts Socialistes, respectivament.

EL MONUMENT A LAYRET

Per tal de perfilar l'organització dels actes que se celebraran amb motiu de la inauguració del monument a Layret, es reunirà a primers de la vinent setmana el ple del Comitè juntament amb el d'enllaç d'Esquerra Republicana de Catalunya i la Delegació del C. A. D. C. I. En aquesta reunió es prendran importants acords.

El Comitè Executiu, en controlar el gran nombre d'Ajuntaments, Unions de Rabassaires i entitats esquerranes de Catalunya que no han tramès encara el seu donatiu, va acordar invitar cordialment tots ells a què mostrin la seva catalanitat, el seu republicanisme i la seva admiració pel generós lluitador, contribuint, encara que modestament, a la subscripció oberta a l'Ateneu Enciclopèdic (Carme, 30), Unió de Rabassaires (Comerç, 21), La Falç, i el C. A. D. C. I.

Fins a la data es porten recaptades 54.933'30 pessetes.

L'ACTUACIO SOCIAL

ELS OBRERS

L'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament. — Convoca tots els companys que pertanyen a la Secció de Cultura de la dita Associació a la reunió que tindrà lloc al seu estatge social, Unió, 7, principal, dimarts vinent a dos quart de set de la tarda.

Sindicat d'obrers metallúrgics (U. G. T.) — Per tal d'encarrilar l'acció d'una manera responsable i disciplinada, dilluns vinent, a les set del vespre, tindrà lloc una reunió dels mecànics del ram tèxtil i del ram de l'aigua i quedarà constituïda la Comissió de Mecànics de Fàbrica del Sindicat d'Obrers Metallúrgics que, d'acord amb el Comitè del Sindicat tindrà cura de les reivindicacions que cal sostenir prop de la classe patronal. La reunió tindrà lloc al local social de la Casa del Poble, Primer de Maig, 7.

Cursos i Conferències

ANTONI BUSQUETS I PUNSET

Conferència per Pere Verdaguer

Prosseguint la tanda de conferències organitzada per l'Associació de Periodistes de Barcelona sobre les figures més destacades del periodisme en el període del Renaixement, ahir, dissabte, es va donar la que fa referència al que fou eminent literat i periodista Antoni Busquets i Punset.

Anà a càrrec del senyor Pere Verdaguer i constituí no solament un magnífic estudi de la personalitat d'aquell escriptor, sinó una evocació exactíssima i emocionada de l'ambient cultural i literari de Catalunya en les darreries del segle passat i començaments de l'actual.

El treball del senyor Verdaguer començà fent referència a l'esperit sempre inquiet i vibrant de Busquets i Punset, que junt a la seva poderosa intel·ligència calia afegir-hi una capacitat de treball poques vegades igualada. Demés, els qui tingueren la sort de tractar-lo saben positivament que tota la tasca de Busquets i Punset fou realitzada amb una sensatesa i una rectitud de conducta exemplars. Fervorós i impertorbable en les seves actuacions patriòtiques i culturals, va saber realitzar una obra plena de bondat, de suavitat, de serenitat.

Antoni Busquets i Punset estimà Catalunya amb tota la seva ànima. Durant la seva vida fou un propagandista entusiasta de les reivindicacions de la seva pàtria. Així mateix fou un catòlic convençut i fervorós.

Quan tot just havia complert disset anys, va començar a destacar-se la seva figura en el famós "Esbart de Vic", del qual formaven part els autors més representatius del Renaixement. Algun temps més tard, i a causa de diversos contratemps, es veié obligat a traslladar-se a Ripoll, on fundà una entitat catalanista, la finalitat de la qual era l'organització de conferències patriòtiques i culturals.

A Ripoll va publicar l'any 1895 la seva primera obra; un llibre de poesies que assolí un èxit excellent. Així mateix va exercir durant la seva estada en aquella població el càrrec de redactor en cap del setmanari "Pireneu Català".

En tornar a Vic, Busquets i Punset va cultivar estreta amistat amb el canonge Collell i amb el novellista Martí Genís i Aguilar. Aleshores va publicar innombrables articles en diversos periòdics vigatans.

Després es traslladà a Barcelona on cursà brillantment la carrera de Magisteri. A la capital de Catalunya cultivà l'amistat de nombrosos literats, prop dels quals ben aviat es destacà. Orador eloqüentíssim, prengué part als mítings organitzats per la Unió Catalanista; pronuncià interessants conferències de caire cultural i patriòtic, i el seu nom adquirí ràpidament un gran relleu. Ensems publicà articles a "L'Oreneta" i altres periòdics del seu temps, i en collaboració amb mossèn Jacint Verdaguer, fundà algunes publicacions que assoliren gran anomenada. Posteriorment fou un dels més eminents collaboradors de "La Veu de Catalunya", "Illustració Catalana", "Cultura Popular" i altres revistes d'importància.

Com a pedagog realitzà una tasca digna d'elogi. Primerament fou mestre de pàrvuls. Va fundar l'Escola Catalana Mossèn Cinto, de la qual fou professor l'autor de "L'Atlàntida". Demés dirigí les escoles [illegible] res de l'Hospitalet, Sant Vicenç de Horts, Roses i Amer. Finalment, el 1921, anà a Calders per tal de dirigir l'escola d'aquella població, càrrec que va exercir fins al dia de la seva mort.

Per últim el conferenciant va estudiar la personalitat de Busquets i Punset com a literat fent un acabat elogi de la seva tasca com a novellista, poeta i crític. Els seus llibres titulats "Del Montseny" i "Del meu viure", són, segons el dissertant, models magnífics de literatura descriptiva. El mateix es pot dir de la resta de les seves produccions, totes les quals compten encara amb una nodrida massa de lectors.

Busquets i Punset, acabà dient el senyor Pere Verdaguer en la seva notable conferència, era un patriarca a la manera clàssica. Era també, i ho és encara, una glòria legítima de la cultura catalana.

Tribunals i Jutjats

VARIA

Ahir, a les nou del vespre, des de dalt de la torre del ferrocarril aeri de Sant Sebastià va llançar-se un desconegut. Va quedar mort a l'acte. El Jutjat de guàrdia hi acudí i ordenà el trasllat del cadàver al dipòsit judicial.

* Al Jutjat de guàrdia Gonçal Garcia denuncià que a un fill seu, que treballa a la fàbrica d'Alfred Avizando, l'obligaren a signar un document pel qual es compromet a declarar en sentit favorable sobre un assumpte de la casa.

* Al Jutjat número 12 s'ha rebut una comunicació per la qual el Parlament de Catalunya nega el consentiment per al processament del diputat senyor Fronjosà, amb motiu d'un article que fou considerat injuriós.

* Ha marxat cap a Palma de Mallorca l'advocat fiscal senyor **Josep Lluís de Prat**, el qual s'encarregarà de la fiscalia d'aquella illa.

* Pel fiscal del Tribunal d'Urgència ha estat revocat el sumari que se segueix contra Antoni Gilabert, amb motiu de la publicació de l'opuscle 2 "Història de la F. A. I."

FETS DIVERSOS

Mentre jugava al terrat de la casa número 5 del carrer de Pons i Gallarza, de la barriada de Sant Andreu, va tenir la dissort de caure Andreu Gabriel i Ollés, de 17 anys, amb domicili al carrer de Sant Andreu, 125, i es causà diverses lesions i commoció cerebral de pronòstic reservat.

Després d'assistit al dispensari del districte fou traslladat a l'Hospital de Sant Pau.

— A conseqüència de l'enderrocament esdevingut en una carboneria de la barriada de Can Baró, resultaren ferits, en ésser aconseguits per algunes maons, Francesc Solanich i [illegible] de 40 anys, i Teresa Alfonso i Segarra, de 34. Foren assistits al dispensari, on els fou practicada la primera cura.

— A la fàbrica de [illegible] installada al carrer de Fernandina es declarà un incendi. Avisats els bombers, hi acudiren i l'apagaren de seguida.

— Fou conduït a la Delegació de Policia del carrer [illegible] tigosa, [illegible] de 14 anys que digué [illegible]-se Manuel Gil [illegible] i Rodríguez, amb domicili al carrer de Fonthonrada, 7, primer, segona, acusat d'haver sostret de damunt del mostrador de la fleca propietat de Maria Ordó i Creix, del carrer de Sant Pere Més Baix, 16, la quantitat de 50 pessetes.

LES SARDANES

LA FESTA MAJOR DE SANT GERVASI

Per a avui, diumenge, al matí i a la nit, tindran lloc a la Plaça de la Bonanova extraordinàries audicions de sardanes organitzades per l'Agrupació Sardanista de Sant Gervasi i que aniran a càrrec de les cobles Popular i Barcelona-Albert Martí, respectivament.

Així mateix, aquesta entitat es complau a notificar a tots els sardanistes que dimecres vinent a la nit i a la mateixa Plaça, tindrà lloc una audició de sardanes organitzada per delegació de la Lliga Sardanista que compleix l'encàrrec de la Generalitat de Catalunya de desenvolupar un pla de dignificació de la sardana. Aquesta audició anirà a càrrec de la cobla Barcelona (oficial de la Generalitat).

A LLORET DE MAR (GIRONA)

CLINICA MENTAL "TORRE CAMP[illegible]" per a malalts nerviosos [illegible] Telèfon 30 [illegible] DOCTOR M. BERNAT I CAPPER[illegible] Per a informes adreceu-vos a la [illegible] clínica o a BARCELONA els [illegible] de quatre a set de la tarda a [illegible] de Lesseps [illegible]

ESCOLA SUISSA

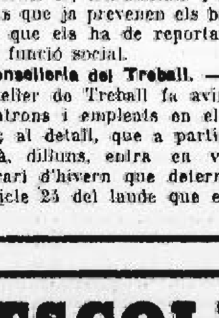

C. BELGICA, 97
Prop Pl. Molina
(ESTACIÓ DE SANT GERVASI
Tramvies 16 i 17)

Obrirà les seves clases el dia 25 de setembre

Pàrvuls, Primera i Segona Ensenyança, segons mètodes moderns adoptats a Suïssa i per professors que ensenyen en llur idioma nadiu

Espanyol -- Català -- Francès -- Alemany
Anglès -- Cultura física

Informes: D'11 a 13 dels dies feiners, per la Direcció

COL·LEGI ALEMANY

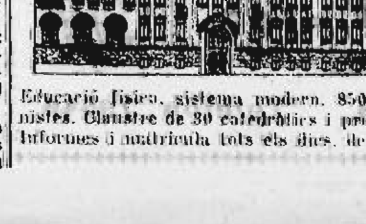

Carrer de Molà, 4, i Tuset, 38 - 46 (prop de la Diagonal)
Tramvies, 7, 16, 58 i 53. Autobusos línia A

Edifici propi nou, amb tot confort; calefacció central higiènic. Pàrvuls ("Kindergarten"), sistema Froebel-Montessori). Primera i Segona Ensenyança. Tres cursos d'ampliació. A més de les assignatures generals (Història, Geografia, Matemàtiques, Ciències, Religió, Dibuix, facultatiu) els idiomes Alemany (com a oficial), Espanyol, [illegible] facultatiu, Francès, Anglès, facultatiu Llatí. Educació física, sistema modern. 850 alumnes d'ambdós sexes, la meitat espanyols. Magnífic gimnàs[illegible]istes. Claustre de 30 catedràtics i professors. -- **S'obriran les classes el dia 25 de setembre** Informes i matrícula tots els dies, de 9 a 1 i de 3 a 5 (menys els dissabtes a la tarda), a la Secretaria del Col·legi

BARCELONA AL DIA

Butlletí Pedagògic

UNIVERSITAT AUTONOMA

Estudis Universitaris per a Obrers. A partir del dia 17 del corrent estarà oberta la matrícula de set a nou de la vetlla a la Biblioteca de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Curs general: Comprèn les matèries següents: Història de l'Art, Història de la Literatura, Biologia, Geografia, Història de la Cultura, Legislació obrera, Història general, Filosofia i Dret.

Condicions: Els alumnes abonaran per tot el curs deu pessetes per matèria o vint pessetes per matrícula global, que comprèn tres matèries.

Curs d'ampliació: Consta de les matèries següents: Matemàtiques, Química, Física, Cosmografia, Geografia humana i econòmica, Geografia física de Catalunya, Lletres clàssiques, Literatura moderna, Literatura catalana, Història de l'art català, Esquema de l'economia moderna, Municipalisme, Els problemes polítics de l'estat modern, Llengua catalana.

Condicions: Per matèria d'un trimestre, 5 pessetes. Per matèria de dos trimestres, 7'50 pessetes. Global tres matèries d'un trimestre, 10 pessetes. Llengua catalana (tres trimestres), 15 pessetes.

Seguidament es publicaran els horaris i el quadre de professors encarregats d'explicar les esmentades disciplines. A la secretaria dels Estudis Universitaris per a Obrers es donarà tota mena de detalls i explicacions de les set a les nou de la vetlla tots els dies feiners.

El curs començarà el dia 15 d'octubre.

ENSENYAMENTS ESPECIALS

Convocatòria per al concurs per a professors del Sindicat de Cecs de Catalunya. — El Sindicat de Cecs de Catalunya inaugurarà el vinent curs, novembre 1934-maig 1935, unes classes dedicades exclusivament als estudiants i per tal de nodrir-se del professorat, la Comissió de Cultura, d'acord amb el Consell del Sindicat, ha acordat:

I.—Convocar un concurs per a la provisió de quatre places de professors de les assignatures següents: Lectura i escriptura Braille i gramàtica catalana i castellana, aritmètica i geometria, geografia i història natural, mecanografia i màquines de calcular.

II.—Poden prendre part en aquest concurs tots els ciutadans. Homes o dones que es creguin amb mèrits i aptituds per a l'ensenyament als alumnes de les assignatures i que tinguin almenys tres anys de residència a Catalunya, parlin i escriguin correctament el català i castellà, no tinguin més de cinquanta anys i llegeixin el sistema Braille per mitjà de tacte.

III.—Les hores d'escola seran: dues com a mínimum i tres com a màximum, i a la tarda o vespre, segons determini la Comissió de Cultura del Sindicat de Cecs de Catalunya.

IV.—Els professors cobraran 200 pessetes mensuals durant els mesos del curs normal. Si s'organitzen cursets d'estiu seran retribuïts amb la mateixa quantitat.

V.—Els professors nomenats hauran de domiciliar-se a Barcelona.

VI.—El concurs serà fallat per un tribunal format per un representant del conseller de Cultura de la Generalitat, un representant del conseller regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, el president del S. de C. de C. i dos membres de la Comissió de Cultura del Sindicat de Cecs de Catalunya.

VII.—De no matricular-se almenys sis alumnes en alguna de les classes que s'estableixen, no es donarien aquells ensenyaments i per tant el professor nomenat no exercirà ni percebrà el sou estipulat.

Els qui reuneixin les condicions que s'exigeixen i vulguin prendre part en el concurs hauran de presentar instància acompanyada d'una relació de mèrits, títols professionals, anys d'exercici, i si ho creuen oportú, una memòria que faci referència a l'ensenyament dels cecs.

Tots aquests documents han de presentar-se escrits amb tinta i en Braille, i han d'adreçar-se al president de la Comissió de Cultura del Sindicat de Cecs de Catalunya, carrer del Notariat, número 1, baixos.

El termini de presentació d'instàncies acabarà el dia 29 d'octubre.

VIII.—Els concursants seran convocats abans de trenta dies de finida l'admissió d'instàncies per tal de fer els exercicis que acordi el tribunal.

La convocatòria els serà enviada a domicili.

IX.—Els falls del tribunal seran inapel·lables.

Escola Massana. — Resta oberta la matrícula d'aquest Conservatori Municipal d'Oficis d'Art fins al dia 30 del corrent, tots els dies feiners, de les sis a les vuit del vespre a la Casa de l'Ardiaca, Arxiu Històric de la Ciutat. Per a l'ingrés i matrícula d'aquesta Escola cal tenir catorze anys complerts i presentar la partida de naixement de l'alumne i la cèdula personal del pare de l'alumne o en el seu defecte, del cap de família.

Les obres d'installació de les aules de l'Escola Massana al local de l'antic Hospital de la Santa Creu continuen amb gran activitat, la qual cosa fa preveure que el trasllat definitiu a l'esmentat local podrà efectuar-se aviat.

Ensenyaments tècnics. — L'Institut Català de les Arts del Llibre obrirà el dia 1 d'octubre el seu curs gratuït 1934-35 d'ensenyaments tècnics pràctics especialitzats per a obrers de les Arts gràfiques, el qual comprendrà els estudis de composició tipogràfica (caixistes), estampació tipogràfica, litografia, enquadernació (amb el seu complement de decoració) i gravat artístic (xilogràfic i calcogràfic). Tots aquests estudis es complementen amb les especialitats de gramàtica catalana i castellana adaptada a la tipografia, així com també la d'Història estètica de les arts del llibre. Ultra aquests ensenyaments manuals, també funcionaran els cursets de Composició tipogràfica mecànica.

Les sol·licituds de matrícula per a entrar a l'Escola seran ofertes i admeses amb els deguts requisits, des del dia 17 fins al 25 de setembre inclòs.

Les matrícules sols seran lliurades als sol·licitants admesos a l'Escola el dies 28 i 29, a les nou del vespre.

La matrícula resta oberta a la secretaria de la dita Escola, carrer de Torres Amat, 6 (tocant al teatre Goya), tots els dies de les set a les nou del vespre.

Escola del Treball. — Aquesta Escola comunica als seus alumnes de la Secció de Preaprenentatge que enguany han aprovat el curs que s'ha obert un concurs per a optar a una de les quatre beques que podrà concedir per a seguir estudis de Tècnic Industrial d'aquesta ciutat. Al tauler d'anuncis de l'Escola estan exposades les condicions que regiran per a aquest concurs, i les sol·licituds poden ésser presentades a l'Oficina de Secretaria de l'Escola fins al dia 20 del corrent.

Escola Superior d'Agricultura. — L'Escola Superior d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya fa avinent a totes les persones interessades en l'obtenció de beques per a poder cursar estudis d'agricultura que en el vinent curs 1934-35 la Generalitat de Catalunya concedeix les següents beques: Dues de 500 pessetes cada una per a cursar els estudis a l'Escola Superior d'Agricultura; una de 2.000 pessetes per a cursar els estudis a l'Escola Pràctica. Els candidats hauran de sofrir una prova—que consistirà en l'ampliació d'algun tema contingut en els programes d'ingrés — després d'haver aprovat, naturalment, l'examen d'ingrés com els altres alumnes.

Els exàmens d'ingrés a l'Escola Superior s'efectuaran els dies 24, 25, 26, 27 i 28 del corrent; els de l'Escola Mitjana, el dia 11 d'octubre, i els de l'Escola Pràctica el dia 10 d'octubre.

El curs a l'Escola Superior començarà el dia 1 d'octubre, i a l'Escola *Mitjana i Pràctica*, el dia 15. La inscripció de matrícules podrà efectuar-se, per a l'Escola Superior, els dies del 20 al 28, ambdós inclosos, de les deu a les dotze, i la inscripció a l'examen d'ingrés, el 17 al 21, de deu a dotze. Per a les escoles mitjana i pràctica, des del dia 1 d'octubre fins al 9.

Els exàmens extraordinaris per a l'Escola Superior començaran el dia 24 al 25. Els de l'escola mitjana, el dia 9, i continuaran el 10 i 13 d'octubre.

Per a més detalls dirigiu-vos a la secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187).

Les escoles del C. A. D. C. I.— La Secció Permanent d'Educació i Instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria fa avinent que ha estat oberta la matrícula de l'Escola Catalana de Comerç (classes de dia) pel curs 1934-35. Les hores d'inscripció són tots els dies feiners de les deu a les dotze del matí i de les quatre a les sis de la tarda. Es recorda que per a inscriure's a les esmentades classes de dia no cal ésser soci del Centre.

— La mateixa Secció ha acordat, per tal de complaure nombrosos socis que ho han sol·licitat, prorrogar la matrícula del curs 1934-35 de les Escoles Mercantils Catalanes fins al dia 21 del corrent.

Escola Industrial de Barcelona.— Continua oberta la matrícula per als exàmens d'admissió als cursos preparatoris dels estudis auxiliars i tècnics industrials i de directors d'indústries (especialitats elèctrica, mecànica i química), els quals exàmens tindran lloc el dia 21 del corrent mes, de dos quarts de quatre de la tarda. Les inscripcions s'admeten tots els dies feiners, de les deu a les dotze del matí, a la secretaria de l'Escola (Urgell, 187). La matrícula per a tots els cursos preparatoris i per als d'Auxiliars, Tècnics i Directors d'Indústries estarà oberta fins al dia 29 del corrent mes, de deu a dotze del matí. A la Secció de Directors d'Indústries Tèxtils i Tintoreria, tant per als exàmens d'ingrés com per als estudis de la dita especialitat, estarà oberta fins al dia 29, de les deu a les dotze.

Classes mercantils i d'idiomes. — La Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç començarà el dia 15 del vinent mes d'octubre les classes que de molts anys sosté, de llengües i mercantils. Per a inscripcions i detalls a la secretaria, carrer de la Ciutat, 5, primer pis, tots els dies feiners, de les set a les deu del vespre.

Trinitat Gomis Costa

Ha traslladat el seu Consultori Mèdic del Passeig de Gràcia, 19 al carrer de Roger de Llúria (Lauria), número 52, principal, primera.

Borsa i Finances

El pressupost de la República en el primer semestre d'enguany

Es coneixen les dades que reflecteixen el curs que segueix el pressupost de l'Estat en els sis primers mesos d'enguany, facilitades per l'Institut General de l'Administració de l'Estat. En el detall que reproduïm a continuació hom pot seguir les fluctuacions registrades en cada classificació en el període que considerem respecte als anys 1933 i 1932:

Recaptació líquida de gener a juny (Milions de pessetes)

Conceptes	1932	1933	1934
Contribució territorial	205.96	218.42	208.97
Idem industrial	95.55	101.65	99.20
Idem d'Utilitats	199.84	206.71	204.41
Idem sobre la renda			0.82
Drets reals	100.79	98.46	108.77
Impost de mines	2.15	1.73	1.66
Idem de pagaments	7.28	7.78	8.31
Patent d'automòbils	28.19	29.15	30.13
Contribució concertada amb les Bascongades i Navarra	9.93	11.57	11.55
Impost sobre la circulació de bitllets del Banc d'Espanya		1.69	1.64
Participació en les beneficis d'aquest.	36.85	42.47	34.23
Duanes	257.40	244.29	230.35
Sucre	63.86	61.19	61.43
Alcohol	19.62	24.04	19.19
Transports	26.68	28.07	24.63
Timbre de l'Estat	164.97	187.32	180.51
Gas, electricitat i carbur de calci	20.89	22.02	22.14
Cervesa	2.96	3.89	4.07
Pólvora i mescles explosives	3.41	3.05	2.73
Gasolina	7.75	22.87	23.26
Tabacs	152.54	155.66	154.25
Llumins	20.14	18.30	17.11
Loteries	169.96	172.41	169.38
Petrolis	107.37	113.13	113.07
Reintegraments d'anticips fets als Ferrocarrils	5.62	6.74	4.15
Sumes totals de la recaptació	1.860.20	1.923.12	1.903.27

Com es comprova en examinar les xifres reproduïdes, el títol d'ingressos del 1934 és quelcom inferior al període precedent, i superior en 43 milions de pessetes respecte al 1932. Aquesta major recaptació que s'observa a favor de l'any actual respecte al 1932 es troba repartida en gairebé tots els conceptes classificats, excepció feta de la partida relativa a Duanes, a causa de la contracció registrada en l'intercanvi de productes amb l'exterior. Ara bé: referint-nos a la disminució registrada entre el primer semestre del 1933 i 1934, que representa uns vint milions de pessetes, hem de fer notar que la Hisenda espanyola comença a notar els efectes dels traspassos de serveis a Catalunya, i encara que per altra part es veu més alleugerida en les despeses, si tenim sols en compte la recaptació, si aquesta es veu en 1934 inferior a la de l'any precedent, és principalment per aquesta causa.

Fetes, doncs, aquestes consideracions, i per les dades exposades, es confirma una vegada més que la situació econòmica general, tot i no presentar un caire de represa, segueix una tendència més aviat satisfactòria, dintre la moderació en què es desenvolupen les diverses activitats en aquest període de crisi mundial; de no ésser així, ben aviat l'Erari espanyol en sofriria greus conseqüències, si les recaptacions que es porten a terme, ja sigui per contribucions, impostos, etc., assenyalessin xifres molt reduïdes que correspondrien a l'estat caòtic d'una situació que un determinat estament vol significar, i que en realitat no es constata.

En el detall que donem a continuació reproduïm els resums d'ingressos i despeses del primer semestre dels anys 1930 al 1934. Hem d'advertir que en els totals dels primers no hi figuren les entrades extraordinàries, o sigui emissions del Tresor i similars:

Gener a juny de l'any	Ingressos (en milers de pessetes)	Pagaments (en milers de pessetes)
1930	1.824.414	1.688.206
1931	1.806.848	1.779.505
1932	1.860.207	1.771.586
1933	1.923.172	1.911.250
1934	1.903.277	1.798.671

Veiem, doncs, que els ingressos d'enguany, tot i ésser inferiors al 1933, per les causes anotades, són superiors als anys 1932 i precedents. Per altra part, el capítol de despeses es veu inferior en l'any actual respecte al precedent. Es clar que no pot dir gran cosa sobre aquest punt, ja que depèn de la marxa que s'imprimeixi en les orientacions dels diferents ministeris en el desenvolupament de la seva comesa, però de moment, per les xifres que es coneixen, la minva general del pressupost no és pas desfavorable.

NOTICIES SOLTES

L'acadèmia de música **ESCOLA VIDIELLA**, Claris, 33, 1er., obre la matrícula el 20 del corrent. Hores: d'11 a 1 i de 5 a 8

En el sorteig públic del Cupó dels Cecs de Barcelona efectuat ahir, dia 15 de setembre, a les oficines del Cupo (Notariat, 1, telèfon 15372), sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 ptes. el 611, i amb 3 ptes. l'11, 111, 211, 311, 411, 511, 711, 811 i 911.

Abrics i vestits girats queden nous -:- **LA REFORMADORA** Trafalgar, 9, 1.er - Tel. 25906

El Gremi de Viatjants i Corredors del C. A. D. C. I. fa avinent que la visita a l'aeròdrom de l'escola d'Aviació anunciada per a avui, diumenge, ha estat ajornada fins al proper diumenge, per no disposar d'aparells per a efectuar vols.

FAIANÇ CATALÀ CORTS 615 — Bomboneres — Presents — Serveis de tè — Vaixelles

Mercat de Llotja

Acabà la setmana en aquest mercat amb sessió poc concorreguda, i les transaccions sense que, per ara, donin mostres d'una major activitat.

BLATS: Segueix encalmada la venda, pel poc interès d'aquesta fabricació, la qual espera alleugerir existències de farina.

FARINES: Força interès a vendre, i les existències bastant respectables; tot això fa que, assabentada la flequeria, de moment no es decideix a adquirir el més precís, creguda que la cotització actual pot afeblir-se una mica més.

DESPULLES: Com sigui que la demanda no és més que regular, i les ofertes són poc actives, és per això que van sostenint-se als preus indicats.

ORDI I CIVADA: La cotització feble per la manca de compradors. S'ofereix l'ordi de la part de Lleida al preu de 30 pessetes, i d'Extremadura, a 29. La civada d'aquesta darrera procedència, entre 23 i 23'2, segons tarifa, tot posat vagó sortida.

GARROFES: Poca és l'acceptació per a aquest gènere, i, per tant, els preus amb tendència a minvar una mica més. S'oferia del Camp de Tarragona, i segons procedència, entre 7'50 i 8 pessetes els 40 quilos, damunt vagó sortida.

Els altres gèneres, per ara, sense modificació.

La Mar i l'Aire

SEMAFOR DE MONTJUIC

Observacions meteorològiques: A sol ixent, vent al N. E. molt fresc, celatge semicobert; al migdia, E. dur i a fugues, cel amb cúmulo-nimbus i horitzó boirós, i a sol ponent, E. S. E. amb la mateixa força, mar picada del S. E. i el cercle queda cobert.

Baròmetre, 750'5. Termòmetre, 22'8.

Moviment de vaixells a posta de sol: Demoren a l'est dos bergantins-goleta italians que vénen en popa i un pailebot a motor que ve al port. Pel S. un pailebot que passa a ponent, i al S. O. un pailebot que ve de la volta de fora, un bergantí-goleta i un pailebot que van en popa, i un pailebot a motor que ve al port; de vela llatina, dos falutxos vers diverses direccions i un vers aquest port.

MOVIMENT DEL PORT

Vaixells entrats: De Pasajes i escales, amb 9 passatgers i càrrega general, el vaixell "Cabo Razo"; de Palma, amb correu, mercaderies i 283 passatgers, la motonau postal "Ciudad de Palma"; de Gijón, amb carbó mineral, el vaixell "Maruja y Aurora"; d'Alger, en llast, el vaixell anglès "Cholris"; de Londres i Alger, amb 630 turistes, el transatlàntic postal anglès "Lancastria"; de Harmosand i escales, amb fusta, el vaixell suec "Scania"; de Liverpool i escales, amb càrrega general i de trànsit, el vaixell anglès "Cervantes"; de Gènova, amg el seu equip i turistes, el transatlàntic postal italià "Leonardo de Vinci"; de Bilbao i escales, amb càrrega general, el vaixell espanyol "Río Miño".

Vela: De Sassari, amb carbó, el bergantí-goleta italià "Sauro"; d'Ajaccio, amb carbó, el bergantí-goleta italià "Roma"; de San Carlos, amb garrofes, el pailebot "Comercio"; de Maó, amb càrrega general, el pailebot "Carmen Picó"; de Gandia, amb sindries, el pailebot "Luisa"; de Torrevella, amb sal, el pailebot "Pascual Flores"; d'Eivissa i Tarragona, amb càrrega general, el pailebot "Pedro".

Vaixells sortits: Distància navegada dels vaixells que avui han sortit: Fora d'horitzó es troben els espanyols "Ricardo R.", amb passatge i càrrega general, cap a Algeciras i escales; "Ampurdán", amb càrrega general, cap a Palamós i Roses; "Alberto", amb càrrega general, cap a Corcubión; els correus "Villa de Madrid", amb passatge i càrrega general, cap a Las Palmas i escales, i el "Ciudad de Palma", amb passatge i càrrega general, cap a Palma; el grec "Panaghis", en llast, cap a Badia Blanca; el turista anglès "Melita", amb el seu equip i 399 passatgers, cap a Gibraltar i escales; l'anglès "Pizarro", amb càrrega general i de trànsit, cap a Tarragona; l'anglès "Acton Manon" amb potassa, cap a Anvers; el "Jaime B.", amb càrrega general, cap a Ceuta i escales.

Vela: El "Manuela Dolores", en llast, cap a Vinaròs; el "Rubí", amb càrrega general, cap a Castelló; el "Pedro Compte", amb càrrega general, cap a Vinaròs; "Estela", amb càrrega general, cap a Palma.

MOVIMENT D'AVIONS

AHIR

Aeròdrom de l'Air-France. — Procedent de Tolosa, a les 6'39 arribà l'avió, amb correu, mercaderies i dos passatgers.

Procedent de Marsella, a les 6'45 arribà l'avió, amb correu, mercaderies i dos passatgers.

Procedent de Casablanca, a les 13'11 arribà l'avió, amb correu, mercaderies i sis passatgers.

A les 13'35 sortí l'avió cap a Tolosa, amb correu, mercaderies i quatre passatgers.

A les 13'33 sortí l'avió cap a Marsella, amb correu, mercaderies i un passatger.

A les 6'57 sortí l'avió cap a Casablanca, amb correu, mercaderies i quatre passatgers.

L'avió aeropostal procedent de l'Amèrica del Sud ha sortit avui a les 14 de Dakar, amb correu i mercaderies, i és esperada la seva arribada a Barcelona demà, sobre les 15.

Aeròdrom de l'Aeronàutica Naval. — Procedent d'Estutgard, amb escales a Ginebra i Marsella, a les 16'25 arribà l'avió postal alemany "Junkers D-3123", amb correu, mercaderies i 14 passatgers.

Procedent de Madrid, a les 13'10 arribà l'avió postal espanyol "Fokker 10-Ec-Ama", amb correu, mercaderies i vuit passatgers.

A les 10 sortí l'avió postal alemany "Junkers D-Alun", cap a Estutgard, amb escales a Marsella i Ginebra, amb correu, mercaderies i dotze passatgers.

A les 9'30 sortí l'avió postal espanyol "Ford 12-EC-RRA", cap a Madrid, amb correu, mercaderies i 9 passatgers.

Base aeronaval (Societat Aèria Mediterrània). — Procedent de Roma, Gènova i Marsella, a les 14'05 arribà l'hidroavió postal italià "I-REDI", amb correu, mercaderies i 15 passatgers.

La T. S. F.

Programes europeus selectes

DIUMENGE, 16 SETEMBRE

20'00. — Suïssa italiana, 257 m. Concert de música antiga.

20'00.— Suïssa alemanya, 540 m. Simfonia pastoral de Beethoven.

20'00. Francfort, 291 m. Cavalleria lleugera, òpera de Suppé.

20'00. — Leipzig, 382 m. Música d'òperes alemanyes.

20'00. Ràdio París, 1648 m. Music-hall.

20'05. — Viena, 507 m. La cort dels boigs, peça musical de Jos. Heller.

20'10. — Poste Parisien, 313 m. Vetllada d'atracció Sexual.

20'15. — Langenberg, 456 m. La núvia de Messina, de Schiller, música d'Erwin Mauss.

20'15. Estutgard, 523 m. "La nit de Granada", òpera de Kreutzer.

20'45. — Roma, 421 m. Música espanyola i sud-americana.

22'00. — Roma, 421 m. Concert Kalman.

22'20. Copenhaguen, 225 m. Música romàntica.

DILLUNS, 17 SETEMBRE

20'00. Ràdio París, 1648 m. Fragments d'òperes.

20'00. — Nacional anglesa, 1500 m. Concert de música de Wagner.

20'20. Luxemburg, 1304 m. Concert italià.

20'30. — Torre Eiffel, 1442 m. Concert simfònic: Chabrier Lecoq, Dvorak.

20'30. — Lió, 463 m. "Thais", òpera de Massenet, selecció.

20'40. — Palermo, 531 m. Música de cambra.

20'50. Viena, 507 m. Concert Kalman.

21'40. — Hamburg, 332 m. Concert simfònic.

21'30. — Torre Eiffel, 1442 m. "El primer viatge de Suzy", opereta de Fouret.

21'45. Estutgard, 523 m. Quartet en re menor, de Mozart.

22'00. Milà, 369 m. Recital de violí per Léo Petroni.

22'45.—Breslau, 316 m. Concert espiritual.

24'00. Francfort, 291 m. Concert Reyer.

Els Esports

Natació

IX TRAVESSIA DEL PORT DE BARCELONA

II GRAN PREMI DE LA GENERALITAT

DARRERES INSCRIPCIONS

De conformitat amb el que hem vingut donant compte, el C. N. Atlètic té ja *la participació segura* dels nedadors del Bruges, Gallini, Issele i Devos Antoine dels del Chevalier, Cavalero, Navarre, Navarra i Idoux, i dels hongaresos de la U. T. E. Gyoji, Jakal i Nazjwamy. Alguns com Gallini, Navarre i Cavalero són ja coneguts, degut a les victòries que han aconseguit en les travessies en què han participat.

Dels altres, encara que semblin anònims, en tenim molt bones referències.

L'equip hongarès, que és potser del que menys s'ha sentit parlar, està format per elements jovenissims, considerats com a futures esperances del seu país.

Un d'ells, Gyoji, ha donat un pas ferm en quedar campió del Danubi. Es considerat com el nedador de fons que segueix Halassy.

Quant a les inscripcions dels clubs catalans, a l'hora de rebre aquesta informació, el C. N. Atlètic no ha rebut oficialment la llista de participants, però d'una manera particular hom sap la segura participació d'Olmos, Escudero, Cabrejas, Salvo, Boqueres, Cairol, Ricoma, etc., els quals tenen moltes probabilitats de classificar-se entre el primer escamot, car no s'ha d'oblidar que si bé alguns dels estrangers són figures de la natació europea, els nedadors catalans encara no s'han trobat en aquesta classe de proves, com és la travessia del Port, de les quals són quasi especialistes, i tenint en compte el coneixement del port i corrents, són avantatges sobre ells, que no deixaran d'aprofitar.

Per altra part, junt amb la participació segura dels nedadors valencians, està pendent d'una resposta la dels del Canoé de Madrid, si bé sembla que l'inconvenient màxim és el desplaçament de Gómez Acebo, per tal com els desigs de Cunyat, la revelació d'enguany, són de participar-hi, per així palesar de manera rotunda, que el seu triomf dels 2.000 metres mar no fou un simple accident, sinó la vàlua d'un nedador que està en la millor de la seva forma, i així defensar per primera vegada els colors de Castella en una travessia del port de Barcelona.

ACORDS DE LA DARRERA REUNIO DEL CONSELL DE LA FEDERACIO ESPANYOLA DE NATACIO AMATEUR

En la reunió del Consell Nacional de l'entitat superior de la natació espanyola, celebrada el dia 13 del corrent, es van prendre, entre altres, els acords següents:

Aprovar l'informe que sobre els campionats d'Europa celebrats a Magdeburg han redactat els delegats tècnics senyors Serinyà i Bataller, i comunicar l'agraïment de la Federació, al Comitè organitzador dels campionats, per les atencions tingudes en tot moment vers els nostres representants.

Aprovar el Reglament de la Travessia Internacional del Port de Barcelona, amb la salvetat de la supressió del comboiatge dels nedadors, i permetent-se només embarcacions oficials en el curs de la prova. Felicitar el Club de Natació Atlètic per haver fet aquesta prova internacional, i nomenar delegat de la Federació per a assistir-hi, el senyor Lluís Santacana, secretari de la Nacional.

Homologar el rècord d'Espanya dels 100 metres braçada, aconseguit pel nedador de la Federació Castellana Josep Manuel Gardoqui, a la piscina de Les Arenes, de València, el dia 7 d'agost del 1934, amb el temps d'1 minut 1 22 segons.

Encarregar al Comitè Executiu la confecció un esbós de Reglament de Campionats Infantils, Escolars i Militars, per a ésser sotmès a l'aprovació de les Federacions Regionals.

ELS CAMPIONATS SOCIALS DEL C. N. MARE NOSTRUM

Demà, diumenge, a les quatre de la tarda, celebrarà aquest Club el seu III Campionat social a la Piscina de Montjuïc.

Les proves a disputar seran les següents:

400 metres lliures.
100 metres dors.
100 metres braça.
100 metres lliures.
3 x 50, estils.
3 x 50 rellevaments.
Salts de trampolí.
I, finalment, un partit amistós de water-polo.

EL JAPONES MAKINO HA BATUT EL RECORD DEL MON DELS 800 METRES ESTIL LLIURE

Tòquio, 15. — El famós nedador japonès Makino, ha batut el rècord mundial dels 800 metres estil lliure. L'ha deixat establert en 10 minuts 7 segons i 1-5.

FRONTO NOVETATS
Avui, diumenge, tarda, a les quatre: CHIQUITO BILBAO - JAUREGUI contra GALARZA III - URZAY
Nit, a les 10'15: ZARRAGA - PASAY contra QUINTANA IV - UNAMUNO
Dilluns: Preus populars, butaca una pesseta; entrada general, una pesseta. Tarda: Muñoz - Villaro contra Chistu I - Quintana III. Nit: Fernández - Elorrio contra Pastor - Campos

DEBILITAT NERVIOSA
VIES URINARIES
Prou de sofrir inútilment d'aquestes malalties, gràcies al meravellós descobriment dels
Medicaments del Dr. SOIVRE
Vies urinàries Blenorràgia (purgacions, en totes les seves manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc., de l'home, i vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, aporitis, fluixos, etc., de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Caxets del doctor Soivré. Els malalts es guareixen per ells sols, sense injeccions, ni rentats, ni aplicacions de sondes i bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten la presència del metge i ningú no s'assabenta de la vostra malaltia. Venda: 6'00 pessetes capsa.
Impureses la sang Sífilis (avariosis), eczemes, herpes, úlceres varicoses (llagues de les cames), erupcions escrofuloses, eritemes, acné, urticària, etc., malalties que venen per causa humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivré, que són la medicació depurativa, ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent en poc temps totes les úlceres, llagues, grans, forúnculs, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., quedant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i espès, i no deixa en l'organisme senyals del passat. Venda: 6'00 pessetes flascó.
Debilitat nerviosa Impotència (manca de vigor sexual), pol·lucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals). Cansament mental, pèrdua de memòria, maldecap, vertigens, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitacions, trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la Neurastènia o esgotament nerviós, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Papers bensats potencials del Dr. Soivré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, indicats especialment als esgotats de la joventut per tota mena d'excessos (vells sense anys) per recuperar integrament totes les funcions i conservar fins a l'extrema vellesa sense violentar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: 6'00 pessetes flascó.
VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL I AMERICA
AVIS. — Tots els pacients de les vies urinàries o debilitat nerviosa, adreçant-se i trametent 0'50 pessetes en segells per al franqueig, a "Ibines Laboratori Secatarg, carrer Tur, 16, telèfon 50791, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament, tractament i guariment d'aquestes malalties.

CARPETA GRAN, 1'50
" PETITA, 0'60
A TOT ESPANYA

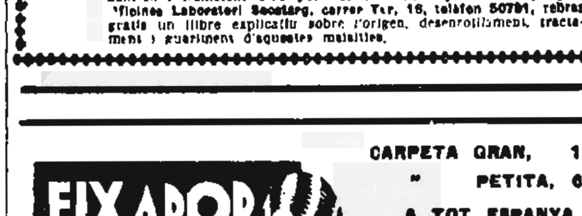

ESPECTACLES

Teatres

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica LLUÍS CALVO

Tarda, a les 3'30, 5 preciosos actes:
DON GIL DE ALCALA
per Maria Moriana, Trini Avellí, Joan Riba, Gutiérrez, Sabat, Ruiz París, Baraja, Fernàndez, etc. Dirigirà l'orquestra l'autor, mestre Penella. L'èxit del dia, veritable triomf del jove compositor mestre Romo Raventós
LA BIEN GANADA
creació del gran divo Pau Hertogs, amb Planes, Avellí, Arnó, Baraja, Ruiz París, Fernàndez, etc. Excel·lent conjunt. Magnífica presentació. Nit, a les deu. Butaques des de 3'50 pessetes: LA DOLOROSA, per Matilde Martín i Joan Riba, i l'èxit del dia
LA BIEN GANADA
per Pau Hertogs i altres artistes de la funció de la tarda. Demà, tarda, popular. Butaques des de 2 pessetes: LA REINA MORA, DON GIL DE ALCALA. Nit: LA CASITA BLANCA i LA BIEN GANADA
Despatx a Comptadoria

TEATRE BARCELONA
Companyia de Comèdies de
CASIMIR ORTAS

Avui, diumenge, tarda, a un quart de sis, i nit, a un quart d'onze: gran èxit de riure
EL BANDIDO GENEROSO
Demà, dilluns, tarda, darrera de EL BANDIDO GENEROSO. Nit, interessant reposició de LA VOZ DE SU AMO. Dimecres, nit, estrena de EL ESCANDALO, de Muñoz Seca i Pérez Fernàndez

TEATRE COMIC
EL MES FRESC DE BARCELONA
REVISTES

Avui, dimenge, tarda, a les 4, colossal programa. Segon acte de la revista ¡AL PUEBLO!, ¡AL PUEBLO! L'èxit dels èxits
LAS VAMPIRESAS
per
LAURA PINILLOS
ALADY - LEPE
Amparo Sara, Isabel Hernàndez, Casaravilla i tota la companyia. Esplèndida presentació. Grans ovacions a tots els números de música. Nit, a les 10'15:
LAS VAMPIRESAS
pels mateixos artistes de la tarda. Demà, tarda, popular: LAS CHICAS DEL RING. Nit: LAS VAMPIRESAS. Divendres, benefici del popular i graciosíssim actor còmic LEPE. Aviat, detalls. Es despatxa als centres de localitats

TEATRE NOU
Companyia lírica
Marcos Redondo - Antoni Palacios

Avui, diumenge, grandiosos programes. Tarda, 3'30. 5 formosos actes, 5. Primer: debut del celebrat tenor Francesc Godayol amb la sarsuela
LA DOLOROSA
Segon: l'obra cim del mestre DIAZ GILES
EL CANTANTE ENMASCARADO
de S. Adame. Nou i formidable triomf de l'eminent divo de divos
MARCOS REDONDO
Nit, a les 10: ¡COLON! Y LA NIÑA i l'èxit líric de l'any
EL CANTANTE ENMASCARADO
Monumental creació de Marcos Redondo i tota la companyia. Presentació. Demà, dilluns, tarda, 4'30, popular. Butaques a dues pessetes; general, 0'80 ptes. Localitats regalades. Primer: LOS CLAVELES. Segon: debut del celebrat barítón Aleix Queraltó en EL ASOMBRO DE DAMASCO i LA DOLOROSA. Nit, i cada nit, per l'eminent divo de divos MARCOS REDONDO. Es despatxa als centres de localitats

TEATRE ROMEA
Telf. 19691 - Companyia Teatre Lara

A les 5'15 i a les 10'15, la comèdia de Lluís Fernàndez Sevilla i Rafael Sepúlveda, MADRE ALEGRIA. Protagonistes: Manuel González i Concha Català. 300 representacions a Madrid per aquesta companyia. 500 a Espanya. Demà, dilluns, i cada dia, tarda i nit: MADRE ALEGRIA

TEATRE POLIORAMA
Companyia d'Art Gitano
NIÑA DE LINARES

Avui, tarda a un quart de sis, i nit a un quart d'onze:
LA ZAMBRA DE CHORRO JUMO
— i —
UN JURAMENTO GITANO
Demà, tarda, a un quart de sis, i nit, a un quart d'11: LA ZAMBRA DE CHORRO JUMO i UN JURAMENTO GITANO. Cada dia, tarda i nit: LA ZAMBRA DE CHORRO JUMO. Butaques platea, tarda, 3 pessetes. Nit, 4 pessetes

SETEMBRE
22
Dissabte
El sol surt a les 6'1 m. La lluna, a les 17'41
A la tarda s'inaugura a l'Olympia una gran temporada de circ

Teatre Coliseu Pompeia
Cada dia, tarda i nit, l'èxit clamorós. El vinent dia 23, presentació de la companyia PACO VIDAL. Detalls per cartells

Cinemes

FANTASIO
AVUI, TARDA, A LES 4 - NIT, A LES 10: Gran èxit de Lucien Baroux en la graciosíssima pel·lícula
EL 96 DE CABALLERIA
amb Fernandel i Pierre Braseur

cine Paris
Matinal, 10'30; tarda, contínua de 3'30 a 9; nit, 9'45: darreres projeccions de
LA HORDA MALDITA
Triomf de la millor revista de l'any
Desfile de candilejas
Demà, dilluns, 2 grans èxits: Bing Crosby en COCKTAIL MUSICAL. Frederic March i Silvia Sidney en TUYA PARA SIEMPRE

PUBLI CINEMA
Matinal, a les 11, 1 pta. Tarda, 3'30 i 6, numerada, 2'20 amb impost. CURIOSITATS MUNDIALS. Reportatges Fox Movietone. HORITZONS MARINS, documental. EL NEN BLAU, dibuix sonor. NOTICIARI FOX, notícies de tot el món. ZANZIBAR, Califa Màgica, i UN DISPARO AL AMANECER. Nit, de 7'30 a 1 matinada, sessió contínua, seient, una pesseta

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217 - Telèfon 30615
Local dotat de temperatura agradable
Avui, tarda, dues sessions contínues, a les 3'30 i a les 6:
Darrer dia de les grans superproduccions de major èxit
MADRES DEL MUNDO
per Diana Wynyard i Lewis Stone
MADAME BUTTERFLY
en espanyol, per Sylvia Sidney i Gary Grant
DIBUIXOS SONORS
Nit: a més:
EL HOMBRE DE ARIZONA
per Rex Bell
Dilluns, dimarts i dimecres, tancat per reformes del saló

CINEMA ESPLAI
REVISTA PARAMOUNT
El adversario invisible
per Gerda Maurer, en espanyol
DIPLOMANIAS
còmica, per Wheeler i Woolsey, en espanyol
FRA DIAVOLO
per Stan Laurel i Oliver Hardy, dialogada en espanyol

SALONS CINAES
CAPITOL: 11 matí, contínua 4 tarda i 9'45 nit, "Pistoleros de agua dulce" i "El hombre y el mónstruo". Dilluns: tancat. **CATALUNYA:** 10'30 matí, dues sessions, tarda, a les 3'30 i a les 6, i a les 9'45, "Màquina infernal", Chester Morris, "Granaderos de amor", en espanyol, Raul Roulien i Conchita Montenegro". - **PATHE PALACE:** 10'45 matí i contínua 3'30 tarda, "Hay que casarlos", "Quick, mi clown", "El pequeño gigante", Edward G. Robinson, en espanyol. Dilluns: "Pasto de tiburones". - **EXCELSIOR:** 11 matí i contínua 3'30 tarda, Noticiari, Dibuixos i Còmica, "Quick, mi clown" i "Fugitivos". Dilluns: "Pasto de tiburones". **MIRIA:** Contínua 3'30 tarda, "La nave del odio", "Forasteros en honduras", George Sidney, i "A la luz del candelabro", Elissa Landi. Dilluns: "De mutuo acuerdo". **GRAN TEATRE COMTAL:** 11 matí i contínua 3'30 tarda, "En el barrio chino", "El rey del jazz", "A la luz del candelabro" Elissa Landi. Dilluns: "De mutuo acuerdo". - **MONUMENTAL:** 11 matí i contínua 3'30 tarda, "La hija del regimiento" "Esclavitud", "El testamento del doctor Mabuse" i Dibuixos. Dilluns: "El ordenanza". - **ROYAL:** 10'45 matí i contínua 3'30 tarda, "Una vida por otra", en espanyol, "La chica del surtidor", i "Anuncios por palabras", Magde Schneider, i Còmica. Dilluns: "El pacifista". - **BOHEMIA:** 11 matí i contínua 3'30 tarda, "Héroes de tachuela", "Justicia divina" i una altra. Dilluns: "El diablo se divierte". **PEDRÓ:** Contínua 3'30 tarda, "Héroes de tachuela", "Justicia divina" i una altra. Dilluns: "El diablo se divierte". - **DIANA:** 10'45 matí i contínua 3'30 tarda, "Tres de cara a Oriente", "La chica del surtidor", "Anuncios por palabras", Magde Schneider, i Còmica. Dilluns: Programa mut. - **IDEAL:** Contínua 3'30 tarda, "La senda del crimen", "Pasto de tiburones", "El diamante Orlow", en espanyol, i Dibuixos. - **SALO COMTAL:** Contínua 3'30 tarda, "Laska de Río Grande", "Secretos de la policía de París", "Doble sacrificio", en espanyol, i Noticiari. - **RECREU:** Contínua 3'30 tarda: "Los Nibelungos", "Idilio en el Cairo", Còmica i Dibuixos

Diversos

MARICEL - PARK
GRANDIÓS PARC D'ATRACCIONS
Obert cada dia, tarda i nit. Avui, diumenge, tarda i nit, magna festa dels mercats de Barcelona, a benefici de l'Hospital Clínic. Balls continus, amb manubri. Banda. Sardanes. Tarda, festa infantil. Nit, castell de focs artificials. Entrada al parc, 50 cèntims. Funicular i entrada, una pesseta. Darrer funicular, a les tres

RESTAURANT DEL PARC
Avui, festa nacional, de 5'30 a 8 tarda:
TE SELECTE

Venus Sport Palace Ball
Ros. Sant Antoni, 62 i 66 - Tigre, 37
Avui, diumenge, ball de societat, tarda i nit
ESTRENA
"Cuando" Tango
"Austria" One Step

Esports

CAMPIONAT CATALUNYA FUTBOL
16 setembre, a les quatre
BARCELONA
JUPITER
Les Corts. Entrada, 2 ptes.; tribuna, 3; preferència, 2; gols i laterals, 1

Horta valenciana
TORRE SANT SEBASTIÀ DE L'AERI
Restaurant especialitzat en paella, llagosta fresca i pollastre rostit

"Ortopèdia Moderna"
Fill de B. Carcassona
TALLER I DESPATX
ESCUDELLERS BLANCS, 8 - Telèfon 10916
BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la trencadura
Faixes de totes mènes - Faixa cotilla abdominal
Faixes per a guarir estómacs i ronyons caiguts
Models moderns
COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia
Casa fundada en 1875

Programes d'avui

TEATRES

Apolo. — Fu-Manchú.
Barcelona. — Tarda i nit: "El bandido generoso".
Còmic. — Tarda: "Al pueblo, al pueblo" i "Las vampiresas".
Novetats. — Tarda: "Don Gil de Alcalà" i "La bien ganada"; nit: "La dolorosa" i "La bien ganada".
Principal Palace. — Tarda: "Las mujeres del Zodíaco" i "Las inviolables"; Nit: "Las inviolables".
Poliorama. — "La Zambra de Chorro Jumo" i "Un juramento gitano".
Romea. — "Madre Alegría".

CINEMES

Amèrica. — "El adversario invisible", "Honduras de infierno" i "Remordimiento".
Arnau. — "Mis labios engañan", "Honduras de infierno".
Arenes. — "Civismo", "El mancebo de botica" i "Los tres guapos del escuadrón".
Avinguda. — "Hay mujeres así", "Rosa de medianoche" i "Carne".
Barcelona. — "Dos noches", "Honduras de infierno" i "El desierto de la muerte".
Bosc. — "La mundana", "Una aventura nupcial" i "Una canción, un beso y una mujer".
Bohemia. — "Héroes de tachuela", "Justicia divina" i una altra.
Broadway. — "Verónica", "Hombres en mi vida" i "Su único pecado".
Capitol. — "Pistoleros de agua dulce" i "El hombre y el mónstruo".
Catalunya. — "Màquina infernal" i "Granaderos del amor".
Central Cinema. — "Érase una vez un vals", "En nombre de la ley" i "Susana tiene un secreto".
Comtal. — "En el barrio chino", "El rey del jazz" i "A la luz del candelabro".
Colom. — "Luces de Buenos Aires", en espanyol, "Una mujer perseguida" i "El proceso de Mary Dugan".
Comèdia. — "Nadando en seco", "Mickey olímpico" i "La hermana blanca".
Delícies. — "Te quise ayer" i "Honduras de infierno".
Diana. — "La chica del surtidor" "Anuncios por palabras" i "Tres de cara a Oriente".
Diorama. — "Fiel a una mujer", "El carnet amarillo", "El asesino diabólico" i "El que paga el pato".
Entença Cinema. — "Una mujer a bordo", "Noche tras noche", "Ana la del remolcador".
Espiel. — "El adversario invisible", "Diplomanías" i "Fra Diavolo".
Excelsior. — "Quick my clown" i "Fugitivos".
Fantasio. — "Trágica atracción".
Frègoli. — "La calle 42", "Vampiresas 1933" i quatre pel·lícules més.
Goya. — "Aves sin rumbo", "Dos noches" i "La muerte negra".
Iris. — "Sierra de ronda", "El pecado de los padres" i "Amor sobre ruedas".
Ideal. — "La senda del crimen", "Pasto de tiburones" i "El diamante Orlow".
Laietana. — "A la sombra de los muelles", "Alma de centauro" i "Una mujer como ninguna".
Majestic. — "El diablo se divierte", "Los conquistadores", "Hacia las alturas" i "Viva la Pepa".
Marina. — "Pescada en la calle", "Luces de Buenos Aires" i "Manolesco".
Metropol. — "Noches de gran ciudad" i "Sueño dorado".
Miria. — "La nave del odio", "Forasteros en Honduras" i "A la luz del candelabro".
Monumental. — "La hija del regimiento", "Esclavitud" i "El testamento del doctor Mabuse".
Mundial. — "Violetas imperiales", "No quiero saber quién eres" i "Diplomático de mujeres".
París. — "La horda" i "Desfile de candilejas".
Pathé Palace. — "Hay que casarlos", "Quick my clown" i "El pequeño gigante".
Pedró. — "Héroes de tachuela" i "Justicia divina".
Publi Cinema. — Curiositats mundials. Noticiaris. Documentals.
Principal. — "La mundana", "Una aventura nupcial" i "Una canción, un beso y una mujer".
Recreu. — "Los Nibelungos" i "Idilio en el Cairo".
Royal. — "Una vida por otra", "La chica del surtidor" i "Anuncios por palabras".
Saló Comtal. — "Laska de Río Grande", "Secretos de la policía de París", "Doble sacrificio".
Smart Cinema. — "Cabalgata", en espanyol, i "Farsa contra farsa".
Splendid Cinema. — Revista Paramount, "El hombre de Arizona", "Madame Butterfly" i "Madres del mundo".
Tàlia. — "Peggy de mi corazón", "El jinete alado" i "El presidente fantasma".
Triomf. — "Pescada en la calle", "Luces de Buenos Aires" i "Manolesco".
Volga. — "Aventura nupcial", "Sobrenatural" i "La melodía del amor".
Xile. — "Remo Satán" i "El expreso de Oriente".

MUSIC-HALLS

Pompeya. — Varietats i Conchita Jiménez.
Apolo. — Varietats i Mercedes Fill.
Ba-Ta-Clan. — Varietats, Bella Marisa i Carmencita Palacios.
Cabaret Français. — Ball Musset i "Marius".
Dancing Edèn. — Varietats.
Excelsior. — Varietats i Olga Atena.
Stambul. — Orquestra Napoleon i Bayron.

DIVERSOS

Casa Llibre. — Avui, i cada dia: Te [illegible] sant.
Casino Sant Sebastià. — Tes i sortida teatres. Crazy Boys i Habana Gay.
Hotel Ritz. — Avui i cada dia: Te [illegible] sant.
Maison Dorée. — Orquestra [illegible] The Happi Jazz.
Triana. — Tiple café flamenc, dirigit per Pepe Hurtado.

Bigues de ferro
noves i velles
venc barates
GARCIA I VIDAL
C. CLOT, 1 al 8 - Telèfon 54[illegible]

Incorporat a l'Institut Nacional des de 1871
Director: Llicenciat M. MARCET
COL·LEGI IBERIC
CONSELL DE CENT, número 3[illegible]
Llúria, 49 — Telèfon 181[illegible]

XOCOLATES
Amatller
Per a tots els gustos i totes les fortunes
CASA FUNDADA L'ANY 1797
Oficines i Dipòsit Central:
Manresa, 4 i 6 -- BARCELONA -- Telèfon 13961